Colecţia „Ego. Proză” este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

© 22018 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin Copyright. Reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea prin orice mijloace şi sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: e eelnosiva/Depositphotos.com

Foto autor: din arhiva personală www.*polirom.ro*

Editura POLIROM

Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:

CIOCAN, IULIAN

Dama de cupă: *roman* / Iulian Ciocan.

— Iaşi: Polirom, 2018

ISBN printţ: 978-973-46-7215-8

ISBN ePub: 978-973-46-7298-1

ISBN PDF: 978-973-46-7299-8

821.135.1

Printed in ROMANIA

Iulian Ciocan Dama de cupă roman

POLIROM

2018

Pentru Laurenţiu

Sexagenarul Nistor Polobok, un bărbat trupeş,

pleşuv, cu barbă sârmoasă şi căruntă, se întorcea binedispus acasă cu maşina de serviciu. Domnul Polobok era Şeful Direcţiei Arhitectură – Urbanism – Fond Funciar a Primăriei Chişinău şi fusese la un chiolhan de pomină, cu lăutari şi cocote, ce desăvârşise o zi reuşită, în care luase trei mii de euro şpagă. În sfârşit, după lungi şi obositoare tratative, cinovnicul pleşuv îi dăduse o autorizaţie de construcţie unui barosan insistent, care visa de multă vreme să facă o benzinărie într-un colţ de parc curat. Iar acum, vesel şi uşor aghesmuit, Nistor Polobok se gândea cum să cheltuiască mai bine banii câştigaţi, uitându-se din când în când pe geam la străzile pustii ale oraşului nocturn, care-şi vânturau agale gunoiul în aşteptarea măturătorilor matinali. Pe un trotuar scofâlcit, o sticlă de bere se rostogolea încetişor, împinsă de vântul lânced.

Într-un târziu, BMW-ul coti pe o stradelă liniştită din sectorul Telecentru şi opri în faţa unei porţi impozante dincolo de care se înălţa un castel faraonic.

„Am sosit, Nistor Fiodorovici…”, zise şoferul Vasea, fără să se întoarcă spre şef.

Avea o voce inexpresivă care trăda o uşoară lehamite şi care îi displăcea lui Nistor Polobok. Pesemne, se cam săturase Vasea să-l însoţească pe marele cinovnic la toate petrecerile, să-l aştepte deseori până după miezul nopţii, dar şi şeful considera, nu fără temei, că şoferul ar trebui să fie mulţumit de posibilităţile pe care i le oferea locul de muncă la Primărie. Ar mai fi luat Vasea, la un preţ modic, o garsonieră într-un bloc nou dacă Nistor Polobok nu punea un cuvânt bun pentru el? Pe dracu’!

Şeful sexagenar coborî, icnind, din automobilul care dispăru imediat, eliberat parcă de o imensă povară. Apoi vârî mâinile în buzunarele pantalonilor şi contemplă preţ de câteva minute zidul înalt de beton care îi împrejmuia construcţia fabuloasă. Constatând a mia oară că are o proprietate frumoasă, Nistor Polobok icni din nou satisfăcut. Era o noapte de mai încântătoare, senină, cu puzderie de stele pe cer, a căror lumină clipicioasă-tainică

îl făcu în cele din urmă pe funcţionarul pleşuv să-şi desprindă privirea de la casa imensă şi să se uite în sus.

„Ce-o fi însemnând, oare, aprinderea şi stingerea unor stele?”, se întrebă Nistor Polobok, dar oboseala acumulată peste zi îi alungă pe loc dorinţa de a căuta un răspuns.

Frunzele arţarului de lângă poartă tremurau şopotitoare în bătaia vântuleţului. O pisică a cărei siluetă abia se distingea în lumina debilă a unui stâlp electric miorlăi lasciv şi se pierdu în noapte.

„Trebuie să dorm, să mă odihnesc!”, îşi zise cinovnicul şi se îndreptă agale spre poarta impozantă.

Făcu doi paşi. Apoi, pe neaşteptate, piciorul drept i se înfipse într-o denivelare din asfalt, se împiedică şi căzu caraghios, scoţând un oftat apăsat. Simţi o durere ascuţită în gleznă.

„Fir-ar al naibii!”, exclamă Nistor Polobok, căznindu-se o vreme să scoată piciorul din crăpătura destul de adâncă din asfalt. Când în sfârşit se ridică, cu senzaţia că scăpase dintr-o menghină hrăpăreaţă, nu mai putu să calce cu aceeaşi uşurinţă. Glezna îl durea foarte tare şi, colac peste pupăză, se julise la un genunchi. Încercă de câteva ori, cu mare grijă, să-şi lase greutatea corpului pe piciorul afectat, holbându-se nedumerit la falia care-l prinsese ca o capcană. Mare porcărie! Cum de apăruse crăpătura asta chiar în faţa porţii sale? în cele din urmă îşi luă inima-n dinţi şi merse poticnit spre casă. Din când în când se oprea pentru a îmblânzi durerea pulsatilă, enervantă. Clătinându-se la fiecare pas, intră în holul imens al castelului cu elemente arhitectonice amestecate…

Dintr-odată i se proţăpi în faţă soţia insomniacă.

„Cât o să mai vii aşa de târziu acasă, măi, omule?”, strecură printre dinţi Luminiţa Polobok.

Era o femeie mult prea repede fosilizată, cu ochii încercănaţi, care se pensionase de curând şi ţinea regim din cauza problemelor cu stomacul.

„Am stat de vorbă cu prietenii, cu colegii…”

„Nu mă interesează ce faci şi cu cine trăncăneşti! Problema e că nu pot dormi din cauză că vii mereu în dricul nopţii, omule!”

„Dar cine te împiedică să dormi, femeie? Avem o casă mare… Nu trăim într-o cameră strâmtă de cămin. Nu trec prin dormitorul tău când intru în casă…”

Buna dispoziţie a funcţionarului pleşuv, zdruncinată de căzătură, se spulberase acum.

„Eu simt şi din dormitor cum deschizi uşa! Şi asta mă calcă pe nervi! Dar… la picior ce-ai păţit?”

„Am căzut lângă poartă… Era o crăpătură ciudată în asfalt…”

„Ai căzut? Poate eşti beat şi nu te mai poţi ţine pe picioare?”

„Lasă-mă-n pace, femeie! Mă doare glezna! Şi caută-ţi de problemele tale!”, se răsti Nistor Polobok la soţia cicălitoare, nevricoasă, cu care se certa din ce în ce mai aprig de la o vreme.

Dacă n-ar fi fost cele două fiice stabilite în Occident, ar fi divorţat, probabil.

„Phi…”, făcu Luminiţa şi, aruncându-i o privire dispreţuitoare, se retrase în dormitorul ei spaţios, garnisit cu tablouri kitschoase.

Cumpărate de la un pictor în vogă, acestea reprezentau cu precădere chipuri şi scene biblice care îl cam descumpăneau pe funcţionarul trupeş.

Rezemându-se de balustradă, Nistor Polobok urcă încetişor scara spiralată ce ducea la biroul de la mansardă. În acest birou, cu vedere spre o mică livadă, obişnuia el să doarmă după ce relaţia cu soţia se răcise. În odaie îşi aruncă pantofii din picioare, băgă plicul cu bani într-un sertar, puse iPhone-ul pe o măsuţă, îşi pipăi glezna, gemând, şi se întinse pe o canapea din piele naturală. Adormi cu greu şi avu un somn agitat.

În vis i se prefirară câteva imagini nasoale din copilărie, cu un huligan înfricoşător obijduindu-l în văzul tuturor în curtea şcolii. Huliganul acela avea nişte pumni

imenşi ce-l băgau în sperieţi pe micuţul Nistorel, dar mai înspăimântător decât pumnii brutei era faptul că niciun coleg, absolut niciunul, nu îndrăznea să-i sară în apărare. Iar câţiva chiar râdeau pe înfundate. Apoi, după o explozie de lumină, rolurile parcă se inversară. Nu mai era victimă, ci atacator. Nu mai era mic, ci matur. Se văzu pe sine în culmea furiei, aruncându-se asupra unei camere de televiziune impertinente şi lovind cu pumnul obiectivul aparatului pe care îl brăzdară în aceeaşi clipă câteva crăpături urâte…

Nistor Polobok se trezi cu inima grea, cu o senzaţie inexplicabilă de frică. O pasăre ciripea cu osârdie dincolo de sticla termopanului. Ceasul de pe măsuţă indica ora 7. Glezna i se umflase şi se învineţise, iar durerea devenise insuportabilă. Era limpede că vizita la cea mai mare clinică privată din Chişinău nu mai putea fi amânată. îl sună pe şoferul Vasea şi îi porunci să vină peste o jumătate de oră, apoi pe primarul capitalei, Denis Cartof, un tânăr ţâfnos, cu nas mare şi coroiat, căruia îi spuse că va lipsi câteva zile de la serviciu din pricina căzăturii stupide.

Nistor Fiodorovici Polobok făcuse o banală entorsă. „O nimica toată!”, îl îmbărbătă doctorul plin de solicitudine şi-i prescrise câteva medicamente. După două zile de lenevire pe canapea, cu telecomanda sau iPhone-ul în mână, tratamentul a avut efect şi piciorul i se dezinflamă. În tot acest răstimp îl ajută foarte mult Vasea, care ba îi aducea mâncare de la supermarket (Luminiţa nu-i mai gătea nimic de-o veşnicie), ba îi bandaja glezna. „În fond, nu e un băiat rău acest Vasea. Cam prostuţ, dar deloc rău…”, concluzionă în sinea sa cinovnicul în timp ce înfuleca o salată de boeuf adusă într-o seară de şoferul plictisit.

Au fost două zile de acalmie, un respiro de care poate avea nevoie. O singură dată îl deranjă adjunctul, Adrian Coteţov cel mucalit, care îi oferi detalii despre noile victime pe care urmau să le stoarcă de bani. Cu multă răbdare, Nistor Polobok îi dădu toate indicaţiile necesare

pentru deghizarea jecmănirii în afacere cinstită. Într-o ţară în care toţi furau ca-n codru, banii au fost mereu pentru funcţionarul chel un fir călăuzitor în viaţă. Cum să trăieşti fără bani? Iar pentru că salariile erau ridicol de mici, trebuiau găsite alte soluţii, nu? Aşadar, după zilele astea în care fusese mai mult trântit pe canapea, durerea din gleznă i se domolise. Rău era însă faptul că nu-şi mai recuperă echilibrul sufletesc.

Ieşind să se plimbe, după lâncezeala îndelungată, Nistor Polobok constată cu stupoare că falia apărută în asfaltul de lângă poartă era şi mai adâncă, mai lungă, de aproape un metru, şi mai lată, de vreo treizeci de centimetri. Ce naiba?! Să fi trecut pe strada lor o maşină de mare tonaj? Puţin probabil. Nu avea voie transportul greu să treacă prin cartierul acela, pe lângă casele unor funcţionari importanţi. Şi nici recentele lucrări de asfaltare a străzii n-au fost de mântuială, ca prin alte părţi, însuşi primarul Cartof monitorizase calitatea execuţiei lucrărilor! Şi atunci ce anume generase crăpătura aceea? Nistor Polobok nu pricepea. Le telefonă imediat colegilor de la Primărie şi îi rugă să înlăture problema în cel mai scurt timp.

A doua zi, la faţa locului au venit trei lucrători (doi executanţi obosiţi şi un sfătuitor plin de vigoare) care au astupat rapid crăpătura ciudată şi l-au invitat pe funcţionarul trupeş să le aprecieze munca. Nistor Polobok călcă de câteva ori pe dunga de asfalt proaspăt, verificându-i trăinicia, şi rămase mulţumit. Nu trecură însă nici două ore 14

şi asfaltul nou plesni. Crăpătura stranie reapăru, iar de această dată avea o lungime de vreo doi metri, o lăţime de vreo şaizeci de centimetri şi o adâncime de aproximativ doi metri. Când o văzu aşa de mare şi de ameninţătoare, Nistor Polobok rămase cu ochii boldiţi la dânsa minute în şir. Era imposibil să se producă o alunecare de teren în acel loc. Asta îi spusese un geolog-academician a cărui competenţă în domeniu nu putea fi pusă la îndoială. În

timp ce se holba la cufundătura regenerată în mod miraculos, cinovnicul remarcă o prelungire abia vizibilă a acesteia, care ajungea până la gardul lui de beton. Apoi, ridicându-şi privirea, observă că zidul frumos care îi împrejmuia castelul se crăpase aproape pe toată înălţimea lui, de parcă fusese un cutremur mare. Nistor Polobok se apropie încet de gardul de beton, reveni apoi la crăpătura mare din asfalt şi urmări cu privirea fisura subţire şi zigzagată care i se căţărase pe zid. „Futu-i mama mă-sii!”, înjură în sinea lui. Îşi auzi dintr-odată zbaterile inimii şi fu înţepat de o frică sugrumătoare.

În scurtă vreme, în jurul crăpăturii se adunaseră mai mulţi vecini înstăriţi, dar veni şi locatarul unui bloc hruşciovist ce se conservase ca printr-un miracol în cartierul bogaţilor.

„Ce căcat! Chiar aici trebuia să apară, blea?”, zise proprietarul unui supermarket, scărpinându-se la subsuoară.

„Băi, tipii care au astupat amu groapa asta ar trebui găsiţi şi futuţi binişor! Ce mai stai pe gânduri, domnu’ Nistor?!”, îl sfătui finul unui ministru care venise în şlapi, cu un pacheţel de alune într-o mână şi cu o sticlă de bere în alta.

„Nu ştiu dacă ei sunt de vină…”, îngăimă Nistor Polobok, neputându-şi lua privirea de la fisura din gardul de beton.

„Cine să mai fie, domnu’ Nistor? Ăştia lucrează de mântuială. Aşa au fost învăţaţi acasă, nespălaţii dracului! Din cauza lor n-o să mai poţi merge cu maşina pe aici…”, zise finul ministrului şi râgâi mitocăneşte.

„Mata lucrezi la Primărie, nu-i aşa?”, răsună vocea tremurătoare a locatarului din blocul hruşciovist şi dărăpănat.

Era un om care se veştejise înainte de vreme din cauza traiului însingurat şi a pensiei mici.

Surprinşi, bogătanii se întoarseră spre el şi-l măsurară o vreme din creştet până-n tălpi.

„Apu, dacă lucrezi la Primărie, să fii bun şi să faci drumul! E datoria matale! Voi, cei de la Primărie, ştiţi numai să tocaţi banii statului! Da’ de drumuri nu vă pasă! Eh…”

Omul îmbătrânit prematur îl fulgeră cu privirea pe Nistor Polobok şi se duse să-şi noteze cheltuielile zilnice într-un caiet cu foi îngălbenite.

„Staric tâmpit! Hruşciovka asta plină de păduchi ar trebui demolată…”, pufni proprietarul supermarketului, scărpinându-se cu furie la subsuoară, 16

de parcă păduchii din blocul săracilor îl atacaseră deja.

Nistor Polobok se întristă şi mai tare: niciunul dintre vecini nu băgase în seamă prelungirea subţire a crăpăturii care îi sluţise gardul de beton.

Somaţi de grangurii din Primărie să-şi îndeplinească sarcinile de serviciu cu conştiinciozitate, cei trei lucrători au revenit, spre seară, pe stradela liniştită a oamenilor de curând înavuţiţi şi, de cum au văzut crăpătura transformată în cogeamite groapa, au rămas cu gurile căscate.

„Şefu’, noi am făcut totul cum se cuvine. Nu suntem vinovaţi. Nu înţăleg ce s-a întâmplat, şefu’ Dacă vreţi, rămâneţi aici ca să vedeţi cum o astupăm…”, zise „sfătuitorul” derutat şi speriat.

„Asta am de gând să fac! Nu mai poţi avea astăzi încredere în nimeni!”, tună Nistor Polobok, aruncându-le o privire ascuţită lucrătorilor dubioşi.

Aceia ridicară din umeri, îşi scuipară-n palme şi se apucară de treabă. Funcţionarul pleşuv nu-i slăbi din ochi nicio clipă, foindu-se în jurul lor, bombardându-i mereu cu întrebări. „Sfătuitorul” îi lămuri totul de-a fir a păr, cu multă răbdare, străduindu-se să-i zâmbească cinovnicului sâcâitor care avea idei aproximative despre lucrările de asfaltare. Simplul fapt că nu reuşiseră să rezolve problema din prima încercare îi expunea unui mare pericol. Să scoţi din sărite o persoană atât de importantă, să-l enervezi pe

Nistor Polobok era totuna cu echilibristica pe sârmă la o înălţime ameţitoare. Au terminat opintelile când întunericul se lăsase peste oraş, l-au asigurat pe „şefu’” că au fost meticuloşi şi exigenţi şi, obţinând un mic gest aprobator al acestuia, au plecat cu sentimentul că soarta îi fute prea des. Nistor Polobok îi urmări o vreme cu privirea, apoi, după ce examină încă o dată crăpătura din gardul de beton cu care se mândrea, se duse în biroul de la mansardă ca să se uite la televizor.

Moldova 1 transmitea în direct discursul plictisitor şi demagogic al unui oligarh tot mai influent, cu mutră de cimpanzeu. Cuvintele pe care oligarhul le pronunţa frecvent, cu o deosebită tărie, erau „VALORI” şi „PRINCIPII”, iar clarviziunea dobândită de-a lungul anilor în administraţia publică locală îi contură pe loc lui Nistor Polobok oportunitatea înscrierii, de dragul carierei, în partidul cimpanzeului, partid ce creştea văzând cu ochii. Ameţit de turuiala oligarhului, Nistor Polobok închise televizorul, îşi prepară în bucătărie un ceai de coada-şoricelului, pentru a se calma, şi adormi într-un târziu pe canapeaua din piele naturală.

Se făcea că era din nou mic şi neajutorat, că un huligan agasant îi căra pumni în curtea şcolii, pe când colegii se amuzau copios pe socoteala lui şi râdeau nechezat. Venea apoi explozia de lumină după care el, Nistor cel de azi, se arunca asupra unei camere de televiziune şi lovea cu pumnul obiectivul aparatului care crăpa, iar dindărătul camerei o faţă blurată îi striga cu furie: „Să crăpi, jigodie coruptă!!! Să crăăăpi!!!”

Nistor Polobok se trezi brusc în miezul nopţii, zgâlţâit zdravăn de soţia speriată, cu obraji căzuţi.

„Scoală, omule! Scoală! S-a auzit o bufnitură mare! Ieşi afară repede…”, se tânguia Luminiţa.

„Ce vrei, muiere proastă?! E noapte! Lasă-mă să dorm…”, se zborşi sexagenarul trupeş cu ochii cârpiţi de somn, dar Luminiţa continua să se lamenteze.

Inima îi bătea cu putere din cauza imaginilor din vis,

de o claritate răvăşitoare. După ce se mai dezmetici, se ridică clătinându-se. Îşi trase pantalonii, se holbă, cuprins de ciudă, la soţia nesăbuită, înjură şi coborî scara spiralată. Simţi cum o premoniţie sumbră îi dă târcoale şi încercă s-o alunge, zicându-şi că o gură de aer curat era mai mult decât indicată după un vis urât. Afară însă, frica îl luă imediat în stăpânire. Rămase mai întâi cu ochii aţintiţi asupra zidului de beton pe care apăruseră câteva crăpături adânci, hidoase. O bucată măricică de zid se desprinsese şi strivise brutal trei ghivece cu zambile ale Luminiţei, dezvăluind parţial proporţiile dezastrului şi făcându-l să simtă un junghi arzător în inimă. Iar apoi, când ieşi din curte, fu cât pe ce să-şi piardă cunoştinţa. În dreptul porţii, o crăpătură uriaşă, lată de vreo doi metri, spinteca de-a curmezişul strada scăldată în lumina lunii. Arţarul de lângă poartă se cocârjase, iar o rădăcină groasă îi ieşise la iveală, de parcă cineva voise să smulgă arborele din pământ. Alarma unei maşini parcate în apropiere schelălăi strident câteva secunde, dar nimeni nu catadicsi să se trezească. Strada rămase goală, iar ferestrele caselor, întunecate. „Îi doare-n pulă de ceea ce se-ntâmplă dincolo de ogrăzile lor…”, îl străbătu o revelaţie. Nistor Polobok stătu în cumpănă o vreme, apoi, luându-şi inima-n dinţi, se apropie tiptil de marginea gropii uriaşe. Se lăsă în pirostrii şi se uită înăuntru. Groapa era adâncă. Fundul nu i se vedea, fiind învăluit de o beznă de nepătruns.

„Ce pizda mă-sii e asta?”, îngăimă.

Un sentiment amestecat, de furie, frică şi disperare, îi schimonosi faţa. Nu se mai pomenise până acum aşa ceva în cartierul bogătanilor. Miji ochii, încercând să desluşească ceva în întunericul vâscos din scofâlcitura imensă a solului. Însă, chiar dacă nu i s-ar fi tocit vederea în ultimii ani, tot ar fi avut nevoie de o lanternă.

Brusc, i se păru că aude nişte sunete sacadate şi dese venind din măruntaiele pământului. Îşi ciuli urechile vreo două-trei minute. Da, bezna gropii slobozea sunetele acelea slabe. Iar intensitatea lor crescu apoi din ce în ce

mai mult, până când Nistor Polobok auzi foarte clar răpăitul ameninţător al unor mitraliere. Şi nişte tunuri duduiau parcă. Se chirci de spaimă, închizând ochii. Ar fi vrut să fugă, dar, dincolo de teamă, un soi de curiozitate bolnăvicioasă îl opri. Poate avea halucinaţii? Deschise ochii şi se uită adânc în prăpastia în care începură să clocotească dintr-odată mai multe glasuri, strigăte, urlete şi plânsete. În bezna din groapă se înlănţuiau fantasmagoric sute şi mii de voci, având toate ca fundal răpăitul mitralierelor şi dangătul răscolitor al unor clopote. Iar noianul de glasuri-sunete-zgomote avea o putere copleşitoare. Nistor Polobok simţi cum noianul acesta îi ciuruieşte creierii, cum îi provoacă o disperare devoratoare şi cum corpul începe să i se convulsioneze pe marginea gropii, de parcă ar fi fost epileptic. Era ca şi cum toată suferinţa din lume se abătuse într-o clipită asupra lui şi sufletul i se rupea de mila suferinzilor.

Apoi, în mod inexplicabil, întunericul vâscos din groapă se risipi încetişor şi o pânză monocromă se coagulă în adâncimea crăpăturii, îngheţându-i sângele-n vine funcţionarului pleşuv. Iar pe pânza aceea, ca pe un ecran, începură să se succeadă într-un ritm diabolic imagini multe şi ciudate. Văzu coloane de manifestanţi care vociferau revoltaţi şi se luau la bătaie cu nişte poliţişti cruzi, văzu un sat în ruine prin care înainta un tanc pe a cărui turelă scria „Za rodinu!”, şi acel tanc remorca un car în care, pe un morman mare de flori veştede şi prosoape ieftine, şedea un bărbat durduliu, sprâncenat, un bărbat care zbiera „Unire, moldoveni!”, împungând aerul cu degetele butucănoase ale mâinilor fluturate isteric, văzu nişte gospodine defeminizate, acrite, încârligate sub greutatea unor sacoşe şi torbe, văzu o bătrână ştirbă pe care o viola un adolescent descreierat într-un sat uitat, văzu cum un killer îl omoară cu sânge-rece pe un om de afaceri care refuzase să plătească tribut mahărilor, văzu, la o alimentară, un rând lung de oameni posaci şi prost îmbrăcaţi şi – culmea culmilor! – văzu cum un funcţionăraş

arogant şi lacom lua mită de la un cetăţean disperat… Erau o sumedenie de imagini şi situaţii urâte care se perindau necontenit pe pânza monocromă, îndurerându-l pe Nistor Polobok.

Într-un târziu se estompară, făcându-i loc unui tartor, unui spirit al răului ai cărui ochi, un fel de torţe, îl sfredeleau până la suflet pe funcţionarul cu barbă sârmoasă. Duhul necurat începu să vorbească într-o limbă necunoscută, zâmbind sardonic, iar vorbele lui aveau parcă o gravitate sibilică şi păreau ameninţătoare. Sensul celor spuse de tartor pe un ton sépulcral era de nepătruns pentru Nistor Polobok, dar era neîndoios că pocitania emana numai ură şi viclenie. O duhoare insuportabilă emanată de creatura din groapă îl izbi brusc în faţă. Nistor Polobok scoase un ţipăt de groază şi o luă la fugă către casă.

În holul castelului, soţia îngrijorată îl întâmpină cu o avalanşă de întrebări, dar – livid şi covârşit de spaimă – cinovnicul doar gesticula şi bâiguia ceva de neînţeles. Îşi veni un pic în fire numai după ce Luminiţa îl zgâlţâi bine din nou şi-i ceru să vorbească inteligibil. Cu vocea strangulată de emoţie, Nistor Polobok îi spuse că e o groapă uriaşă afară, în care sălăşluieşte un… Diavol. Femeia rămase perplexă. Preţ de câteva minute se holbară unul la altul fără să pronunţe un cuvânt.

„Te-ai ţicnit, omule?”, îl întrebă apoi Luminiţa, cu faţa încleştată de o furie instantanee, îl apucă de mână şi-l trase după ea în curtea castelului.

Ghivecele cu zambile strivite o făcură să înlemnească o clipă.

„Nu te duce acolo! E un monstru în groapă…”, o imploră Nistor Polobok.

Enervându-se şi mai tare, Luminiţa scuipă cu dispreţ, îl îmbrânci şi ieşi din curte. Prin poarta întredeschisă, Nistor Polobok urmări o vreme, cu strângere de inimă, cum soţia sa se bungheşte în groapa uriaşă. Când se întoarse, Luminiţa îi aruncă o privire de făţişă

desconsiderare, înmuiată însă de o milă profundă:

„Nu ştiu ce Diavol ai văzut tu, căci eu nu văd nimic. Diavolul, se pare, e în capul tău şi asta mă sperie cel mai mult, măi, omule! Ar trebui să mergi poate la un psihiatru… Iar şi mai bine ar fi să te duci la biserică, să te spovedeşti preotului. Când ai fost ultima dată la biserică?”

„Nu am nevoie de biserică… Probabil sunt somnoros şi am avut o vedenie…”, îngână, fără strop de convingere, Nistor Polobok.

Soţia se uită la el ca la o bazaconie:

„Ai nevoie, Nistor, ai… pentru că pământul nu crapă din întâmplare, de mai multe ori, în acelaşi loc. Discută cu amicii tăi de la Primărie, cheamă lucrătorii, dar mergi şi la biserică, dacă simţi că nu te mai interesează nimic în afară de bani…”

„Vorbeşti de parcă adun bani numai pentru mine…”, spuse cu voce tremurândă funcţionarul pleşuv.

„Nu mă contrazice, netotule! mai bine rumegă ceea ce ţi-am zis!!!”

Zadarnic încercă Nistor Polobok să adoarmă după ce se lungi pe canapeaua din birou. Nu-l mai ajută nici ceaiul de coada-şoricelului pe care îl băuse mai devreme în bucătărie. Se frământă-n aşternut până-n zori, cu inima zbătându-i-se ca o rândunică-n colivie. Uneori încremenea cu ochii în tavan, gândindu-se la ceea ce văzuse în groapă. Să fi fost o vedenie? Dar imaginile şi vocile acelea păreau atât de reale! Sau poate… se ţicnise? Tot restul nopţii meditase agitat asupra ambelor ipoteze întristătoare. Dimineaţa înaintase atât de departe în decepţie, încât se sperie că poate să facă din nou depresie, ca într-o toamnă ploioasă în care, după o intensă relaţie adulterină, o secretară cu forme apetisante şi cu mers aţâţător îi dădu papucii pe nepusă masă. Secretara aceea îi aprindea sângele-n vine şi despărţirea brutală îi provocă o mare suferinţă şi o distonie neurovegetativă agasantă. Câteva luni luase Xanax şi Lexotan, fără să poată învinge insomnia şi accelerarea haotică a bătăilor inimii, până în ziua în care

un prieten păţit îl sfătui să-şi întărească inima cu Cratal şi Cocarnit. Asta îl salvă atunci de mrejele depresiei. Iar acum Nistor Polobok nu avea niciun chef s-o simtă din nou. Aşa că încercă din răsputeri să-şi stăpânească emoţiile, zicându-şi că totul e perfect atât timp cât e viu, inspirând adânc aerul de mai multe ori, reţinându-l în plămâni cât era posibil şi expirându-l apoi încetişor.

La 7.30 dimineaţa îşi aranjă cravata şi ieşi din casă, se uită cu atenţie în groapa imensă, fără să remarce vreun indiciu al unei anomalii anterioare, dădu din umeri, mormăind ceva îngândurat, se descotorosi de câţiva vecini neliniştiţi care, abia treziţi din somn, înţeleseră că circulaţia pe strada lor nu mai e posibilă şi, nu se ştie de ce, îi cereau lui socoteală, urcă în maşina de serviciu care-l aştepta la o oarecare distanţă de castel, intră cu paşi iuţi în clădirea Primăriei Chişinău şi, însoţit de adjunctul Adrian Coteţov, se duse imediat să discute cu primarul Cartof.

Biroul lui Denis Cartof avea ceva din Muzeul Neamului Românesc. Tablourile agăţate pe un perete înfăţişau mănăstiri celebre din Ţara-Mamă.

Pe un alt perete atârnau un covoraş persan cu chipul lui Ştefan cel Mare, dar şi un portret al lui Grigore Vieru, scriitor canonic atât în tranziţie, cât şi în perioada sovietică, iar pe pervazul ferestrei, printre ghivecele cu flori, se prăfuiau mai multe statuete de bronz ale unor bravi români. Era un tribut plătit ideologiei unioniste pe care partidul lui Cartof o călărea sporadic, în funcţie de conjunctură. Însă în jilţul de primar îl propulsase o bătăioasă şi nemaivăzută retorică proeuropeană, care nu însemna nici ea mai mult decât o banală păcăleală a alegătorilor.

„Opa! Nu m-am aşteptat să vă văd chiar la revărsatul zorilor, dar e bine că aţi venit, fraţilor! Intraţi, luaţi loc! Presupun că mi-aţi adus nişte biştari, nu?”, le spuse Denis Cartof, frecându-şi mâinile de bucurie.

Era adâncit într-un fotoliu sobakevician şi îi privea cu

un zâmbet complice.

„Biştari? Care biştari?”, îngăimă derutat Nistor Polobok.

„Parcă ai căzut de pe Lună, Nistor Fiodorovici. Păi, nu trebuie să am şi eu partea mea din banii pe care îi mulgeţi de la afacerişti? Dar în ultima săptămână nu mi-aţi dat nimic, fraţilor! Care dracu’ e problema?”, se oţărî brusc Denis Cartof.

„Aaa… Am avut nişte chestiuni de rezolvat, o problemă… despre care vă vorbisem, dom primar. Am lipsit câteva zile şi… Adrian ar fi trebuit să vă dea banii…”

„Eu am aşteptat să te întorci, Nistor, apoi m-am luat cu treaba. Am uitat, ptiu!”, se dezvinovăţi Adrian Coteţov.

Cei doi „strângători de bani” schimbară priviri între ei.

„E o neînţelegere la mijloc, dom primar. Vă aducem chiar azi toţi banii care vi se cuvin…”, se grăbi să dreagă busuiocul funcţionarul pleşuv.

„Sper, sper foarte mult, Nistor Fiodorovici…”, zise primarul Cartof, bătând darabana pe masă.

Preţ de un minut, în birou se aşternu o tăcere apăsătoare.

„Înţeleg acum că aţi venit pentru altceva… Dar… ce naiba ai păţit, Nistor Fiodorovici? îmi pare că eşti cam pleoştit, iar sub ochi ai nişte pungi mari. se interesă Denis Cartof, redevenind zâmbitor şi bonom.

„N-am dormit toată noaptea, dom primar…”, oftă funcţionarul pleşuv.

„Te-o fi stors de vlagă o femeiuşcă apetisantă! Hai, recunoaşte, Nistor Fiodorovici! Ahahahaha…”

Denis Cartof râse sănătos, scărpinându-şi nasul coroiat cu degetul arătător.

„Eh… Să fi fost o femeie… Dar nu e… Am eu o problemă mare, dom primar. Din cauza acesteia am insomnii. Creşte o gaură lângă casa mea…”

„Păi, ţi-am trimis parcă nişte lucrători… Au astupat-o de două ori, nu?”

„Au astupat-o, dom primar. Dar pământul crapă din nou acolo, iar groapa se face tot mai mare. Mi-a distrus o bucată din gardul care-mi înconjoară casa… Iar în noaptea asta, pământul s-a fracturat ca după un cutremur…”

„Vrei alţi lucrători? Avem noi o echipă de profesionişti. Le dai băieţilor un coniac bun şi o să-ţi astupe bine groapa…”

„Un coniac? Hm… Dar nu vreau *acum* să fie astupată, dom primar. Mă tem că degeaba o astupăm. E ceva ciudat acolo…”

„Nu te înţeleg, Nistor Fiodorovici. Ce vrei, de fapt, de la mine?”

Primarului Cartof îi dispăru din nou zâmbetul de pe faţă.

„Păi, vreau să mă ajutaţi, dom primar. Mi-ar trebui nişte specialişti care să examineze locul, să vadă dacă totul e în regulă. Poate… e o anomalie acolo…”

„Anomalie? Nu o iei razna, Nistor Fiodorovici? Ce să examinezi acolo? E totul OK! Cartierul bogaţilor nu e o regiune seismică, fraţilor! Şi chiar nu înţeleg cum aş putea să vă ajut. La urma urmei, sunteţi oameni cunoscuţi, funcţionari importanţi. Dumneata, Nistor Fiodorovici, nu poţi găsi fără mine oamenii de care ai nevoie? Sau vrei să te dădăcesc? Dacă vrei tare, pot s-o fac! Eu zic să mai astupaţi o dată groapa aia şi să nu mai faceţi din ţânţar armăsar. Avem o mie de probleme serioase de rezolvat în oraşul ăsta împuţit! Dă-o-n pizda mă-sii de treabă, fraţilor!”

Nistor Polobok se uită fără să vrea la portretul lui Grigore Vieru şi avu impresia că „poetul neamului” îl ţintuieşte cu o privre mustrătoare.

Discuţia cu primarul Cartof îl întristă pe funcţionarul trupeș și pleşuv. Crezuse că primarul – căruia îi aducea saci cu bani – îşi va da toată silinţa să-l ajute, că-i va înţelege necazul. Ce naiv era! în biroul său, Nistor Polobok îşi frământă mintea o vreme ca să găsească o soluţie. În cele din urmă îi telefonă totuşi preşedintelui Academiei de

Ştiinţe, un bătrânel mucalit care-l invita mereu la o „memorabilă vânătoare de mistreţi” Şeful savanţilor îi sugeră, după o uşoară ezitare, să se adreseze unor cercetători ai Institutului de Geologie şi Seismologie. Cum un institut de cercetare a paranormalului nu exista, Nistor Polobok acceptă, tot după o ezitare, ideea bătrânelului mucalit. Peste câteva ore, circulaţia pe strada barosanilor a fost oprită de poliţişti, iar groapa ciudată – împrejmuită cu o bandă galbenă reflectorizantă. Câţiva angajaţi apatici ai Institutului de Geologie şi Seismologie au venit să examineze crăpătura uriaşă, au fotografiat-o, au consemnat ceva în scris şi au plecat, nu înainte de a-i spune lui Nistor Polobok că deocamdată nu au nicio explicaţie pentru ceea ce se întâmplase în faţa casei lui.

„Nişte idioţi! M-a pus naiba să-i chem…”, pufni funcţionarul chel.

Seara comandă o pizza, se îndopă bine, gândindu-se cum să-şi fortifice gardul de beton, şi, din cauza nesomnului din noaptea trecută, adormi dus de cum puse ceafa pe pernă. Visa din nou că e elev şi că e chelfănit în curtea şcolii de huliganul crud, cu pumni grei, iar chelfăneala îi amuza tare pe colegii de clasă. Însă, după o explozie de lumină, se arunca el furios asupra unui aparat de filmat, îi lovea cu pumnul obiectivul şi acesta se crăpa, după care dindărătul camerei de televiziune un chip blurat îi striga cu ură: „Să crăpi, jigodie coruptă! Să crăăăpi!” Iar visul luă în continuare o turnură terifiantă. După strigătul feţei blurate, crăpătura de pe obiectivul impertinent-supărător se lărgi brusc şi se extinse, prin zeci de ramificaţii mai mici, pe tot aparatul de filmat, pe mâinile care-l ţineau, înfigându-se cu lăcomie în pământul de sub picioarele chipului estompat şi ale lui Nistor Polobok. Apoi, pământul începu şi el să se crape, să se scufunde, înghiţind cu repeziciune oameni, maşini, copaci, chioşcuri, case. Crăpătura care-i dăduse de furcă în ultimele zile lui Nistor Polobok se transforma într-o prăpastie înfiorătoare, în care se prăbuşeau castelul faraonic al cinovnicului nostru şi

castelele vecinilor de curând îmbogăţiţi, întregul cartier al barosanilor, pe urmă celelalte cartiere şi sectoare ale Chişinăului erau absorbite de prăpastia hulpavă ca de un aspirator gigantic. Zeci de mii de oameni îngroziţi, smulşi fără milă din tiparele cotidianului, cădeau în prăpastia tot mai mare, ţipând sfâşietor, incapabili să se opună acestei calamităţi. Şi Nistor Polobok se prăbuşea în prăpastie, paralizat de sentimentul acut al neputinţei, simţind cu toată fiinţa că îi sosise vremea morţii…

Nistor Polobok se trezi în puterea nopţii, răvăşit de visul îngrozitor, cu convingerea fermă că oraşul va fi înghiţit în întregime de pământ. Sări din aşternut şi se uită pe fereastră: în jurul felinarului din livadă dănţuia un nor de insecte năbădăioase. Un soi de inutilitate crasă se degaja din această vânzoleală. O frică mare puse stăpânire pe el. Era ca şi cum catastrofa din vis fusese aievea. Niciodată nu mai avusese un vis în culori. Şi niciodată nu trăise cu atâta intensitate nişte scene zămislite de un vis. Prăbuşirea miilor de oameni în prăpastie îi păruse atât de vie, încât şi acum, după trezire, îi tremurau picioarele. Putea să jure că oraşul va fi distrus, simţea că visul fusese un semn rău. Ştia că mai întâi va fi înghiţit de crăpătură castelul său, apoi casele vecinilor şi toate celelalte case. Ştia că nu exista nicio salvare, iar încercările sale anterioare de a astupa crăpătura din dreptul castelului i se păreau acum ridicole, stupide. Însă visul îngrozitor mai conţinuse un detaliu ciudat, şi anume acela că – pe durata lui – Nistor Polobok simţise nu numai o spaimă firească, ci şi o vinovăţie apăsătoare, inexplicabilă. De fapt, înţelegea abia acum, rememorând rapid ultimele zile, că toate problemele sale începuseră din noaptea în care piciorul i se înfipsese în crăpătura încă mică, din clipa în care căzuse caraghios. Căzătura aceea blestemată fusese un avertisment prevestitor! I se revelă dintr-odată faptul că perioada proastă prin care trecea era generată de apariţia crăpăturii care nu se mai sătura să se lărgească. Nimic nu era întâmplător: nici apariţia crăpăturii lângă casa sa, nici

căzătura şi entorsa la gleznă, nici pânza monocromă din groapă pe care se succedaseră, ca pe un ecran, imagini tulburătoare şi nici visul mai vechi în care se transforma brusc din victimă în brută şi care culminase, iată, cu un apocalips în toată legea. Nistor Polobok nu avea încă o explicaţie pentru toate aceste lucruri, nu înţelegea ce legătură există între ele. Ştia însă cu siguranţă că oraşul Chişinău va fi nimicit.

Se afla neîndoielnic într-un moment de răspântie a vieţii şi trebuia să facă ceva. În primul rând trebuia să se salveze, să-şi ia calabalâcul şi să plece de urgenţă la vila sa din Suruceni, un sat din apropierea capitalei. În al doilea rând trebuia să avertizeze imediat oamenii că marea catastrofă se apropie. Numai că, pe cât de simplu era să se adăpostească în Suruceni, în ciuda pierderii castelului inegalabil, pe atât de dificil i se părea să le vorbească oamenilor despre o calamitate ce i se arătase în vis. Păi, cum să le spună că, în curând, Chişinăul va fi distrus de o crăpătură lacomă? Vor crede, indiscutabil, că e nebun de legat! Dacă ar organiza de unul singur o conferinţă de presă sau ar anunţa venirea dezastrului la o şedinţă a Consiliului Municipal, ar fi luat în derâdere sau sfătuit să se ducă la ospiciu. Era limpede că – înainte să vorbească în public (fapt absolut necesar) – avea nevoie de mai mulţi adepţi, de oameni cu greutate care să confere prezicerii sale credibilitate şi care să oblige în cele din urmă autorităţile să evacueze oraşul în cel mai scurt timp. Şi mai trebuia să se grăbească. Era nevoie ca oamenii să-l creadă *acum*. Post-factum ar fi devenit în mod cert erou şi mare vizionar, dar pentru a salva chişinăuenii era necesar să devină *acum*, ceea ce nu părea o chestie uşor de realizat. Situaţia în care ajunsese era mai mult decât neobişnuită. Altădată, Nistor Polobok ar fi scuipat pe destinul urbei, el având grijă toată viaţa numai de condiţia sa materială. Altădată, funcţionarul pleşuv s-ar fi retras din faţa primejdiei ca melcul în cochilie, lăsându-i pe alţii să fie striviţi de probleme. Însă, în clipele de după trezire, de

după conştientizarea iminenţei catastrofei, ceva se schimbase parcă într-o zonă absconsă a sufletului său, iar această schimbare fusese potenţată în mare măsură de vinovăţia pe care o simţise în vis. Numai că de ce naiba apăruse vinovăţia asta onirică? Nistor Polobok nu înţelegea, căci nu era el cel care distrugea oraşul şi nici faptul că lovea aparatul de filmat sâcâitor nu era mare scofală, la urma urmei.

Dimineaţa luă decizia să-i mărturisească mai întâi soţiei irascibile ceea ce i se revelase, cu toate că clipele simpatice pe care le petrecuseră împreună ţineau de un trecut irecuperabil, cu toate că probabilitatea să fie crezut era minusculă. Era însă mama copiilor lui şi n-avea încotro. Când intră valvârtej în bucătărie, Luminiţa, într-un halat de baie, îşi prepara o salată de sfeclă roşie.

„Te rog să mă asculţi cu atenţie! Trebuie să-ţi spun ceva foarte important!”, o apucă de braţ Nistor Polobok.

„Iar vrei să-mi spui poveşti cu monştri?!”, strigă Luminiţa, smulgându-şi imediat mâna din strânsoarea lui şi privindu-l cu suspiciune.

„Nu vreau să-ţi spun poveşti, ci adevărul gol-goluţ, iar adevărul acesta… nici nu ştiu cum să-ţi zic… e… e groaznic…”

„Groaznic!? Deci tot baliverne vrei să-mi înşiri! O, Dumnezeule Mare, mântuieşte-mă de răul acesta!”, exclamă Luminiţa, ridicând mâinile, teatral, spre hota montată deasupra aragazului.

E la mintea cocoşului că timpul erodează intensitatea oricărui sentiment, numai că acum, holbându-se la femeia aceasta *străină*, Nistor Polobok nu mai ştia dacă existase vreodată sentimentul care îi unise. Mai curând se căsătorise dintr-o mare rătăcire. Dar ce rost avea acum să-şi reevalueze trecutul matrimonial?

Funcţionarul chel se plantă în faţa soţiei şi, încercând să pară calm, rosti răspicat:

„Chişinăul va pieri! Crăpătura ne va înghiţi casa, apoi casele vecinilor, apoi tot oraşul va fi distrus! Trebuie să

plecăm la Suruceni, dacă mai vrei să trăieşti. Aici nu există nicio scăpare! Totul va fi nimicit! Am văzut asta în vis! Mă înţelegi, femeie proastă?!”

„Ai văzut în vis?! O, Dumnezeule! Păi, în vis poţi să vezi orice! Ori-ce, măi, omule! Ţi-am zis să te duci la biserică, să-ţi cureţi sufletul de murdărie… Ba nu! Să te duci la un psihiatru, omule! Tu te-ai scrântit, măi, Nistor! Tu ai nevoie de consiliere psihologică! O, Dumnezeule Mare!”, exclamă Luminiţa, făcând un pas înapoi, cu ochii holbaţi de consternare.

„Crezi că sunt nebun, nu-i aşa? Eu însă vreau să înţelegi că acea crăpătură nu poate fi oprită, că ea va distruge inevitabil castelul nostru şi că, rămânând aici, vei muri, proasto! Acum crezi că sunt nebun, dar peste o vreme, când prăpastia va distruge casa noastră, îmi vei da dreptate, dacă, fireşte, vei mai fi în viaţă… Repet, oricât de neverosimil ar părea, am văzut catastrofa în vis. A fost atât de real! E un vis premonitoriu! Nu ştiai că există asemenea vise? Datoria mea era să te avertizez!

Dar e problema ta ce faci. Vrei să zdohneşti? Zdohneşte! Mi-e milă doar de fetele noastre, pe care moartea ta prostească ar putea să le şocheze. Eu unul o să-mi strâng lucrurile şi o să plec chiar azi la vilă!”, ţipă Nistor Polobok.

Simţi dintr-odată o durere acută în ceafă, de parcă ar fi făcut un puseu de tensiune.

„Bine… Să admitem că aiureala pe care mi-ai spus-o e adevăr, să admitem că va fi distrusă casa noastră, deşi asta e o aberaţie, dar să admitem… De ce nu ţi-ai luat tălpăşiţa singur, pe tăcute? De ce ai venit să previi o femeie care… care nu te mai interesează?”

Luminiţa îl săgetă cu privirea.

„Pentru că… pentru că am grijă de tine, proasto!”

„Tu ai grijă de mine?! O, Dumnezeule Mare! Când oare ai avut tu grijă de mine ultima dată? îţi zic eu. Acum douăzeci de ani! Iar acum îmi vii, după ce te-ai culcat cu zeci de curve, să-mi vorbeşti despre grijă? Mare porc mai

eşti!”, strigă Luminiţa.

O ură surdă clocotea în ea, iar o lacrimă microscopică i se scurse pe obrazul excesiv fardat.

„Da, am grijă de tine, femeie proastă, în calitatea ta de mamă a copiilor mei! Atât! În rest, nu mă interesezi! îţi mai propun o dată să plecăm la Suruceni…”

„Nu voi pleca nicăieri, porcule! Rămân în casa mea şi nu am de gând să-ţi mai ascult aberaţiile!

Eşti un curvar şi un idiot!”, zbieră, cu faţa crispată, soţia.

Altădată, Nistor Polobok ar fi înjurat-o copios. Acum însă renunţă, înghiţi în sec şi plecă. Era inutil să-i mai explice ceva. În curând urma să înţeleagă totul fără explicaţiile lui şi poate va mai avea timp să se salveze. Funcţionarul pleşuv trebuia însă să ducă mai departe vestea cea înfiorătoare. Avea nevoie de adepţi.

Pe proprietarul supermarketului îl găsi şezând în pirostrii pe marginea gropii uriaşe, scărpinându-se îngândurat la subsuoară.

„Ce facem cu acest căcat, Nistor? E tot mai mare şi mai adânc, iar Primăria voastră se piaptănă ca baba din proverb! Nu vezi că îţi dărâmă zidul?”, îl dojeni omul de afaceri.

„Tocmai despre asta voiam să vorbesc cu tine, vecine. E cam groasă gluma şi Primăria nu ne poate ajuta…”

„Cum adică nu ne poate ajuta? Dar cine, blea, trebuie să ne ajute? Poate eu să las baltă supermarketul şi să mă ocup de căcatul ăsta?”, ridică vocea omul de afaceri.

Arăta bine, iar întreaga lui fiinţă emana o imensă nedumerire.

„Problema e că nu ne mai poate ajuta nimeni. Lărgirea gropii nu poate fi oprită! Pământul va înghiţi toate casele din cartier, apoi restul oraşului. Am văzut în vis pieirea Chişinăului. Nu sunt nebun şi te rog să mă crezi. Chestiunea e foarte serioasă. Tot ce putem face e să fugim din Chişinău! Eu o să plec la Suruceni. Am o vilă acolo…”

Proprietarul supermarketului rămase tablou. Pe urmă, când îşi reveni din starea de uluială, privi îngrijorat împrejur şi, fără să mai rostească un cuvânt, o luă la sănătoasa. Se holbă la el ca la un dement şi finul ministrului, pe care povestea distrugerii capitalei îl făcu să scape din mână o sticlă de bere Baltika. Era nasol. Oamenii nu credeau o iotă din visul lui premonitoriu! Ce minţi mărginite! Sau poate nu ştia el cum să le vorbească despre pericolul iminent?

Pe adjunctul Adrian Coteţov îl invită să ia prânzul la un restaurant, gândindu-se că bucatele gustoase, vinul vechi şi muzica retro îl vor predispune să înţeleagă problema gravă ce nu mai putea fi tratată cu superficialitate. Nistor Polobok îl luă pe departe. Îşi aminti ziua îndepărtată în care – avizi de bani şi de mărire – s-au întâlnit prima oară în măruntaiele Primăriei, evocă două-trei situaţii în care îi pusese o pilă şi se lansă într-o emoţionantă consideraţie despre prietenia adevărată.

„Eu nu prea înţeleg la ce faci aluzie, Nistor. N-ai încredere în mine? Eu îţi sunt recunoscător pentru că m-ai ajutat şi n-aş îndrăzni niciodată să te fraieresc. Nu fac niciun leu pe ascuns, fără acceptul tău…”, se bosumflă Adrian Coteţov.

„Nu despre bani vreau să discut cu tine, Adrian. Nu mă interesează acum banii! Vreau să-ţi spun un lucru foarte important şi te rog, dacă eşti un prieten bun, să mă asculţi cu mare atenţie şi să-mi dai crezare, oricât de neverosimilă îţi va părea istorisirea mea. Batem palma?”

„Păi, e un pic ciudat ce spui, dar… bine… Despre ce e vorba?”

Privindu-l drept în ochi, Nistor Polobok îi depănă toată povestea sinistră ce începea cu stupida căzătură şi se termina cu visul premonitoriu. Când termină, Adrian Coteţov avea ochii cât farfuriile.

„Aşa că, vrei, nu vrei, trebuie să ne cărăbănim din oraş, Adriane!”

„Mda… Deci zici să ne cărăbănim?”, bâigui adjunctul,

dând repede pe gât un pahar cu vin.

„Da, prietene! Să ne cărăbănim azi sau mâine, căci nu avem prea mult timp la dispoziţie…”

„Claaar… Dar… vreau să te întreb, Nistor… în visul tău e distrus numai Chişinăul? Suruceniul nu e la o zvârlitură de băţ de oraş? Eşti convins că… groapa asta nu se va extinde până la vila ta?”

„Hm… Nu m-am gândit la asta. În vis am văzut că dispare numai oraşul. Nu ştiu nimic despre suburbii, despre satele din preajma capitalei. Dar întrebarea ta e îndreptăţită, Adriane! Dacă pieirea oraşului e doar începutul catastrofei? Ptiu, drace!” 40

Acest scenariu, şi mai terifiant, schimba complet datele problemei. Nu cumva, la Suruceni, va muri la fel ca oamenii care vor rămâne în Chişinău? Nu era însă un scenariu desprins din vis şi deci nu era sigur.

„Vreau să te mai rog ceva, prietene. Ajută-mă să le deschid ochii mai multor oameni. Voi fi mai credibil dacă mă vei susţine. Se apropie o mare tragedie, căreia noi putem să-i reducem proporţiile, nu-i aşa?”

„Da… da… noi putem, putem, desigur…”, bâigui din nou Adrian Coteţov, încercând să-şi oculteze zăpăceala sub un zâmbet afectat.

„Mă bucur foarte mult, amice. Avem nevoie de mai mulţi oameni care să ne creadă! Cu cine oare să mai vorbim?”

„Păi, nu ştiu… nu m-am gândit, Nistor. Putem să vorbim cu oricine, şi vom vorbi, desigur. Dar, înainte să discutăm cu oamenii, am şi eu o rugăminte la tine, Nistor…”

„Spune, prietene. Te ascult…”

„Păi, văd, tocmai pentru că îţi sunt prieten, văd că eşti foarte agitat, pari obosit, Nistor. Poate ar fi bine mai întâi să mergi la un medic, să iei câteva calmante, să te odihneşti niţel, să-ţi mai faci ordine în gânduri. Iar după asta vom discuta cu toată lumea, fără doar şi poate. Ce zici, Nistor?”, întrebă adjunctul, coborând privirea şi

îmbujorându-se brusc la faţă.

Lui Nistor Polobok îi pică fisa: era şi acest aşa-zis prieten la fel ca precedenţii interlocutori un Toma necredinciosul. Nu mai avea rost să discute cu el. Funcţionarul pleşuv se ridică, răsturnând scaunul, lăsă nişte bani pe masă şi părăsi cu paşi iuţi localul. Afară scuipă necăjit printre dinţi. Cât de naivi erau toţi aceşti oameni care credeau că el, un cinovnic respectabil, le înşira gogoşi! Vor plăti scump pentru neghiobie!

Nistor Polobok se duse la Primărie şi, din biroul său, le telefonă pe rând fratelui Ion, lider al Partidului Hiperliberal şi fan al lui Vlad Ţepeş, şi mucalitului preşedinte al Academiei de Ştiinţe, poetului septuagenar Liviu Beschieru, care lua medicamente pentru stimularea potenţei, şi directorului ziarului *Capitala*, care scria cu obstinaţie editoriale de o platitudine înfiorătoare, şefului agenţiei de turism Încântare, un fustangiu notoriu, şi chiar consilierului prezidenţial Gicu Borş, pe care îl ştia doar din auzite. Nimeni nu luă în serios teribilul avertisment al funcţionarului pleşuv. Unii au chicotit sau au spus că sunt foarte ocupaţi, alţii l-au trimis pur şi simplu la plimbare. În disperare de cauză, Nistor Polobok îl sună pe şoferul Vasea. Nici acest nătăfleţ însă nu l-a crezut şi – contrariat – începu să îndruge baliverne, să se bâlbâie. Nistor Polobok mai şezu în fotoliu câteva minute, cu receptorul ţiuindu-i în mână, cu privirea pierdută în gol. Apoi înjură şi ieşi din birou, trântind uşa.

Spre seară îl chemă pe prostovanul de Vasea ca să plece la Suruceni. Îşi luă cu el numai câteva haine, documentele, cârdurile, banii, laptopul şi periuţa de dinţi. În timp ce deschidea portiera ca să se aşeze alături de şofer, o parte din gardul lui de beton, cu tot cu frumoasa poartă, se prăbuşi zgomotos în prăpastia al cărei fund aproape că nu se mai vedea.

„Să plecăm! *Zdesi loviţi necego*!”, exclamă speriat funcţionarul pleşuv.

„Mda… Nu-i bine… Dar nici nu pot să cred că va fi ce

mi-aţi spus, Nistor Fiodorovici…”, zise Vasea, pornind motorul şi aruncându-i o privire bănuitoare.

„Nu crede, măi, Vasea! Toate la timpul lor, frate…”, spuse cu voce sumbră Nistor Polobok.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, îi telefonă medicului de familie. Peste o oră, secondat de Vasea, acesta sosi la vilă. Luând, fără pic de sfială, bancnota de cincizeci de dolari din mâna lui Nistor Polobok, vraciul inventă într-o clipită o boală şi-i dădu un certificat de concediu medical. De fapt, funcţionarul pleşuv recursese la acest şiretlic doar pentru că avea nevoie de câteva zile de linişte şi singurătate, zile în care să cumpănească totul bine, să înţeleagă ce se ascundea îndărătul lucrurilor bizare şi înspăimântătoare din ultima vreme.

Aici, la vilă, departe de agitaţia oraşului muribund, Nistor Polobok cugetă mai adânc şi mai mult decât în toată viaţa sa. La umbra unui nuc bătrân se pierdea adesea în gânduri câte trei-patrucinci ore. Încerca să analizeze visul care îl chinuia tot mai des şi care conţinea câteva detalii a căror semnificaţie îi scăpa. Bunăoară, nu înţelegea de ce îi apărea mereu în vis o foarte agasantă cameră de televiziune. Era limpede de ce îl obijduia huliganul pe el. Huliganul acela era un dobitoc. Dar de ce lovea el apoi, cu furie, aparatul de filmat? Nistor Polobok nu ştia. Se gândea şi la pânza monocromă din groapă, pe care apăruseră imagini stranii şi tulburătoare. De ce, oare, pânza aceea îi înfăţişase uciderea unui om de afaceri de către un killer? Şi ce îi spunea, cu ură, acel duh necurat? Rememorând grozăveniile adunate în groapa ce urma să înghită urbea, Nistor Polobok se simţea încolţit nu numai de o spaimă firească, ci şi de o mare vinovăţie. Ce naiba!? Exista, în mod sigur, un adevăr dincolo de toate aceste lucruri neverosimile, un adevăr care deocamdată nu îi era accesibil.

Reflecţiile funcţionarului chel nu se limitau la visul hidos şi la crăpătura blestemată. Uneori îi treceau prin minte nişte gânduri năstruşnice, gânduri care nu-l mai

vizitaseră niciodată. De pildă, într-o dimineaţă, în timp ce se studia în oglinda din baie, observă cu îngrijorare accentuarea mult prea rapidă a unor riduri şi, imediat, se gândi că viaţa sa nu conţinuse, în fond, nimic notabil, că fusese subordonată, aşa cum insinuase soţia, unui scop fals – facerea banilor. Ptiu, drace! Iar după gândul acesta neaşteptat simţi că-l trece un fior pe şira spinării, simţi că vinovăţia – acum parcă mai explicabilă – îl striveşte la fel de fulgerător ca piciorul greu al elefantului o banană. De aceea, când Adrian Coteţov îi telefonă peste o vreme şi-i spuse, cu voce mieroasă, că a mai muls câţiva doritori de terenuri, că are să-i dea nişte bani, Nistor Polobok îşi afirmă imediat dispreţul pentru apucăturile şarlatanești ale colegului şi-i zise să se ducă naibii cu toţi banii lui. Lăcomia acestui Coteţov, în ceasul al doisprezecelea, era cu adevărat jalnică şi dezgustătoare şi, probabil, individul n-ar fi renunţat la mită nici dacă s-ar fi aflat pe *Titanic-ul* lovit de fatalul aisberg.

Din păcate, cu cât Nistor Polobok se cufunda mai adânc în reflecţii, cu atât mai improbabilă i se părea găsirea unor răspunsuri mulţumitoare. După câteva zile de meditaţie, constată cu tristeţe că nu înaintase deloc spre dezlegarea misterului. Ştia doar că oraşul va fi nimicit şi simţea că vinovăţia confuză i se strecoară tot mai des în suflet. Nistor Polobok ardea însă de nerăbdare să înţeleagă totul, să afle *de ce* va fi distrus Chişinăul şi ce legătură are el cu nenorocirea asta. Şi, cum singur nu reuşea să acceadă la adevăr, se gândi că are nevoie de cineva mai versat care să-i interpreteze visul şi să-i explice cum stau lucrurile în realitate. Se gândi deci să meargă la o babă să-i ghicească. În situaţia în care se afla, ideea aceasta, apărută din senin, nu era deloc rea. Cum de nu-i trecuse prin cap de la bun început?

Ideea i se preschimbă într-o dorinţă neclintită în ultima zi a concediului, când, pe neaşteptate, se pomeni cu… Luminiţa în ogradă! Soţia venise cu un taxi şi Nistor Polobok o recunoscu doar când se apropie, cu pasul slab,

de el. Ochii îi erau ieşiţi din orbite, obrajii zgâriaţi, braţele şi picioarele zdrelite şi-i tremura toată carnea pe ea. La subsuoară îi tremura şi portretul kitschos al Sfântului Apostol Andrei, singurul lucru pe care reuşise să-l scoată din castelul hurducat.

„Casa noastră nu mai este, Nistor… A înghiţit-o groapa. Tot ce am adunat o viaţă s-a prăpădit… Nu mai avem nimic. Ai avut dreptate. O, Dumnezeule Mare…”, suspină femeia distrusă.

Lui Nistor Polobok îi trecu un sloi de gheaţă prin inimă. Muncise sau, mai curând… furase ani de zile pentru a-şi construi castelul. Se mândrise până nu demult cu el. Acum însă trebuia să se-mpace cu situaţia grea. La urma urmei, exista şi partea bună a lucrurilor, dispariţia castelului construit pe bani extorcaţi îi uşura povara morală, tot mai apăsătoare de la o vreme, mai avea vila destul de spaţioasă şi deci nu dormea sub cerul liber, avea două fiice care o duceau foarte bine în străinătate, era încă viu şi sănătos. Or, răul cel mare abia urma să se pogoare asupra lumii. Şi el, ca să i se împotrivească, nu avea voie să se lase cuprins de deznădejde. Da, castelul lui – în treacăt fie spus, exagerat de mare – fusese distrus. În schimb, soţia îi era deja un aliat de nădejde şi şansa de a-i ajuta pe oameni să scape de orbire renăştea. Poate că era posibil să mai racoleze câţiva adepţi înainte să fie distrus întregul cartier al barosanilor, înainte ca panica populaţiei să se împrăştie haotic şi să amplifice dezastrul?

„Dar casele vecinilor?! Ele au scăpat nevătămate?”, o întrebă Nistor Polobok pe soţia care lăcrima, bălăbănindu-se.

„Da, au scăpat, Nistor… Au scăpat. Doar că s-a surpat zidul lui Leonid Dorofeevici…”

Leonid Dorofeevici era proprietarul supermarketului. Şi mai era, în mod sigur, următoarea victimă a crăpăturii neîndestulate. Funcţionarul pleşuv chibzui o vreme cum să discute încă o dată cu acest om care nu putea sau nu voia să prevadă năpasta ce se abătea asupra oraşului Chişinău.

Nistor Polobok coborî din automobil, îi lăsă iPhone-ul lui Vasea şi trânti nervos portiera. Se holbă o vreme la clădirea hruşciovistă, cenuşie, sluţită de anexe disproporţionat de mari, apoi la sfoara întinsă de la balustrada unui balcon până la creanga unui plop bătrân, pe care atârnau, fâlfâind în bătaia vântului, chiloţi, pantaloni, sutiene, maiouri, şosete şi cearşafuri de baie de toate culorile şi din diferite epoci. Nu intrase de o veşnicie într-un asemenea bloc şi, de fapt, nici nu se gândise până acum la locatarii acestor clădiri vechi care, de multe ori, abia vieţuiau de pe o zi pe alta. Stătu în cumpănă câteva clipe în faţa uşii scorojite, pentru care interfonul ar fi însemnat un adevărat miracol, un accesoriu dintr-o altă dimensiune. Apoi urcă îngândurat scara murdară. Mirosea a mâncare ieftină de cantină şi a senilitate neîndurătoare. Pe palierul ultimului etaj întinse mâna spre o uşă capitonată, dar nu apucă să apese butonul soneriei. Uşa se deschise brusc şi din apartament ţâşni o doamnă lividă care-l îmbrânci şi se năpusti în jos pe scară. 48

Peste câteva clipe, din obscuritatea apartamentului apăru stăpâna casei, o muiere tuciurie, planturoasă, cu privirea pătrunzătoare, îmbrăcată într-un halat înflorat. Muierea corpolentă vru să închidă uşa, dar, văzându-l pe Nistor Polobok cel descumpănit, îşi încrucişă mâinile şi tună:

„La mine ai venit, rege de pică?”

„Păi, eu v-am sunat „murmură Nistor Polobok.

„Intră, rege de pică, intră! Oricine are un ghimpe mare la inimă e bine-venit în casa mea!”

„Dar… ce s-a întâmplat cu doamna foarte îngrijorată care a fugit adineaori de aici?”, o întrebă el în antreul întunecos, descălţându-se.

„Ce mai putea să se întâmple? I-am dat în cărţi şi i-am spus că soţul ei are o amantă tânără şi focoasă, că o va abandona peste o lună…”, făcu ghicitoarea tuciurie şi chicoti scurt.

„Dacă ar şti femeia aceea cât de neînsemnată e

problema ei în comparaţie cu năpasta cea mare ce va şterge de pe faţa pământului zeci şi sute de mii de oameni, ridiculizându-le năzuinţele şi frământările…”, îşi zise în sine funcţionarul pleşuv.

În cămăruţa în care îl invită muierea planturoasă era destul de întuneric din cauza draperiei groase care acoperea fereastra. S-au aşezat la o masă pătrată pe care, într-un sfeşnic, ardea o luminare.

„Înainte să-ţi ghicesc viitorul, îmi dai banii, rege de pică! Te costă cinci mii de lei!”, zise răspicat muierea tuciurie, scoţând cărţile de joc dintr-un pachet nou.

„Cinci mii?! Dar… nu e cam mare preţul?”, întrebă cu uimire Nistor Polobok.

„Poate că e mare. Dar am venit eu la tine sau tu la mine, rege de pică? Tu ai o problemă, nu-i aşa?!”

„Fie…”, mormăi funcţionarul trupeş.

Vârî mâna în buzunarul interior al sacoului şi scoase portofelul plin, din piele scumpă. După ce luă bancnotele şi le puse pe un scaun alăturat, stăpâna casei amestecă bine cărţile, cerându-i apoi oaspetelui să le taie.

„Nu cu dreapta! Cu mâna stângă se taie cărţile, căci stânga e mai aproape de inimă, rege de pică!”, îl mustră muierea al cărei halat înflorat strâmt sta să crape.

Începu să pună câte o carte pe masă şi să vorbească tărăgănat, închizând din când în când ochii, ca şi cum ar fi vrut să desluşească mai bine adevărurile ce îşi arătau contururile:

„Eşti un om cu greutate, rege de pică! Eşti un om bogat! Şi ai umblat toată viaţa după colaci calzi şi ai reuşit să aduni o mare avere! Ai dus o viaţă îndestulată, rege de pică! Asta spun cărţile… Dar… lucrurile se vor schimba. Acum nu găseşti ieşire dintr-o mare încurcătură. Să mai vedem o carte… Da, rege de pică… Vine o nevoie peste tine şi vei rămâne în cămaşă! Vei pierde totul, rege de pică! Vei da de belea…”

„Spune-mi exact ce mi se va întâmpla”, o întrerupse Nistor Polobok, vrând să se convingă că nu avea în faţă o

escroacă şi simţind cum din nou pune stăpânire pe el o mare nelinişte.

„Nu pot să-ţi dau mură-n gură, rege de pică! Eu îţi spun ce îmi arată cărţile, iar cărţile nu-mi explică totul cu exactitate. Ele vorbesc pe departe despre soarta omului. Dar… să mai scoatem o carte. Mda… Răul se îngroaşă, rege de pică. Să lăsăm un pic cărţile să se odihnească”.

„Despre ce odihnă vorbeşti, doamnă? Vreau să aflu mai repede totul…”, spuse Nistor Polobok pe un ton tot mai irascibil.

„Uită-te aici, rege de pică! Vezi că în rândul ăsta sunt şase cărţi de pică una lângă alta? E un semn rău! De aceea, cărţile trebuie lăsate să se odihnească!”, zise cu fermitate ghicitoarea tuciurie, privindu-l pentru prima oară cu un fel de compasiune.

După vreo cinci minute, care lui Nistor Polobok i se păruseră lungi cât cinci ore, muierea planturoasă amestecă încă o dată cărţile:

„Să vedem ce-o să ne iasă acum, rege de pică! Eh, tot rău iese. Şi nu doar pentru tine, rege de pică! Mulţi oameni vor suferi, mulţi oameni nu vor mai avea unde să-şi pună capul sau chiar… vor muri… *din cauza ta*, rege de pică…”

„Cum? Din cauza mea?!”, bolovăni ochii Nistor Polobok.

„Liniştește-te, rege de pică! Nu eu ţi-am spus asta! Cărţile ţi-au spus. Iar cărţile vorbesc pe departe…”, făcu muierea un gest împăciuitor cu mâna.

Părea ea însăşi contrariată de ceea ce îi înfăţişaseră cărţile.

„Ai zis că mai mulţi oameni vor suferi şi chiar vor muri din cauza mea! Asta mi se pare foarte grav! Ce insinuezi, doamnă?”, spuse cu voce gâtuită funcţionarul pleşuv.

„Te mai rog o dată să te liniştești, rege de pică! Asta îmi arată cărţile, că vei da de belea şi că alţii vor da de belea din cauza ta. E foarte mult rău în jurul tău, rege de

pică, iar răul acesta îi învăluie pe cei ale căror drumuri se întretaie cu drumul tău. Iată, şi această carte ne confirmă că răul vine din tine. Tu eşti vinovat de suferinţele care se apropie, rege de pică!”, pronunţă cu voce calmă, dar hotărâtă muierea tuciurie şi-şi înfipse ochii în ochii lui Nistor Polobok.

„Dar… dar de ce eu sunt vinovatul?”, întrebă cu jumătate de gură cinovnicul.

Deşi nu era căldură mare, pe frunte şi pe capul pleşuv îi apăruseră broboane de sudoare.

„Eşti vinovat pentru că ai atâtea păcate câte stele sunt pe cer, rege de pică! Ai adunat multe păcate de-a lungul vieţii, ai provocat multă durere altora, rege de pică! Unii au boală pe tine, alţii te-ar sfâşia! Iar tot răul acesta care a intrat în tine e pe cale să provoace chinuri şi mai mari, să nenorocească şi mai mulţi oameni…”

„Dar… eu nu mai vreau să le provoc altora suferinţe. Nu vreau să aibă cineva probleme din cauza mea”, lăsă ochii în jos, speriat.

„Răul făcut de tine în trecut nu te mai întreabă ce vrei acum, rege de pică…”, conchise fără drept de apel muierea tuciurie.

„Dar nu există vreo soluţie? Poate năpasta asta care vine spre alţii şi… spre mine poate fi oprită?”, bâigui Nistor Polobok, lac de sudoare.

Muierea în halat înflorat îl privi câteva clipe cu un fel de nedumerire posacă, apoi se milostivi şi amestecă din nou cărţile:

„Eu nu găsesc soluţii, ci ghicesc viitorul, rege de pică! Dacă vrei soluţii, de ce nu te duci la biserică? Sau te temi că păcatele îţi sunt prea grele? Iată, cărţile îmi arată acelaşi lucru. Vei pierde totul, vei suferi şi, din cauza ta, vor suferi şi vor pieri mulţi oameni. Ai păcate câţi purici poate avea o pisică. De la păcatele acestea vine răul care îi va nenoroci pe mulţi. Dar… apare un lucru curios, rege de pică! Stai puţin, să mai vedem câteva cărţi… Aşa… foarte curios… E un fel de speranţă. Aha! Ai totuşi o mică şansă,

rege de pică, ai! Ai oleacă de noroc…”

„Ce şansă?!”, bâigui Nistor Polobok, căruia îi venea tot mai greu să articuleze cuvintele.

„Ai păcate cu duiumul, rege de pică, dar tot răul care acum se apropie vine de la *un singur păcat*. Un păcat legat de o damă de cupă! Iată cartea! E o damă de cupă pe care ai călcat-o pe coadă, rege de pică! Nu poţi să te lepezi de toate păcatele, dar, dacă scapi de păcatul cu dama de cupă, eşti salvat şi îi salvezi pe alţii!”, tună muierea planturoasă.

„Dar… dar nu-mi dau seama despre ce păcat e vorba. Cine o fi această damă de cupă?”

„Gândeşte-te bine, rege de pică! Trebuie să-ţi aminteşti păcatul acesta. Şi, dacă dama de cupă te va ierta, toată nenorocirea care vine asupra ta şi asupra altora va dispărea! E simplu, rege de pică! Dar trebuie să te grăbeşti! Iaca, ai şi o soluţie! Hahaha!”

Ghicitoarea râse sănătos, frecându-şi satisfăcută mâinile, chiar în clipa în care luminarea din sfeşnic se stinse.

„O damă de cupă…”, bolborosi îngândurat Nistor Polobok, ridicându-se de pe scaun. Încet-încet, i se făcea lumină în capul pleşuv.

În aparenţă, operaţiunea de identificare a păcatului crucial urma să se desfăşoare pe un teritoriu cu frontiere precise şi nu părea imposibilă. Era vorba de „o damă de cupă”, deci de o femeie. Numai că – în realitate – erau o mie şi o sută de femei cu care îşi făcuse păcat! Cum s-o găsească anume pe acea femeie nedreptăţită fără a cărei iertare oraşul nu mai putea fi salvat? Din zori şi până-n noapte, Nistor Polobok îşi frământa mintea ca să găsească păcatul cel mai grav. În cele din urmă luă decizia să încropească o listă cu păcatele pe care le săvârşise împotriva unor femei. Drept că lista, la care lucrase febril vreo trei nopţi, îi ieşise foarte lungă şi-l cam descurajă. Îşi luă însă inima în dinţi şi se apucă de treabă. Le căută mai întâi pe doamnele de la care luase mită. Dar niciuna dintre

aceste femei nu se simţea obijduită! în majoritatea cazurilor, ele însele îl mituiseră pentru a obţine o favoare şi păreau foarte mulţumite de „învoiala” pe care o avuseseră cu cinovnicul pleşuv. Iar discuţia scurtă cu o *buşiness lady* fu chiar de-a dreptul hazlie. De cum îl văzu pe funcţionarul amărât călcându-i pragul casei, femeia spilcuită făcu feţe-feţe:

„Trebuie, oare, să vă mai plătesc, Nistor Fiodorovici? Poate ceea ce v-am dat… nu e de ajuns?”

„Nu, nu, nu! Nu trebuie să-mi plătiţi nimic! Dimpotrivă, poate… poate eu m-am purtat incorect… Şi… vreau să mă iertaţi”, bâigui încurcat Nistor Polobok.

„Să vă iert? Dar vă sunt foarte recunoscătoare pentru că m-aţi ajutat…”

Era evident că o femeie fără nicio pretenţie nu putea fi „dama de cupă pe care o călcase pe coadă” Da, luarea de mită era un păcat, fără doar şi poate, dar nu era păcatul cel mare care punea în pericol viitorul oraşului.

De câteva ori, Nistor Polobok se întrebă dacă nu era cazul să meargă totuşi la o biserică. Nu fusese însă niciodată foarte bisericos şi, pe deasupra, visul premonitoriu şi „verdictul” ghicitoarei îi limpeziseră în mare măsură situaţia. Iar să afle cine e misterioasa „damă de cupă” după o discuţie cu un părinte era puţin probabil. Dimpotrivă, lucrurile s-ar fi complicat. Da, era vorba de păcatele sale şi deci mărturisirea în faţa unui preot era de neevitat, dar acum Nistor Polobok nu avea deloc timp pentru spovedanii. Trebuia s-o găsească cât mai curând posibil pe dama de cupă!

Următoarele din lista cu păcate erau femeile cu care avusese o relaţie adulterină. Cam la trei luni după căsătorie, Nistor Polobok simţise monotonia ucigătoare a vieţii conjugale şi începuse să se culce cu femei mai frumoase şi mai puţin cicălitoare decât Luminiţa cea preocupată doar de creşterea copiilor. Fireşte, amanta cea mai frumoasă, cea care-l părăsise pe neaşteptate, provocându-i o mare suferinţă, fusese secretara cu forme

ispititoare. Dar, chibzuind bine, Nistor Polobok îşi dădu seama că relaţia cu secretara fermecătoare nu putea să genereze distrugerea capitalei. Şi asta pentru că existaseră amante pe care *el le părăsise*, cu care se comportase mult mai urât, cu care fusese brutal şi cinic. Pe o tipă bonomă-cuminte de la Ministerul Agriculturii Nistor Polobok o futea pe la spate chiar pe masa solidă din biroul său şi, după ce ejacula, îi poruncea dezgustat să se care. Iar soţiei unui scriitor anonim şi sărac îi băga mereu mădularul în gură… De iertarea acestor femei avea mai curând nevoie funcţionarul pleşuv. Se simţea pârjolit la gândul că trebuie să le găsească şi să-şi ceară iertare pentru nişte fapte scârboase, care nu aveau acum nicio raţiune pentru el. Cum de fusese atât de dezmăţat? în plus, trebuia să mai fie şi foarte atent pentru a nu da ochii cu soţii fostelor amante. Era o adevărată corvoadă! Dar cum altfel putea să identifice păcatul ce ameninţa viaţa unui întreg oraş? Şi Nistor Polobok se apucă din nou de treabă.

Pe fosta ţipă bonomă-cuminte, acum o femeie ursuză şi prematur ofilită, Nistor Polobok o pândi într-o seară lângă clădirea imensă a Ministerului Agriculturii. Se apropie de ea cu sufletul vibrându-i de emoţie, găsind cu greu cuvintele potrivite pentru a se scuza.

„Nu-mi imaginam că o să te mai văd vreodată. Au trecut atâţia ani… Ce vrei, Nistor? Ce duh necurat te face din nou să-mi ieşi în cale?”, îl întrebă fosta amantă, privindu-l cu dispreţ.

Pomenirea duhului necurat îl intimidă şi mai tare pe funcţionarul chel.

„Vreau să mă ierţi… Am fost rău atunci, când eram împreună…”

„Eram împreună?! Ha, ha! Cât de cinic eşti, cât de făţarnic! Şi cam de ce ţi-ar trebui iertarea mea după atâta vreme?”

„Pentru că… pentru că am păcătuit, ţi-am provocat durere şi… nu vreau să-mi mai porţi pică… Vreau să ştiu că nu mai eşti supărată…”, bolborosi cu voce scăzută Nistor

Polobok.

Fosta amantă îl fixă câteva clipe cu nişte ochi inexpresivi, apoi spuse:

„Nu-ţi mai port pică, Nistor. Ţi-am purtat pică atunci, după ce m-ai aruncat ca pe un gunoi, dar astăzi nici nu pot să mă supăr pe tine. Ştii de ce? Fiindcă eşti un nimeni, eşti un zero barat, Nistor!

Mă uit acum la tine şi nu am niciun sentiment! înţelegi ce spun?"

„Hm… înţeleg. Deci… nu eşti supărată pe mine?"

„Nu sunt, dacă asta te ajută cumva. Hai, pleacă!

Şi să nu mai apari în faţa mea!"

Aceasta era oare „dama de cupă"? Era pe dracu'! A doua zi îl căută pe proprietarul supermarketului, căruia groapa uriaşă tocmai îi distrusese garajul din ogradă şi i se apropiase ameninţător de castel. Prin urmare, iertarea pe care o cerşise de la fosta amantă bonomă nu oprise dezastrul. Nistor Polobok încercă din nou să-i bage-n cap vecinului că trebuie să fugă, să lase baltă casa, dar acela voia cu încăpăţânare să învingă groapa tot mai mare şi căuta soluţii.

„O să le cauţi mult şi bine, prostule!", i-o reteză Nistor Polobok, gândindu-se deja cum s-o găsească pe soţia scriitorului anonim, căreia îi tot băgase, impardonabil, pula-n gură.

O găsi într-o încăpere cu pereţii coşcoviţi a Muzeului de Istorie. Soţia condeierului era la fel de strâmtorată ca în zilele în care-i sugea cu pricepere sula, dar devenise mult mai pragmatică şi-i ceru imediat trei sute de euro în schimbul iertării. Luat pe nepregătite, Nistor Polobok se holbă la ea ca la o minune a lumii antice. Cu ani în urmă, curva asta dădea impresia că trăieşte un sentiment de desăvârşire atunci când îi înghiţea mădularul cu tot cu coaie. Şi nici nu îndrăznea să-l scurgă de bani. Îi dădea el cât socotea de cuviinţă. Cum de i se înăsprise sufletul atât de mult? Nu era însă cazul s-o judece în situaţia în care se afla. Şi-apoi, aceşti trei sute de euro puteau salva

Chişinăul! Aşa că plăti. Dar peste o vreme realiză că toată alergătura fusese inutilă. Deşi le ceruse iertare tuturor fostelor amante, deşi toate i-au spus că nu-i mai poartă vrăjmăşie, crăpătura blestemată începuse să înainteze şi spre blocul hruşciovist al sărăntocilor.

Într-o seară, după ce se întoarse şi cu iertarea unei muieri căreia doar îi strecurase o mână sub fustă, Nistor Polobok simţi o revoltă crescându-i în suflet. De ce oare distrugerea oraşului era generată de un păcat al său? Parcă nu mai existau oameni păcătoşi în Chişinău? Păi, era plină urbea de ticăloşi şi de nemernici, iar închisorile – de ucigaşi şi hoţi. Cum şi în ce chip hotărâse Providenţa că păcatul lui era cel mai grav? De ce crăpătura afurisită apăruse în dreptul casei sale, şi nu în faţa castelelor mult mai mari ale unor bandiţi notorii? Era o nedreptate flagrantă, ilogică, deprimantă. Dar ce conta acum cine era mai păcătos? Conta doar un fapt, acela că el trebuia să se debaraseze urgent de un păcat propriu!

Într-o noapte în care-l chinuise insomnia, cu ochii în tavan, Nistor Polobok se simţi cutremurat de un gând: dar nu cumva dama de cupă, cea pe care n-o mai putea identifica, era chiar soţia sa?

Sări din pat ca ars. Într-adevăr, nu era cu neputinţă ca anume Luminiţa să fi fost femeia pe care o căuta. Căci o trădase şi deci păcătuise grav faţă de dânsa. Şi ce trebuia să facă acum? Să i se destăinuiască? Şi nu se mai prinse somnul de el până-n zori. Dimineaţa îi mărturisi soţiei, cu nasul în pământ, că se culcase cu mai multe femei.

„Ştiu asta de ani de zile, Nistor… Ce vrei?”, îl întrebă Luminiţa.

Avea ochii stinşi şi părea fără vlagă după ce crăpătura le înghiţise casa.

„Vreau să mă ierţi…”, spuse cu glas uscat funcţionarul.

„La ce bun?”

„Am nevoie, femeie, de iertarea ta. Nu am timp să-ţi explic acum totul. Pur şi simplu vreau să mă ierţi! Acum, în

clipa asta. Poţi sau nu poţi să mă ierţi?!”

Şi Luminiţa îl iertă, dându-şi seama că supărarea ei era inutilă, că nu o ajuta cu nimic. Dar nici soţia nu era dama de cupă de care avea nevoie, căci prăpastia, bătându-şi joc parcă de el, înghiţise chiar a doua zi castelul proprietarului supermarketului. Ca şi Luminiţa, acesta îşi părăsi casa în ceasul al doisprezecelea. Iar teama lui Nistor Polobok creştea, senzaţia de neputinţă câştiga tot mai mult teren. Cum naiba s-o găsească pe misterioasa damă de cupă? Cum să iasă din această încurcătură?

Lucrurile se complicau şi din cauză că prăpastia, după ce devorase a doua casă, fu remarcată, în sfârşit, de mass-media şi de conducătorii ţării. Panica se instaurase rapid nu numai în cartierul bogătanilor, ci şi în alte sectoare ale oraşului. În curţile blocurilor, în troleibuze, în magazine şi birouri, oamenii discutau îndelung, cu îndârjire, despre groapa nemiloasă care nu se mai sătura să se lărgească. Altădată neglijat de alegători, Partidul Ecologist racola acum cu repeziciune adepţi şi visa în premieră să intre în Parlament, iar parohiile îşi dublaseră numărul de enoriaşi. Politicienii proromâni întrezăreau îndărătul prăpastiei „mâna Moscovei”, pe când cei proruşi strigau că la mijloc sunt uneltirile Bucureştiului. Iar pe sticlă, cu o adresare către naţiune, apăru oligarhul cel mai influent, cu moacă de cimpanzeu. El spuse că în aceste clipe grele pentru Chişinău oamenii trebuie să redescopere valorile şi principiile pe nedrept uitate. Oligarhul influent vorbi cu însufleţire despre solidaritate şi compasiune şi-i îndemnă pe toţi cetăţenii să depună urgent bani într-un cont deschis la banca al cărei acţionar principal era.

În biroul său, proptindu-şi bărbia proeminentă în mâini, Nistor Polobok scotocea cu furie prin sertarele memoriei. Cine era oare dama de cupă? Vibraţia iPhone-ului îi curmă însă rememorările. Era primarul Denis Cartof.

„Nistor Fiodorovici, e la mine domnul Balabanov de la Procuratura Generală… Te rog să vii chiar acum.

Domnul Balabanov vrea să-ţi pună câteva întrebări”, zise cu voce schimbată primarul cu nas coroiat.

„Procuratura Generală? Dar nu înţeleg…”, vorbi cu greu Nistor Polobok, simţind o înţepătură în partea stângă a pieptului.

„O să înţelegi, Nistor Fiodorovici. Domnul Balabanov te aşteaptă”.

Funcţionarul pleşuv rămase perplex: oare nu cumva aflaseră procurorii că luase mită ani de zile? Drăcia dracului! în ultima vreme, dând curs cererii oligarhului influent de a stârpi corupţia, Centrul Naţional Anticorupţie arestase, cu surle şi trâmbiţe, câţiva cinovnici mari. Fireşte, oligarhul cu mutră de cimpanzeu le arunca praf în ochi cetăţenilor, iar primarul Cartof şi subalternii săi îi îndeplineau dorinţele fără crâcnire. Dar la fel de adevărat era că Nistor Polobok nu se înscrisese încă în partidul cimpanzeului şi, în fond, putea fi lesne sacrificat. Grijania mă-sii!

Împotriva tuturor aşteptărilor însă, domnul Balabanov emana blândeţe şi simplitate. Era un bărbat între două vârste, cu ochii foarte mici şi uşor obosit, care se ridică de pe scaun şi-i strânse mâna cu căldură, de parcă ar fi fost prieteni vechi.

„Nu vreau să vă reţin prea mult, domnilor. Ştiu că aveţi – în Primărie – o mie şi o sută de probleme de rezolvat. De fapt, n-aş fi venit dacă era vorba numai de plângere…”, zise procurorul, scoţând o hârtie dintr-o mapă groasă.

„Plângere? Despre ce plângere vorbiţi, domnule Balabanov?”, întrebă primarul Cartof, îmbujorându-se la faţă.

Nistor Polobok simţi că i se taie respiraţia.

„Păi, mă refer la plângerea cetăţeanului Leonid Dorofei Benzer, vecinul domnului Polobok, căruia groapa cea mare de la Telecentru i-a distrus recent casa. În această plângere, cetăţeanul Benzer afirmă că domnul Polobok i-a prezis distrugerea casei, că domnul Polobok l-a

somat să fugă din oraş, spunându-i că întreg Chişinăul va fi nimicit”, zise procurorul şi le arătă hârtia cu semnătura proprietarului supermarketului.

Preţ de câteva clipe n-au scos niciun cuvânt. Cel mai nedumerit părea primarul Cartof.

„Domnule Polobok, e adevărat ce spune în plângerea sa cetăţeanul Benzer? I-aţi zis, într-adevăr, că îi va fi distrusă casa?”, întrebă cu blândeţe procurorul.

„Păi, i-am zis, fireşte. Ştiam că groapa se va mări şi voiam să-l salvez. Era mai bine dacă rămânea în casă şi era înghiţit de pământ?”, înălţă din umeri funcţionarul pleşuv.

Scăpase de o mare belea, dar intrase parcă în alta.

„Hm… Deci aţi vrut să-l salvaţi… Eu nu am motive să nu vă cred, domnule Polobok. Sunteţi un om cunoscut, o adevărată autoritate şi probabil că aveţi dreptate. Doar că vecinul dumneavoastră, fiind afectat de nenorocire, susţine că sunteţi vinovat de vreme ce aţi ştiut ce se va întâmpla. De fapt, de unde aţi ştiut?”, întrebă procurorul, privindu-l îngândurat pe Nistor Polobok.

„Are vreo importanţă? Să zicem că am avut o premoniţie şi l-am avertizat pe vecin că vine dezastrul”.

„Hm… Foarte interesant… Dar şi colegul dumneavoastră, Adrian Coteţov, ne-a spus că a fost avertizat deunăzi… El tot face parte din premoniţie? Domnule primar, v-a spus domnul Polobok că groapa se va mări şi va distruge alte case?”

Balabanov miji ochii mici ca şi cum în birou era întuneric şi Nistor Polobok avu impresia, o fracţiune de secundă, că ochii îi dispăruseră cu desăvârşire din orbite.

„Nu mi-a spus nimic. Nu ştiam că dumneata, Nistor Fiodorovici, ai premoniţii… Deh…”, pufni pe nas primarul Cartof.

„Da, am premoniţii. Da, ştiam că va fi distrusă casa lui Benzer. Da, l-am atenţionat. Dar asta oare e o problemă? Care-i vina mea?”, ripostă Nistor Polobok şi se holbă nedumerit la procuror.

Structura senină a lui Balabanov începea să-l irite.

„Nu vă enervaţi, domnule Polobok! Nu spun că sunteţi vinovat, Ferească Dumnezeu! Vecinul dumneavoastră crede asta. Iar datoria noastră e să analizăm totul şi să înţelegem cum sunt lucrurile în realitate”.

„Dar nu ai ce analiza aici”.

„Nici chiar aşa, domnule Polobok! Fireşte, cetăţeanul Benzer nu are dovezi, dar, pe de altă parte, faptul că aţi ştiut ce se va întâmpla, faptul că l-aţi somat să fugă sunt niţel dubioase. De obicei, anume cel care face răul ştie că răul se va produce, nu-i aşa?”

„Dar… dar ceea ce spuneţi e o stupiditate”, îngăimă Nistor Polobok.

„Poate… dar datoria noastră e să analizăm. Şi mai ziceaţi dumneavoastră, domnule Polobok, că în curând tot Chişinăul se va prăbuşi în groapa aceea. E adevărat?”

„Da, aşa va fi! Am această premoniţie. Va fi o mare catastrofă! Puteţi să mă faceţi vinovat de pieirea întregului oraş. Dar mai bine evacuaţi oamenii, cât nu e târziu!”

„Hm… Foarte interesant!”, făcu procurorul cu jovialitate, schimbând priviri cu primarul Cartof.

„Acum nu te mai înţeleg eu, Nistor Fiodorovici. Vorbeşti de parcă n-ai fi sănătos la minte! Avem o problemă mare cu groapa de la Telecentru, e adevărat. Nu reuşim s-o lichidăm. Dar să spui că trebuie evacuat oraşul e o tâmpenie…”, făcu Denis Cartof şi-şi scărpină nervos nasul coroiat.

Şi clasicul Grigore Vieru îi aruncă parcă, de pe perete, o căutătură aspră sexagenarului pleşuv.

„Eu vă spun ce am văzut într-un vis. Nu sunt eu cel care distruge casele oamenilor. Dimpotrivă, vreau să vă salvez pe toţi. Dacă eu am pus la cale distrugerea casei lui Benzer, de ce trebuia să-mi distrug casa mea? Apropo, ştiţi că mai întâi groapa a înghiţit casa mea? Ştiţi că nu mai am casă?”

Nistor Polobok simţi că emoţia îl sufocă.

„Ştim, domnule Polobok. Şi vă compătimim. E o mare

dramă. Şi, repet, noi doar analizăm cu meticulozitate cazul acesta atât de nefiresc. De altfel, noi examinăm şi versiunea conform căreia vinovat e cetăţeanul Benzer. Orice e posibil. Eu doar am venit să vă pun nişte întrebări. Fiţi calm, domnule Polobok", zise cu multă bunăvoinţă procurorul Balabanov.

„Mi le-aţi pus. Şi ce naiba urmează?"

„Nistor Fiodorovici, fii, te rog, politicos. Nu discutăm aici cu oameni din talcioc!", îşi apostrofă primarul Cartof subalternul.

„Nu va urma nimic ieşit din comun, domnule Polobok. Să vă spun drept, nu cred că sunteţi vinovat. Am tot respectul pentru dumneavoastră. Pur şi simplu am această îndatorire. O să vă rog doar să semnaţi asta şi discuţia noastră de azi e încheiată".

Procurorul Balabanov scoase din mapa-i groasă o altă hârtie şi i-o întinse funcţionarului pleşuv.

„Ce-i asta?", întrebă Nistor Polobok.

„E o formalitate, domnule Polobok. Semnând, vă luaţi angajamentul să nu părăsiţi Chişinăul", îi lămuri cu aceeaşi blândeţe procurorul.

„Dar… l-am părăsit deja. Stau la vila din Suruceni. Ce naiba, aţi uitat deja că nu mai am casă în Chişinău?"

Nistor Polobok simţi o furie mare declanşându-i-se în suflet. În mod clar nu era lucru curat la mijloc. Era un circ, un soi de spectacol dizgraţios. Şi cine oare se afla în spatele acestui procuror a cărui amabilitate ostentativă era de-a dreptul respingătoare?

„Hm… Aveţi dreptate… Vom face o rectificare, în loc de *oraş* va fi *republică*. Şi o să vă chemăm 68

la Procuratură", zise Balabanov, uşor descumpănit, şi, cu mapa la subsuoară, plecă.

Nici nu apucă procurorul să închidă uşa după el, că Denis Cartof îl luă la trei parale pe funcţionarul pleşuv. Primarul era revoltat şi nedumerit, nu înţelegea comportamentul straniu al subalternului din ultima vreme şi-l ameninţă cu concedierea. Nistor Polobok îl ascultă pe

şef în tăcere, uitându-se la el ca la un individ naiv, vrednic de milă, apoi spuse răspicat că îşi dă demisia şi ieşi din birou, trântind uşa. Nu-l mai putea înghiţi pe primarul ţâfnos şi corupt. Şi nici nu mai avea nevoie de slujbă în preajma catastrofei. La o adică, reprimându-şi ruşinea, putea să nu lucreze mulţi ani de-acum încolo cu banii depuşi în bănci. Dar, renunţând la slujbă, renunţase şi la maşina de serviciu. Aşa că se întoarse la Suruceni cu un taxi.

Toată seara, cufundat în gânduri, Nistor Polobok bătu odaia de la un perete la altul cu ritmicitatea pendulului. Cine era dama de cupă? Cum s-o găsească? Cum să salveze Chişinăul? într-un târziu adormi în fotoliu, cu bărbia proeminentă în piept. Nistor Polobok visa din nou că e Nistorel cel chelfănit în curtea şcolii de huliganul nemilos, visa că – după o explozie de lumină – se arunca asupra unui aparat de filmat sâcâitor, că îl lovea şi acela crăpa, că dindărătul camerei de televiziune se iţea un chip blurat care striga la el cu ură: „Să crăpi, jigodie coruptă! Să crăăăpi!!!” Apoi visul luă o turnură neaşteptată. Pâcla care învăluia chipul imprecis se destrămă şi, pentru prima oară, Nistor Polobok văzu că în spatele aparatului de filmat ţipa o brunetă crispată, între două vârste, cu ochi mari, albaştri. „Să crăăăpi!!!”, striga la el bruneta şi strigătul ei îi pătrunse în creier şi i se răsuci acolo ca un şarpe veninos. În dricul nopţii, Nistor Polobok sări ca ars în picioare din fotoliu, străbătut de o revelaţie izbăvitoare. Inima îi bătea cu putere. Ştia acum cine e dama de cupă! Ştia, grijania mă-sii!!!

Ori de câte ori pensionarul Valeriu Pantelimon Drumea trecea pe lângă clădirile impunătoare ale „noilor moldoveni”, o emoţie distrugătoare începea să-l sufoce. În timp ce el şi alţi oameni sărmani trăiau de pe o zi pe alta, barosanii din castelele faraonice huzureau de bine, se lăfăiau în parale. Erau ani-lumină între lumea pensionarului Drumea şi universul barosanilor. De pildă, Valeriu Drumea fusese ultima oară la mare în îndepărtatul

an 1985, pe când bogătaşii de pe stradela liniştită, după spusele menajerei unui individ gros la pungă, se bronzau la soare în fiecare an pe plajele fermecătoare ale Mării Mediterane. Păi, pentru Valeriu Drumea plajele mediteraneene erau la fel de inaccesibile ca planeta Jupiter. Cu pensia sa ridicolă de două mii de lei, Drumea nu putea visa nici la plaja murdară din Koblevo, plină de sticle goale şi chiştoace. Ce mare nedreptate! Şi nu încăpea îndoială că toţi aceşti îmbuibaţi furau ca-n codru, că erau implicaţi în afaceri necurate. Era de domeniul evidenţei că un castel de sute de mii de euro nu poate fi construit cu salarii de cinci-zece mii de lei. Chiar şi cu salarii de două-trei ori mai mari nu făceai nicio brânză.

Dar şi mai tare îl sufoca emoţia pe pensionarul Drumea atunci când trecea pe lângă castelul uriaş al cinovnicului Nistor Polobok. Se zvonea prin cartier că şefuleţul de la Primărie adunase, prin luare de mită, un căcălău de bani. Însă toţi aceşti indivizi-de-curând-înavuţiţi luau mită. Şi atunci, de ce anume în dreptul casei lui Polobok îl strivea emoţia pe Drumea cu o putere nemaipomenită? De ce anume Polobok îl călca pe nervi cel mai tare? Poate pentru că funcţionarul pleşuv părea mai ţâfnos decât ceilalţi barosani de la Telecentru? Sau pentru că tocmai acest cinovnic îl beştelise odată în vreme ce el, sărăntocul, îi contempla, cu ochi boldiţi, castelul somptuos? Valeriu Drumea nu ştia. Însă furia îl paraliza de fiecare dată lângă castelul lui Nistor Polobok, făcându-l să pronunţe cu îndârjire, ani de zile, acelaşi blestem: „Să crăpi, banditule! Să crăpi!”

Ei bine, apariţia crăpăturii periculoase chiar în faţa casei lui Polobok îi provocă un sentiment amestecat lui Valeriu Drumea. Pensionarul nostru era uluit! Nu cumva i se împlinise blestemul?! Nu zicea el mereu *să crape* banditul? zicea! Şi anume o *crăpătură* începuse să se extindă spre gospodăria cinovnicului de la Primărie! Să fi auzit oare Providenţa imprecaţia sa? Incredibil! Tot atât de incredibil era şi faptul că groapa tot mai mare devorase în

cele din urmă casa lui Polobok! Era un soi de anomalie socială, fiindcă de obicei barosanii tranziţiei erau lipsiţi de griji, evitau cu uşurinţă primejdiile, iar problemele îi împresurau chiar pe cei încolţiţi întruna de probleme. Al doilea ingredient al sentimentului amestecat sus-pomenit era bucuria neţărmurită. Da, Valeriu Drumea era pur şi simplu încântat de faptul că banditul Polobok îşi găsise beleaua! De fapt, viziunea pensionarului asupra lumii se baza chiar pe necesitatea eradicării tuturor făcătorilor de afaceri frauduloase, a nababilor impertinenţi. Mai conţinea însă sentimentul amestecat al lui Valeriu Drumea un ingredient, şi anume un soi de îngrijorare, de nelinişte sufletească. Viaţa grea şi vremurile tulburi îl făcuseră foarte prevăzător pe pensionarul Drumea, iar această prudenţă accentuată intrase de la bun început în contradicţie cu bucuria neţărmurită. Nu-i vorbă, era minunat că crăpătura ciudată distrusese castelul lui Polobok, dar ea putea să se lărgească şi spre blocul hruşciovist în care locuia bietul pensionar! Temerea aceasta i se strecurase în suflet când crăpătura din faţa castelului lui Polobok era încă mică. Iar neliniştea i se amplifica pe măsură ce groapa creştea. Aşadar, un sentiment amestecat-confuz, compus din uluială, bucurie şi îngrijorare, puse stăpânire pe Valeriu Drumea. Şi acest sentiment l-a nimicit în cele din urmă.

Valeriu Pantelimon Drumea era cardiac de multă vreme şi lua, zi de zi, nişte medicamente greţoase. Avea şi un tensiometru mereu la îndemână. De fapt, starea sănătăţii i se agravase după ce soţia Lisuca, ademenită de un funcţionăraş corupt şi avut, îl determină să se despartă prin divorţ. Fără soţie, fără fiul stabilit de mulţi ani în Canada, Valeriu Drumea simţi prima oară suflul arctic al singurătăţii. Tot atunci, aversiunea sa faţă de bogătani îşi recăpătă elanul marxist-leninist al perioadei sovietice. Medicii îi spuseseră lui Valeriu Drumea că tensiunea arterială nu-i floare la ureche, îi explicaseră pe îndelete că trebuie să facă plimbări reconfortante, să fie calm, să bea

şi să mănânce cu măsură şi, fireşte, să înghită pastilele greţoase. „Iar cel mai important lucru, Valeriu Pantelimonovici, e să-ţi bagi nervii în cur! Să ardă totul în jur – dumneata trebuie să fii liniştit şi senin! Asta e reţeta longevităţii, Valeriu Pantelimonovici!”, îl sfătui într-una din zile un cardiolog, râzând sănătos. Sfatul nu era rău, dar greu de pus în practică după divorţ. Iar când trecea pe lângă clădirile somptuoase ale barosanilor, tensiunea arterială o lua razna şi Valeriu Drumea începea să se sufoce. Nu prea reuşea deci pensionarul nostru să-şi păstreze liniştea sufletească. Ba chiar, de multe ori, îi sărea ţandăra de la un fleac.

Într-o zi, bunăoară, Valeriu Drumea ieşi din scara blocului hruşciovist şi văzu câţiva vecini făcând frigărui de porc la umbra unui plop bătrân. Unul dintre aceştia, un bărbat robust, de vreo treizeci şi cinci de ani, îi făcu semn să se apropie:

„Vino, Valeri Pantelimonovici, să mâncăm o bucăţică de cărniţă şi să bem un păhărel de vin!”

„E un soi de prelungire a sărbătorilor?”, îl întrebă Valeriu Drumea pe bărbatul robust, rumen, care deborda de bucurie.

„E şi nu e. Mi-am cumpărat o maşină, Valeri Pantelimonovici! O Dacie Logan! Aşa că pun de băut! Hai să ciocnim paharele! Ia şi o bucată de carne! E tare gustoasă!”

„Mulţumesc. Dar aveai parcă un BMW…”, zise pensionarul, simţind cum începe să crească în el ciuda.

„Da, sigur. Dar trebuia să-l împart mereu cu soţia. De aceea i-am cumpărat acum şi ei o maşină. Acum eu am maşina mea şi ea are maşina ei! Acum e altă viaţă, bătrâne! Ia o bucată de cărniţă, nu te sfii! Nu are multă slănină!”

Valeriu Drumea gustă cu prudenţă vinul acru şi aruncă în gură o bucată de carne tare ca betonul, care mai mult ca sigur abunda în colesterol.

Vecinul vânjos îşi depănă povestea mai departe:

„Taaare greu am mai adunat banii ăştia, Valeri Pantelimonovici. Căci eu nu-s milionar, cum sunt unii. A trebuit să muncesc trei ani ca un cal! Dar am reuşit. Şi să vezi ce fericită a fost soţia! Acum suntem şi noi în rând cu lumea…”

„În rând cu lumea? Dar sunt oameni aici care nu au nicio maşină. Eu, de pildă, nu am maşină şi nici nu o voi avea. Aşa că dumneata eşti înstărit”, spuse cu voce mohorâtă Valeriu Drumea.

Îşi aminti dintr-odată că şi funcţionăraşul corupt şi avut, care-i răpise soţia, avea două maşini! Blestemaţi să fie bogătaşii!

„Ehehe… Ce tot spui, Valeri Pantelimonovici? Să ai două maşini înseamnă să fii înstărit? înstăriţi sunt mahării cu castele. Ăştia au sute de mii de euro! Eu zic aşa: am acum strictul necesar! Pot să mă simt oleacă om acum! mai ia carne, nu te ruşina…”

„Felicitări… Se vede de la o poştă că eşti fericit… Dar ştiai că groapa care a distrus castelul banditului Polobok se lărgeşte spre blocul nostru?”, ridică tonul Valeriu Drumea şi-i aruncă o privire corozivă bărbatului cu două maşini.

„Nu ştiam. Dar… eu în curând n-o să mai trăiesc în acest bloc hidos, de care m-am săturat ca de mere pădureţe. Mă mut în altă casă… Aşa că asta e problema voastră, Valeri Pantelimonovici…”, râse cu poftă vecinul robust.

„Problema noastră?! Să crăpi, banditule!!!”, exclamă pe neaşteptate Valeriu Drumea şi, scuipând dezgustat, abandonă discuţia sterilă.

Mai înainte, Valeriu Drumea nu prea avea cu ce să se ocupe. De aceea flecărea şi juca şah în curtea blocului cu alţi oameni îmbătrâniţi prematur, oameni care avuseseră o viaţă plină de povară. Acum, pensionarul nostru îşi găsise o ocupaţie care nu-i mai lăsa timp pentru şah şi vorbărie: examina toată ziulica groapa uriaşă şi încerca să ghicească în ce direcţie se va avânta. Se închise în sine şi bombănea

mereu ceva foarte agitat. Iar tensiunea arterială era tot mai greu de stăpânit, de parcă se transformase într-o iapă nărăvaşă. Se ducea aproape zilnic la groapă şi la policlinică. Medicii îi dădeau aceleaşi sfaturi, îi prescriau aceleaşi medicamente. Ştia, desigur, că trebuie să-şi „bage nervii în cur”, dar ceva nu mai mergea ca înainte. Într-o noapte în care se foi multă vreme în aşternut, atacat de o tahicardie scârboasă, înţelese ce nu mai mergea. Până să apară groapa cea mare, avusese de-a face numai cu sentimente „omogene”! De pildă, o ura pe soţia care-l părăsise şi-l ura pe funcţionăraşul ei. Simţea numai ură când se gândea la aceşti oameni. Desigur, putea să fie şi mirat, decepţionat, descumpănit, nepăsător, dar toate sentimentele acestea îi veneau pe rând, pe când sentimentul amestecat, generat de apariţia şi lărgirea crăpăturii, era mult prea puternic şi sofisticat. Valeriu Drumea era uluit, încântat şi îngrijorat deopotrivă. Mirarea i se preschimba în bucurie, bucuria conţinea multă îngrijorare, iar îngrijorarea friza mirarea. Cercul se închidea. Dacă ar fi putut să separe ingredientele atât de diferite ale acestui amestec copleşitor, Valeriu Drumea ar mai fi trăit probabil câţiva ani. Cum însă „separarea” asta s-a dovedit a fi imposibilă pentru el, un trecător îl găsi a doua zi rece, cu un metru de metal în mână, pe marginea prăpastiei care se apropiase vizibil de blocul hruşciovist. Fiul stabilit în Canada nu mai veni la înmormântarea pentru care rudele nemulţumite ale defunctului găsiseră cu mare greu bani.

Da, acum cinovnicul trupeş și pleşuv ştia cine e dama de cupă! Nistor Polobok zâmbea ca un om căruia i s-a luat o piatră de pe inimă! Nu mai putea de bucurie! Cum de nu-şi dăduse seama de la bun început? Grijania mă-sii! De fapt, lucrurile se petrecuseră în felul următor.

Exista un ziar de scandal – *Inamicul Corupţiei* – care se finanţa ani de zile din granturi occidentale. Iar vârful de lance al acestei publicaţii preocupate constant de senzaţional era o jurnalistă arţăgoasă care căuta cu

luminarea acte de corupţie. Jurnalista aceasta se numea Natalia Mereacre. Nistor Polobok o văzuse de vreo trei-patru ori pe sticlă. Funcţionarul pleşuv se uită cu ochii lărgiţi de uimire la ziarista arţăgoasă care îi acuza de furt pe câţiva politicieni importanţi. Mai mult, într-o emisiune de maximă audienţă, Natalia Mereacre îl ultragiase public pe oligarhul cel mai influent, cu moacă de cimpanzeu. Nistor Polobok rămase tablou atunci, căci foarte puţini ziarişti se încumetau să-l atace făţiş pe cimpanzeul influent.

Ei bine, într-una din zile, când se întoarse acasă mai devreme ca de obicei, Nistor Polobok descoperi cu surprindere că jurnalista rea de gură îi filma cu nonşalanţă castelul faraonic.

„Ce naiba? Cine v-a permis să-mi filmaţi casa?!”, răcni Nistor Polobok în timp ce se apropia în pas alergător, gâfâind, de intrusa pusă mereu pe scandal.

„Calmaţi-vă… Am voie să fac pe stradă orice doresc. Nu am intrat în ograda dumneavoastră”, zise bruneta între două vârste, continuând să-i filmeze castelul cu acelaşi aplomb.

„Cară-te de-aici, femeie!”, se zborşi la ziarista impertinentă Nistor Polobok, simţind un val de furie în gât.

„Văd că aveţi o reacţie absolut neadecvată, domnule Polobok! Să înţeleg, prin urmare, că e adevărat ce mi-au zis sursele mele? Ele zic că dumneavoastră, domnule Polobok, nu aţi fi putut să construiţi acest castel fără să luaţi mită”.

Natalia Mereacre îl săgetă cu o privire pătrunzătoare şi râse pe înfundate. Faptul că această scandalagioaică notorie avea nişte ochi mari, albaştri îl înfurie şi mai tare pe Nistor Polobok. Într-o clipită se făcu foc şi pară. Se aruncă asupra aparatului de filmat al jurnalistei şi îi lovi cu pumnul obiectivul, care se făcu ţăndări. Iar bruneta cu ochi albaştri, după câteva clipe de stupefacţie, îi strigă cu o ură clocotitoare: „Să crăpi, jigodie coruptă! Să crăăăpi!!!” Apoi îşi luă tălpăşiţa, proferând ameninţări.

… Da, abia acum lui Nistor Polobok i se ridicase pânza de pe ochi, abia acum înţelegea el că anume incidentul cu ziarista Mereacre, aparent stupid şi insignifiant, fusese întâmplarea-cheie din ultimii ani. Un incident pe care el îl uitase repede, dar ale cărui reminiscenţe i se depozitaseră în subconştient, i se infiltraseră în visul ciudat ce-l tot chinuia de la o vreme. Natalia Mereacre, această ziaristă neastâmpărată, era dama de cupă! Nistor Polobok fu copleşit de un sentiment puternic de vinovăţie: o bruscase şi-i stricase aparatul de filmat atunci, deşi, într-adevăr, ani de zile luase mită în draci. Îşi construise castelul faraonic cu bani extorcaţi de la cetăţeni şi Natalia Mereacre avea toate motivele să-l filmeze şi să vorbească despre el în articole şi emisiuni. Şi, la drept vorbind, *Inamicul Corupţiei* nici nu era un ziar de scandal. Era o publicaţie care scotea la iveală mişmașurile reale. Trebuia s-o găsească acum pe Natalia Mereacre şi să-i ceară iertare nu numai pentru că o tratase cu brutalitate, ci şi pentru că ea era dama de cupă! Firește, era foarte straniu că nu adulterele, ci altercaţia cu ziarista era păcatul care trebuia ispăşit pentru salvarea Chişinăului. Nu era oare gravitatea adulterului mai mare decât cea a certei? Dar crâmpeiele aparent disparate ale realităţii se aşezau acum ca într-un puzzle, reconstituindu-i adevărul halucinant. Un fir invizibil le unea pe toate, nimic nu era întâmplător. *Crăpătura* care-i distrusese casa şi care ameninţa viaţa întregului oraş fusese generată de faptul că el *crăpase* în ţăndări obiectivul aparatului de filmat al ziaristei, de faptul că jurnalista îi strigase „Să crăpi!”, ca şi cum l-ar fi blestemat.

Nistor Polobok era pe punctul de a merge la redacţia ziarului *Inamicul Corupţiei*, de a-i spune totul în faţă acestei Natalia Mereacre şi de a opri expansiunea gropii. Înainte să iasă din vilă, simţi însă nevoia să se uite în oglindă şi… rămase nemulţumit de propria fizionomie. Aşa că se duse în baie şi-şi tunse minuţios barba sârmoasă. Apoi făcu ceea ce nu mai făcuse de mult timp: se parfumă

şi chiar îşi lustrui pantofii. Întâlnirea cu Natalia Mereacre avea o miză uriaşă şi Nistor Polobok nu putea să i se arate în faţă neîngrijit.

În zorii tranziţiei, la începutul anilor ’90, tânărul Radu Bâlbă era student la Universitatea din Braşov. Şi, când se întorcea acasă, în vacanţe, discuta deseori în curtea blocului cu un vecin sfătos, cu nenea Nicolae. Vecinul acela avea atunci circa cincizeci de ani şi era foarte interesat de viaţa de zi cu zi a oamenilor din misterioasa România. Nenea Nicolae îl ruga mereu pe student să-i povestească ce mai văzuse dincolo de Prut, îl întreba cum arăta Braşovul. Nenea Nicolae era curios să afle amănunte despre toate celea: preţuri, peisaje, arhitectură, atmosferă, obişnuinţe, valori şi prejudecăţi. Şi mereu îl asculta pe student cu ochii boldiţi de mirare. De multe ori, istorisirile tânărului Radu Bâlbă îl făceau visător pe nenea Nicolae, îi exaltau imaginaţia.

Apoi, în toamna anului 1996, după înfrângerea lui Mircea Snegur în alegerile prezidenţiale, după această înfrângere comparată de mulţi cu o catastrofă, nenea Nicolae îi mărturisi tânărului Bâlbă că luase o decizie ce urma să-i schimbe din temelie viaţa. Nenea Nicolae îi vorbi cu amărăciune tânărului despre mediul sufocant din Republica Moldova, despre lumea în derivă a tranziţiei. Şi chiar scuipă îngreţoşat de câteva ori. În opinia lui nenea Nicolae, numai obţinerea cetăţeniei române era colacul de salvare. De aceea, omul de circa cincizeci şi cinci de ani se apucă să adune actele necesare pentru obţinerea ei.

Erau, din păcate, multe acte de făcut. Vreo patru luni s-a chinuit nenea Nicolae să capete extrasul certificatului de naştere al mamei, din cauză că satul în care se născuse maică-sa aparţinuse mai multor judeţe şi raioane. Pe deasupra, la Arhivă era mereu o înghesuială insuportabilă. Mii de moldoveni, ademeniţi de o viaţă mai frumoasă, voiau cetăţenia statului de peste Prut şi luau cu asalt instituţia toată ziulica.

Acolo, lângă Arhivă, un individ cu privire şerpească i-

a promis marea cu sarea şi pe urmă i-a tras ţeapă. După mai multe peripeţii, după o călătorie obositoare la Bucureşti şi după o noapte în care a trebuit să doarmă chircit în maşina unui cumătru, nenea Nicolae a depus toate actele pentru obţinerea cetăţeniei care putea să-l scoată din obiele.

Au urmat apoi ani lungi de aşteptare. Multă vreme a aşteptat nenea Nicolae să devină cetăţean român. Uneori era copleşit de deznădejde: nu cumva funcţionarii români îşi băgaseră picioarele în el? Minunea s-a produs în anul 2002. Radu Bâlbă lucra atunci la Universitatea de Stat şi-şi aminteşte cât de fericit era nenea Nicolae şi cum îi arăta vecinul, cu mândrie, mult râvnitul paşaport românesc. Nu-i vorbă, nenea Nicolae avea deja peste şaizeci şi unu de ani, dar paşaportul românesc îl întinerise în mod miraculos. Nenea Nicolae trăia un sentiment de plinătate.

Pe urmă, după încă vreo cinci ani, prin 2007, nenea Nicolae a avut o revelaţie: trebuia să-şi ia calabalâcul şi să plece în mirifica Românie! După alţi câţiva ani, la venerabila vârstă de şaptezeci şi trei de primăveri, nenea Nicolae şi-a vândut, în sfârşit, apartamentul invadat de molii. În ziua aceea fatală, pe care nu o va uita niciodată, lectorul Radu Bâlbă descoperi în curtea blocului un camion pentru mutări de mobilier pufăind ritmic. Nenea Nicolae le dădea zor hamalilor apatici, iar soţia bătrânului aştepta cu nerăbdare să şteargă putina din fieful tranziţiei interminabile. La despărţire, nenea Nicolae nu şi-a putut ascunde emoţiile. Era fericit, aproape că i se realizase un vis. Omul de şaptezeci şi trei de ani evada din spaţiul în care decăderea morală făcea ravagii, pleca într-o lume în plină modernizare. Radu Bâlbă simţi chiar un soi de invidie. El rămânea în ţara corupţiei şi sărăciei. Totuşi, îşi suprimă mica invidie şi îi dori lui nenea Nicolae o viaţă fericită în România. Şi au urcat în camion nenea Nicolae şi nevastă-sa şi-au pornit spre Ţara-Mamă. Fiica le cumpărase o garsonieră în Focşani. Era o locuinţă mai mică decât fostul lor apartament invadat de molii. Dar mai

aveau acum importanţă metrii pătraţi? Bineînţeles că nu! Important era că se mutau într-un orăşel din dulcea Românie! Ce bucurie imensă! Ce minunat o fi să trăieşti în România!

Camionul încărcat cu mobilă se deplasa pe o stradă din sectorul Telecentru şi urma să cotească apoi spre laloveni. Şoferul voise să evite strada aceea şi să facă un mic ocol din cauza gropii uriaşe care distrusese alături câteva case şi punea în pericol siguranţa circulaţiei. Dar, după ce aşteptase ani de zile să plece în România cea minunată, nenea Nicolae nu mai era dispus să facă acum un ocol. Nenea Nicolae era nerăbdător să intre în garsoniera sa din Focşani! Aşa că îi porunci şoferului să-şi continue drumul, deşi casele de pe marginea şoselei, dărăpănate ca după un cutremur, ofereau un peisaj trist.

Peste câteva secunde, asfaltul de sub roţile camionului se scofâlci, se crăpă, se transformă fulgerător într-o înfiorătoare fosă abisală, ce înghiţi cu lăcomie cele câteva maşini care se nimeriseră să fie în clipa aceea acolo. Camionul încărcat cu mobilă se prăbuşi şi el în prăpastie, claxonând prelung şi jalnic, iar nenea Nicolae, înainte să fie nimicit de impact, fu ucis într-o clipită de un gând îngrozitor. Nu gândul că îi sosise ceasul morţii îl îngrozise, ci conştientizarea rapidă a faptului că visul românesc se spulberase atât de stupid, că se terminase înainte să înceapă…

Redacţia ziarului *Inamicul Corupţiei* închiria câteva birouri într-o clădire somptuoasă din centrul Chişinăului, cu geamuri reflectante. În faţa clădirii, Nistor Polobok se codi câteva minute: să intre sau să aştepte până jurnalista va ieşi afară? Hotărî să se aşeze pe una din băncile alăturate şi să aştepte. Era o zi frumoasă de vară, cu cer limpede. Pe lângă el treceau tot felul de oameni: agitaţi sau calmi, veseli sau abătuţi, bogaţi sau săraci, fiecare cu grijile sau bucuriile sale. Niciunul dintre aceşti oameni nu ştia însă că oraşul Chişinău e pândit de o foarte mare primejdie, nimeni nu-şi imagina ce catastrofă se apropie,

cu toate că la televizor se vorbea cu destulă îngrijorare despre groapa de la Telecentru. Şi nimeni nu presupunea că salvarea tuturor orăşenilor depinde de cetăţeanul pleşuv, cu barbă sârmoasă, care şedea în clipa aceea pe banca din faţa clădirii somptuoase. Preocupaţi de problemele lor mici, aceşti trecători nu vedeau pericolul cel mare aşa cum furnica nu vede ciocul păsării care stă s-o ucidă. Ce bizarerie! El, Nistor

Polobok, avea în mâinile sale soarta unei capitale europene!

Timpul se scurgea greu. Soarele nu urcase încă bine pe cer, dar văzduhul era dogoritor. O picătură de sudoare i se prelinse pe chelie-frunte-nas şi căzu pe prohabul pantalonilor largi. Natalia Mereacre nu mai apărea. Nistor Polobok abia îşi stăpânea nerăbdarea. Oricâte sarcini de serviciu ar fi avut de rezolvat, ziarista trebuia să iasă din clădire cel puţin pentru a lua prânzul, nu? După vreo patru ore de aşteptare, moleşit de căldură, o zări în sfârşit coborând agale treptele de marmură ale clădirii. Moleşeala îl părăsi cât ai zice peşte. Mai precis, Nistor Polobok rămase paf: îmbrăcată în blugi şi într-o bluză albă, elegantă, cu decolteu în stil choker, Natalia Mereacre avea un chip eteric şi un mers senzual! Părul negru împletit la ceafă, sânii plini, picioarele lungi apetisante şi ochii albaştri migdalaţi îl încântaseră pe funcţionarul pleşuv ca pe un adolescent romantic. Cum de nu remarcase atunci când îi lovise aparatul de filmat că jurnalista Mereacre era… foarte frumoasă?

Se apropie iute de jurnalistă şi, apucând-o de mână, îi zise dintr-o răsuflare:

„Ştiu că sunteţi supărată pe mine, am procedat cu dumneata ca o puşlama, îmi asum întreaga vinovăţie, dar numai de mine şi de dumneata depinde acum soarta mai multor oameni! Ştiu că vi se pare straniu ceea ce vă spun, dar trebuie să discutăm imediat despre o chestie ce nu mai suportă amânare”.

Natalia Mereacre se întoarse spre funcţionarul

pleşuv surprinsă şi speriată, smulgându-şi instinctiv braţul din mâna lui:

„Cum vă permiteţi una ca asta? Ce se întâmplă, domnule?”

Câteva clipe se priviră unul pe altul în tăcere, iar în acest scurt răstimp Natalia Mereacre nu doar înţelesese cine o acostase, ci şi simţise cu toată fiinţa cum stupefacţia îi este dislocată grosolan de o repulsie uriaşă.

„Aaa… Ce surpriză! Domnul funcţionar corupt şi gros la piele în persoană! Şi spuneaţi parcă ceva despre asumarea vinovăţiei… Am auzit bine? Păi, sunt foarte înduioşată! Şi, pentru că m-ai înduioşat, o să-ţi zic iată ce: Tunde-o, hoţule! Pârleo, mârlanule!!!”, îl repezi frumoasa ziaristă, zâmbindu-i pieziş.

Atitudinea asta zeflemitoare îl răni pe Nistor Polobok, deşi, cu o zi în urmă, funcţionarul pleşuv nu ar fi crezut că o va suporta atât de greu.

„Repet, sunt vinovat şi îmi asum întreaga vinovăţie, dar vreau să mă ascultaţi doar câteva minute. E normal să fiţi supărată, dar e foarte important ceea ce vreau să vă spun”.

„Să vă ascult? Ha, ha! Dar ce ar putea să-mi spună un funcţionar corupt? Poate vrei să-mi zici că te-ai săturat de furat?”, i-o reteză din nou Natalia Mereacre, privindu-l dispreţuitor.

„De altfel, nu mai sunt funcţionar. Mi-am dat demisia”.

„Hm… Ei şi? Crezi că asta anulează mişmașurile pe care le-ai făcut la Primărie ani de zile? De fapt, ar fi mai bine să mă asculţi tu pe mine, banditule! Grav nu e doar faptul că ai furat, că ţi-ai construit, luând metodic mită, o casă cât un palat medieval, grav nu e doar faptul că m-ai batjocorit atunci când am venit să-ţi filmez palatul… Foarte grav e că ai distrus aparatul de filmat al redacţiei, că mi-ai provocat o pagubă mare şi redacţia nu mi-a plătit salariu timp de patru luni! Ştii tu oare ce înseamnă să nu aibă simplul muritor salariu câteva luni? Habar n-ai, pentru că

tu furi ca-n codru, necioplitule! Nu am ce să discut cu tine, banditule! Du-te de te plimbă!!!”

Jurnalista indignată aproape că ţipă, făcându-i pe câţiva trecători să-şi îndrepte privirile spre ei. Funcţionarului pleşuv îi venea să intre în pământ. Nu putea însă să renunţe.

„Casa mea a fost înghiţită de groapa cea mare de la Telecentru…”

„Perfect! Mă bucur foarte mult!”, exclamă Natalia Mereacre cu deplină satisfacţie.

„Vă înţeleg bucuria, aveţi toate motivele să vă bucuraţi. Dar e foarte important să discutăm. E o chestie legată chiar de groapa de la Telecentru.

Suntem în preajma unei catastrofe! Doamnă Natalia, dacă vă dau o despăgubire, dacă vă dau 2000 de euro, ca să vă repar şi prejudiciul moral, veţi fi dispusă să mă ascultaţi câteva minute cu atenţie? Doar câteva minute! Vă dau banii chiar acum! E vorba de soarta mai multor chişinăueni! Ea depinde de dumneata şi… de mine… adică de noi amândoi…”

Câteva picături de sudoare îi căzură pe pantofii bine lustruiţi. Ptiu, drace! Natalia Mereacre se holbă la el ca la o extravaganţă. Dar ura din privire i se înmuiase niţel. Stătu puţin în cumpănă, apoi vorbi, subţiindu-şi buzele rujate:

„Nu prea înţeleg despre ce catastrofă vorbeşti. Am impresia că eşti un aiurit, domnule funcţionar. Dar ideea cu despăgubirea e lăudabilă! Vrei pe bune să-mi dai 2000 de euro?”

„Vreau, fireşte… O fi puţin? Să vă dau poate mai mult?”

„Două mii e OK. Dar prefer să-i transferi în contul meu bancar. Sună-mă peste o jumătate de oră şi o să-ţi spun numărul contului”.

Natalia Mereacre îi dădu o carte de vizită pe care o scoase dintr-o poşetă micuţă şi pântecoasă.

„Aşa o să fac! O să transfer banii azi. Mă bucur că

astfel pot să-mi răscumpăr parţial greşeala. Azi veţi avea banii. Prin urmare, putem să ne întâlnim seara ca să vă povestesc totul de-a fir a păr?”

„Văd că tot insişti să-mi spui ceva, domnule funcţionar…”

„Dar nu mai sunt funcţionar…”

„Nu mă întrerupe! Nu am de gând să discut nimic cu tine, absolut nimic, atâta timp cât banii nu sunt transferaţi în contul meu. Transferă banii! Şi să nu îndrăzneşti să-mi tragi ţeapă! Pentru că de această dată o să te fac praf nu doar în ziarul nostru! Aştept deci să mă suni! La revedere”.

Natalia Mereacre stătuse ca pe spini toată vremea asta, iar acum dorea să plece.

„Staţi puţin, e foarte important să discutăm. Trebuie să discutăm după ce vă transfer banii! în caz contrar, va veni o mare tragedie, doamnă Natalia!”

„Lasă-mă-n pace cu tragediile şi catastrofele tale, domnule funcţionar aiurit! Numai după ce văd banii o să mă gândesc dacă merită să discut cu tine despre bazaconiile tale! Pa!”

Jurnalista cu picioare lungi apetisante plecă glonţ, lăsându-l pe Nistor Polobok într-o stare de zăpăceală. Speranţa îi străfulgerase în suflet şi apoi se pleoştise. Extinderea gropii trebuia oprită cât mai curând, dar se apropiase el măcar un pic de acest scop după întâlnirea cu „dama de cupă”? Nistor Polobok nu ştia. În schimb, altceva era sigur. Jurnalista răutăcioasă îi căzuse cu tronc.

Prozatorul minimalist Iulian lordăchescu intrase pe neaşteptate într-o mare belea: după ce publicase trei romane bunişoare, remarcate de critica literară, nu putea găsi nici în ruptul capului teme şi motive pentru conceperea celui de-al patrulea! Iulian lordăchescu se apropia de frumoasa vârstă de cincizeci de ani, era un bărbat în floare, şi nici palmaresul său literar nu era de neglijat. Altcineva ar fi fost foarte mulţumit de faptul că are trei romane bunişoare şi – pe deasupra – suficient timp pentru a mai scrie ceva. Dar pe prozatorul nostru

minimalist începuse să-l roadă un copleşitor sentiment de neîmplinire. Iulian lordăchescu intuia că nu va reuşi să devină un prozator adevărat şi să rămână în Istoria Literaturii Române dacă nu va mai scrie un roman. Iar adevărul dezolant era acela că deja de trei ani de zile Iulian lordăchescu bâjbâia ca un orb într-un subsol întunecos, nu putea găsi un *story* interesant şi o temă importantă pentru următoarea naraţiune. Îşi sfărâma mintea zi şi noapte, acasă şi la serviciu, în magazin şi în troleu, dar nu reuşea să iasă la suprafaţă. Nimic notabil nu-i trecea prin minte, în ciuda faptului că mai toţi criticii îi lăudau fantezia debordantă. Uneori i se părea că are o poveste curioasă sau tulburătoare, dar peste o vreme îşi dădea seama că povestea nouă e insipidă şi nu se ridică la nivelul romanelor sale precedente. Or, era evident că noua carte trebuia să fie mai bună şi mai eclatantă decât primele trei. Ea nu putea fi scrisă de mântuială. Un regres acum ar fi redus la zero tot ce realizase din clipa debutului!

Timpul trecea inutil şi lui Iulian lordăchescu i se sfâşia sufletul. Începuse să facă totul mecanic: de la spălatul pe dinţi până la datul cu aspiratorul şi ştersul fundului. Nu-l mai trăgea inima să citească. La ce bun să mai citeşti dacă nu poţi să scrii? Chiar şi notele mari, luate de fiică la bac, îl lăsaseră rece. Era mereu îngândurat. Nu prea mai voia să se atingă de mâncare şi devenise foarte repede uscat ca o scândură, speriind-o pe soţia Rodica, redactorul Editurii Trei Iezi, căreia îi trecuse prin minte gândul înfiorător că soţul avea o amantă. Temerea asta o părăsi însă în miezul unei nopţi, când Iulian lordăchescu, cu părul vâlvoi, electrizat, o zgâlţâi zdravăn ca să se scoale şi să-şi spună părerea despre o oarecare tehnică narativă. Cu ochii lipiţi de somn, Rodica îi zise să-şi bage tehnica narativă-n cur şi-l somă să se culce ca toţi oamenii normali. Luni în şir, prozatorul minimalist îşi storcea creierii, dar nu reuşea să inventeze o poveste demnă de băgat în seamă. Viitorul – care altădată mustea de potenţialităţi – devenise

dintr-odată un căcat. Iulian lordăchescu simţea cu toată fiinţa o deşertăciune insondabilă.

Într-una din zile fu invitat la lansarea unui roman de dragoste într-o bibliotecă din sectorul Telecentru. Autoarea era o colegă de generaţie patetică şi mediocră şi Iulian lordăchescu, deprimat de absenţa forţei creatoare, nu s-ar fi dus nici mort la lansarea aceea. Totuşi, hotărî să meargă pentru simplul motiv că scriitoarea patetică şi mediocră îi promovase cu o energie inepuizabilă, pe Facebook, romanele minimaliste. Faptul că sala era plină de oameni (veniseră vreo şaptezeci de indivizi) îl frapă pe Iulian lordăchescu: la lansările romanelor sale minimaliste veneau cel mult douăzeci de cititori, dintre care jumătate îi erau prieteni sau colegi. Cum de reuşise această făcătoare de texte siropoase să adune atâta lume? O altă constatare care-l irită era aceea că protagonista evenimentului, deşi un monument de prostie, izbutea cu uşurinţă să încânte publicul. Oamenii râdeau, exclamau, lăcrimau, oftau şi îi puneau scriitoarei mediocre o puzderie de întrebări, pe când puţinii cititori veniţi la lansările prozelor sale minimaliste tăceau, căscau sau chiar moţăiau impardonabil. Până şi soţia Rodica adormise odată la una din lansările lui! Dar capac la toate a pus sfârşitul evenimentului. Aproape toţi cei şaptezeci de indivizi se repeziră să cumpere cartea stupidă şi scumpă, făcând coadă la autografe. Iulian lordăchescu rămase stană de piatră: în timp ce el se căznea ani de zile să găsească un *story* insolit, colega mediocră, neîmpovărată de vreo exigenţă, scria zilnic de-i sfârâiau călcâiele, aşternea pe hârtie toate poveştile dulcege care-i treceau prin creierul de găină şi-şi vindea lejer volumele, provocând multă admiraţie şi clădindu-şi rapid gloria. Şi ce naiba făcea el la lansarea acestui roman burduşit cu inepţii? Păi, simplul fapt că acceptase să vină însemna că era un prost şi jumătate!

Aşa că Iulian lordăchescu părăsi biblioteca fără să-şi ia rămas-bun de la protagonista fericită, înconjurată de

admiratori. Afară scuipă dezgustat de câteva ori. Se îndreptă spre o staţie de troleibuz, torturat de ideea că trebuie să găsească o poveste neobişnuită. Când coti pe o stradă lăturalnică, văzu o mulţime de oameni agitaţi şi foarte gălăgioşi. O curiozitate inexplicabilă îl făcu să se apropie de aceştia. Înţelese totul dintr-o ochire: groapa cea mare de la Telecentru, pe care o văzuse numai la televizor, se mărginea cu strada aceea şi se lăţise brusc cu doi-trei metri chiar în clipa în care o femeie cu copilul ei se plimbau acolo. Într-o fracţiune de secundă, copilul nevinovat fu înghiţit de groapa nemiloasă şi urletul lui înăbuşit se mai auzea în fundul fundului, mama îngrozită plângea violent, în hohote, pe marginea prăpastiei, iar trecătorii vociferau şi gesticulau năuciţi, încercând să găsească o soluţie până la sosirea ambulanţei şi a serviciului specializat în salvarea ghinioniştilor. Toată lumea era înspăimântată, toţi se gândeau că această tragedie poate fi urmată de alte tragedii asemănătoare şi numai prozatorul minimalist Iulian Iordăchescu, uitându-se în groapă, începu să râdă ca un dement, la început pe sub nas, apoi mai tare, mai sănătos. Iulian Iordăchescu râdea nechezat, ţ opăind de bucurie, eliberat dintr-odată de accesele de depresie nervoasă din ultima vreme, strigând „Evrica!!!” Oamenii din jur îl chemau la ordine, îl somau să se cuminţească, un bătrânel îl ameninţă că va chema poliţia, mama îngrozită îl blestemă, dar pe Iulian Iordăchescu îl durea în cot: găsise în sfârşit povestea importantă pentru al patrulea roman, *povestea gropii*, el ştia ce trebuie să scrie ca să dea lovitura şi să fie apreciat de posteritate, ştia cum să-i frece pe toţi autorii de paraliteratură! în drum spre casă, Iulian Iordăchescu exclamă de câteva ori „Evrica!”, făcând-o pe o pensionară din troleibuz să plescăie cu dispreţ din limbă, şi chiar cumpără o şampanie scumpă pentru a sărbători împreună cu soţia începutul unei noi ere în Istoria Literaturii Române din Basarabia!

Dormi butuc în noaptea aceea şi visă toate etapele

poveştii pe care urma s-o scrie. Mai mult, se făcea că el era un fel de Zeu al Naraţiunii şi personajele mai multor clasici, nemulţumite de creatorii lor, îl întrebau mereu, cu pietate, cum ar fi mai bine să procedeze ca romanele să fie perfecte. Bunăoară, Cicikov îi mărturisi că e foarte decepţionat de faptul că Gogol îl obligase să suporte cu resemnare şicanele lui Nozdriov cel porcos, iar Zeul Naraţiunii Iulian lordăchescu îl sfătui pe bietul Cicikov să-l bată măr pe bădărănosul Nozdriov. „Dacă îi dai la bot animalului, povestea va lua o turnură mult mai interesantă!”, declară sentenţios Zeul Naraţiunii şi Cicikov, după o uşoară ezitare, fu de acord, bătând din palme în semn de mare admiraţie.

Dimineaţa, Iulian lordăchescu se trezi cu o dispoziţie excelentă şi, după ce îşi făcu un ceai negru, începu să scrie însufleţit povestea gropii. Simţea că e un moment de cotitură a vieţii, simţea că descoperise o mină de aur şi că poate plăsmui o capodoperă! Scria cu o poftă pe care n-o mai cunoscuse. Îi venise pofta şi de o friptură! Prin minte îi licări gândul că se afla la vârsta ideală pentru conceperea unui roman memorabil. Trebuia deci să valorifice momentul prielnic! Şi prozatorul minimalist scria, muncea cu acribie, sfidând remarcile caustice ale Rodicăi, care nu mai înţelegea ce se întâmplă cu el. În trei zile scrisese cât scria de obicei într-o lună! Era o bucurie neţărmurită! Dar bucuria – se ştie – e şi mai frumoasă dacă o poţi împărtăşi cuiva, dacă un coleg se bucură sincer împreună cu tine. De aceea, Iulian lordăchescu îl invită la o cafea pe amicul Emil Bărbulescu, un lider autoproclamat al postmodernismului basarabean, cu pletele lungi şi murdare.

„Voi scrie un roman despre groapa hulpavă de la Telecentru, amice, despre cum această groapă înghite încetul cu încetul tot Chişinăul! Foarte greu am găsit ideea asta, dar mi se pare genială! Ce zici?”, se lăudă prozatorul minimalist, sorbind dintr-o înghiţitură cafeaua amară.

Intraseră în cafeneaua Uniunii Scriitorilor, pe care o privatizase cu puţin timp în urmă un cumătru al

preşedintelui.

„Hm… Foarte curioasă idee! Aş zice chiar că e fabuloasă! Felicitări! Dar cum ai găsit-o? Ştiam că nu reuşeşti să inventezi nimic interesant”, ridică din sprâncene Emil Bărbulescu.

„Într-adevăr, credeam că nu pot să mai scriu un roman, dar am fost zilele astea la Telecentru, am văzut prima oară groapa aia şi am avut dintr-odată o revelaţie! Iată subiectul pe care îl căutam, mi-am zis. Chiar ţi se pare fabuloasă ideea mea?”

„E ex-ce-lentă, frate! Chişinăul înghiţit de o groapă! CooZ! I-a mai trecut cuiva prin cap aşa ceva? Eu n-am auzit!”, zise „colosul” postmodernismului basarabean şi-l bătu prieteneşte pe umăr.

„Mă bucur foarte mult că îţi place!”, spuse Iulian lordăchescu şi, de bucurie, râse cu gura până la urechi.

Pletosul slinos râse şi el, dar Iulian lordăchescu avu impresia, pentru o clipă, că Emil Bărbulescu râse strâmb. Asta îl descumpăni niţel pe prozatorul minimalist, dar, fireşte, nu se cădea să tragă concluzii pripite.

„Dar miza mea cea mare e alta! Fii atent aici, amice! Groapa care distruge Chişinăul nu e o groapă oarecare! în locul în care apare se adună tot răul tranziţiei moldoveneşti! Toate crimele-violurile-furturile-trădările-escrocheriile de la 1991 încoace, toată decăderea morală a tranziţiei, adică tot răul făcut după proclamarea Independenţei se adună acolo, formând un ghemotoc mistic. Şi anume acest ghemotoc mistic generează o crăpătură mică în pământ care se tot lărgeşte, se transformă într-o groapă din ce în ce mai mare, o groapă care, în cele din urmă, absoarbe ca un aspirator tot Chişinăul! Ce zici, amice?!”, îşi deconspiră strategia narativă Iulian lordăchescu şi îl privi cu un aer triumfător pe „gigantul” postmodernismului interriveran.

Însă Emil Bărbulescu, în loc să se bucure de găselniţa colegului minimalist, se înecă, sorbind din cafea, şi se întristă vizibil:

„Hm… Hm… Mă tem că miza ta nu e bună, prietene… Nu aş vrea să te supăr, tu decizi cum să-ţi construieşti textul, dar chestia asta cu răul tranziţiei mi se pare superficială şi plictisitoare. Ideea cu groapa care înghite oraşul e OK, desigur, dar răul tranziţiei acumulat într-un singur loc e o copilărie! E ca şi cum ai coborî la nivelul literaturii de consum… O spun cu toată sinceritatea!”

Prozatorul minimalist căscă ochii. Fireşte, Emil Bărbulescu îi era amic, dar exista între scriitori şi o concurenţă ce lua deseori forme hidoase şi demola mari prietenii. Era oare sincer pletosul sau îi bagatelizase din invidie miza cea mare? Iulian lordăchescu simţi cum în suflet i se strecoară din nou îndoiala.

„Nu te înţeleg, amice. Cum să fie asta o copilărie? Insinuezi cumva că fac o literatură de consum?”

„Nu insinuez nimic, dragul meu. Sunt pur şi simplu sincer. Un oraş înghiţit de o groapă e OK, dar o groapă făcută de răul tranziţiei e o stupiditate. Îţi spun asta pentru că nu vreau s-o dai în bară! Poate te mai gândeşti şi găseşti o altă faptă generatoare de groapă…”

„Poate îmi sugerezi tu una…”

„Hm… Nu ştiu, că nu eu sunt autorul ficţiunii. Poate e mai bine să păstrezi misterul şi să nu se înţeleagă din ce cauză apare groapa. Cred că ar trebui să judeci lucrurile la rece. Şi mai e ceva. E intertextualitatea o mizǎ a romanului tău?”

„Nu. De ce ar fi? Nu mă interesează deloc intertextualitatea! Pentru mine povestea e mai importantă decât aluzia la alte texte…”

„Hm… Hm… Foarte rău… Fără intertextualitate, romanul arată ca un păun pleoştit căruia i s-a tăiat coada răsfirată în formă de evantai. Asta e, dragul meu!”

Să discute mai departe era cu totul de prisos. Pletosul jegos o ţinea una şi bună. Voia probabil să-l descurajeze. Mare canalie mai era acest autoproclamat rege al postmodernismului basarabean. Aşa că Iulian

lordăchescu îi plăti iritat consumaţia şi se grăbi să plece acasă. În bucătărie, bând ceai după ceai, s-a gândit până după miezul nopţii la discuţia pe care o avusese cu Emil Bărbulescu. Nu, nu putea să aibă dreptate licheaua postmodernistă! Ideea lui cu răul tranziţiei condensat într-un ghemotoc mistic era genială! Pur şi simplu pletosul slinos crăpa de invidie, voia să-l deturneze de la grandiosul proiect. De aceea, prozatorul minimalist se duse într-un târziu la culcare cu aceeaşi încredere în găselniţa sa, deşi, ca să fim sinceri până la capăt, avântul i se ponderase niţel.

În zilele următoare a petrecut mult timp la masa de scris, dar facerea naraţiunii devenise parcă o misiune mai anevoioasă. Uneori stătea cu ochii în tavan ore-n şir, fără să scrie un rând. De ce? în principal pentru că îşi amintea involuntar de mesajul contrafăcut şi revoltător al secăturii postmoderniste. Se vede că trebuia să mai discute şi cu alţi colegi de breaslă pentru a spulbera definitiv orice urmă de îndoială. Şi, după o vreme, Iulian lordăchescu îi invită la o cafea pe trei scriitori: un poet tradiţionalist, un autor de literatură fantasy şi un creator de distopii excentrice. Tustrei însă au strâmbat din nas la auzul rezumatului făcut de Iulian lordăchescu, tustrei i-au spus că răul metamorfozat într-un ghemotoc mistic e o enormitate. Pe deasupra, poetul tradiţionalist îi reproşă faptul că nu se întoarce deloc la obârşie, autorul de literatură fantasy ar fi vrut un univers narativ în care roboţii se întâlnesc cu magii, iar creatorul distopiilor îi sugeră să înlocuiască ghemotocul mistic cu o tiranie sângeroasă. Prozatorului minimalist îi trecu un sloi de gheaţă pe spinare. Păi, ar fi trebuit să facă un tutti-frutti de un cretinism fără limite pentru a le face tuturor placul! Ce voiau, de fapt, toţi aceşti colegi de breaslă? Să scrie el exact cum scriu ei? Să-şi pună pofta-n cui! Erau şi aceştia nişte condeieri făţarnici şi invidioşi. Se temeau că îi va întrece! în realitate, ideea sa cu răul tranziţiei era minunată! Trebuia să persevereze, să evite cu abilitate descurajarea. Şi să nu mai discute cu

scriitorii ipocriţi. Trebuia pur şi simplu să muncească, să-şi vadă de meseria lui. Şi Iulian lordăchescu se puse pe scris. Dar scria din ce în ce mai greu, din păcate. Şi-i răsăreau mereu în minte mutrele sceptice ale colegilor de breaslă! Ce să facă?

Avea nevoie totuşi de un interlocutor, poate fără stofă de literat, dar a cărui onestitate nu ridica semne de întrebare. Şi cine putea fi un asemenea interlocutor onest? Probabil, numai soţia Rodica. Nu mai discutase serios cu ea despre literatură de când era lupul căţel, iar în ultimii ani, nu se ştie de ce, Rodica devenise acrită şi caustică. Cu toate acestea, Iulian lordăchescu îndrăzni s-o abordeze, cumpărându-i într-o seară, ca-n anii tinereţii, un buchet mare de flori. Florile o nedumeriră, dar o şi îmblânziră un pic pe soţia nemulţumită. Femeia acceptă să-l asculte cu condiţia că nu va întinde vorba. În timp ce prozatorul minimalist îi vorbea cu însufleţire despre ghemotocul mistic, Rodica răsfoia un catalog recent al Editurii Trei Iezi care nu i se părea prea bine întocmit. La un moment dat lăsă din mână catalogul şi se uită ţintă la soţ:

„Vreau să-ţi spun cu sinceritate că ideea ta e un rahat, măi, Iulian! Tu te scremi să faci o capodoperă de când ne-am căsătorit şi n-ai făcut nimic bun! Dar ceea ce mi-ai povestit acum e culmea mediocrităţii! Dacă publici aşa ceva, nu vei mai exista ca prozator! Adevărul e că nu-ţi ard tăciunii în vatră! înţelegi ce-ţi spun? Degeaba te scremi! Iar şi mai rău e că iluziile pe care le ai ne otrăvesc ani de zile viaţa de familie! Tu ai idee ce vrea să facă fiica noastră după bac? Habar n-ai! Pentru că te gândeşti toată ziulica la căcaturile tale literare! Chiar şi buchetul acesta de flori mi l-ai adus doar ca să-ţi ascult aberaţiile scriitoriceşti. Eu mă piş pe scriitura ta! Mă piş!!! Vreau un soţ care face ceva pentru familia lui, pentru soţia lui!”

Iulian lordăchescu simţi cum se năruie totul în el. Cuvintele Rodicăi îl răniră mai tare decât atitudinea colegilor de breaslă. După trei ani de căutare a unui *story*, îşi văzuse parcă visul cu ochii, iar acest vis îi era terfelit

acum fără milă. Oare chiar atât de proastă era ideea cu răul tranziţiei? Lui i se părea minunată! De ce oamenii din jur nu vedeau cât era de fainã? Oare chiar se scremea degeaba? Dar el nu putea trăi fără literatură, nu putea trăi fără sentimentul că e un scriitor adevărat.

După discuţia cu soţia, începură să-l chinuiască insomnia şi migrenele. Şi nu mai putea să scrie, încerca, şedea în faţa computerului în fiecare seară, dar nu mai putea să compună nimic. Într-o zi, un critic tânăr şi incisiv îl invită la Simpozionul consacrat prozei basarabene contemporane, organizat de o universitate faimoasă. Se duse în speranţa că exegeţii îi vor aprecia osteneala, că-i vor risipi gândurile negre. Într-adevăr, mai toţi criticii făceau referire la romanele lui. Numai că din prelegerile exegeţilor rezulta că cel mai important prozator al contemporaneităţii era… postmodernistul Emil Bărbulescu. Iulian lordăchescu era considerat doar un cunoscut reprezentant al curentului minimalist, un curent marginal, fără un impact notabil asupra procesului literar. Iar criticul tânăr şi incisiv, cel care-l invitase, îl numi, cu o nedisimulată maliţiozitate, „un romancier promiţător” Era chipurile promiţător la cincizeci de ani… Prozatorul minimalist Iulian lordăchescu părăsi intempestiv Simpozionul, cu o dispoziţie mult mai proastă decât cea cu care venise. În drum spre casă simţi o durere în partea stângă a pieptului şi se prăbuşi fără vlagă pe o bancă jegoasă. Erau câţiva trecători în preajmă, dar nimeni nu sări să-l ajute.

12

Deşi Nistor Polobok transferase rapid 2000 de euro în contul bancar al Nataliei Mereacre, ziarista cu ochi albaştri migdalaţi nu mai găsise timp pentru discuţie nici în ziua aceea şi nici în zilele următoare. Nu cumva îl păcălise? Nu cumva îl purta cu vorba? Dar oraşul nu mai putea să aştepte! Chişinăul era o rană cangrenată din care groapa rupea bucăţi în fiecare oră. Nistor Polobok văzuse la televizor că alte două castele fuseseră devorate de hăul

fără fund, iar locatarii din blocul hruşciovist, rămas ca printr-un miracol în cartierul bogaţilor, erau evacuaţi. Deşi blocul se cocârjase şi scârţâia din încheieturi, câţiva bătrâni îndărătnici nu voiau să-l părăsească, zicându-le reporterilor că le e totuna. Nistor Polobok îl recunoscu pe omul îmbătrânit prematur, cu pensie ridicolă, care-l acuzase de risipa banilor publici. Pensionarul veştejit, cu ochii arzând de furie, striga că edilii îi evacuează pe locatari ca să-i lase pe drumuri. De aceea, el prefera să fie înghiţit de groapa ucigaşă. Ascultând 108

diatriba acestui om, Nistor Polobok simţi o strângere de inimă.

Ii telefona Nataliei Mereacre de câte patru-cinci ori pe zi, dar jurnalista era mereu ocupată. Nici nu mai ştia: era nerăbdător să salveze Chişinăul sau s-o revadă pe femeia cu picioare lungi? într-o noapte n-a mai putut să adoarmă, gândindu-se la Natalia Mereacre. Da, îi plăcea fata asta. Era deosebită, avea o dulceaţă a vocii care-l tulbura. Era oare măritată? „Ce minunat ar fi să aibă o asemenea femeie!”, îi trecu un gând prin cap şi imediat fu cuprins de ruşine, se simţi foarte vinovat. Păi, era un boşorog şi nici pe Luminiţa nu mai voia parcă s-o îndurereze. Şi-apoi, nu reuşise încă să obţină iertarea Nataliei pentru păcatul vechi, o iertare de care depindea soarta urbei. Să săvârşească un păcat şi mai greu acum, să jignească încă o dată fata ar fi însemnat, în mod aproape cert, să renunţe el însuşi la posibilitatea de a salva poate în ultimul moment Chişinăul. Aşa că Nistor Polobok încercă să alunge gândurile tulburătoare despre Natalia Mereacre şi să-şi îndrepte întreaga preocupare în direcţia obţinerii iertării.

În cele din urmă, ziarista acceptă o scurtă discuţie. S-au întâlnit într-o pizzerie plină de tineri dichisiţi şi gălăgioşi. Aruncând o privire în jur, Nistor Polobok constată că era cel mai bătrân muşteriu şi se stânjeni. Nu era cazul însă să-şi definească stânjeneala pentru că avea puţin timp la dispoziţie ca să salveze Chişinăul. Natalia

Mereacre avea un program foarte încărcat şi abia găsise o jumătate de oră liberă între două conferinţe de presă. De aceea, Nistor Polobok îi spuse totul dintr-o răsuflare, absolut totul, începând cu apariţia crăpăturii mici în preajma castelului său şi terminând cu visul premonitoriu, prezicerea ghicitoarei şi prăbuşirea castelului în hău. Vrând să fie cât mai convingător, încercă să depene incredibila poveste cu calmul unui individ flegmatic. Emoţia însă i se citea pe chip, i se întrezărea în priviri. Nataliei Mereacre i se opri dumicatul în gât. Ziarista căscă ochii perplexă:

„Dar ceea ce-mi spui e o absurditate, domnule funcţionar…”

„Îmi dau seama că e greu de crezut, dar acesta este adevărul gol-goluţ. Trebuie doar să mă iertaţi acum, în clipa asta, să nu-mi mai purtaţi pică, să mă eliberaţi de păcat! Şi împreună vom opri imediat dezastrul! Oraşul va fi salvat! Nu va mai avea nimeni de suferit. Dacă însă nu veţi dori să mă iertaţi, Chişinăul va fi nimicit, iar dumneata vei avea pe conştiinţă această mare greşeală! Aşadar, sunt iertat?”

Nistor Polobok îşi înfipse ochii în privirea femeii uluite. Un gând stupid, acela că ei sunt meniţi unul altuia, îi trecu din nou prin minte şi fostul cinovnic îl alungă iritat.

„Ia ascultă, domnule funcţionar: nu eşti cumva bolnav? Poate ai nevoie de un psihiatru? Eşti totuşi înaintat în vârstă… Poate ai un soi de demenţă senilă şi e nevoie de ajutorul medicilor?”, îl întrebă cu voce scăzută jurnalista cu ochi albaştri, uitându-se îngrijorată în stânga şi în dreapta.

„Hm… Nu am nici pe naiba! Şi… nici bătrân nu sunt! Vă rog să mă credeţi! Tot ce trebuie să faceţi e să mă iertaţi! Acum!”, spuse Nistor Polobok cu o voce răguşită, dar răspicată.

Un tânăr musculos de la masa alăturată, cu braţele tatuate, îl scrută cu privirea.

Brusc, Nataliei Mereacre îi sări ţandăra:

„N-o să te iert, măi, Polobokule! N-o să te iert, nu pentru că n-aş vrea. N-o să te iert pentru că tot ce mi-ai spus adineaori e o gogomănie crasă! Şi, dacă te-aş ierta, aş coborî la mintea ta, aş fi şi eu o neghioabă ca tine, măi, Polobokule! Du-te la psihiatru, omule, du-te şi salvează-ţi mintea, dacă mai e ceva de salvat! Pa!”

Fata cu ochi albaştri migdalaţi se ridică de la masă şi-şi puse poşeta mică pe umăr.

„Staţi puţin! Nu plecaţi!”, îi sări înainte Nistor Polobok, tremurând de frică.

„Doamnă, aveţi nevoie de ajutor?”, răsună vocea puternică a tânărului musculos de la masa alăturată.

„Mulţumesc, totul e-n regulă!”, îi spuse Natalia Mereacre, zâmbindu-i onctuos, şi părăsi pizzeria, lăsându-l pe sexagenarul pleşuv cu un nod mare în gât.

Nistor Polobok se întoarse la Suruceni într-o dispoziţie foarte proastă. Toată seara se plimbă agitat prin grădină, gândindu-se la fata care, pe un ton ofensator, îl sfătuise să consulte un psihiatru. Cum oare să-i demonstreze că avea dreptate? Cum să-i demonstreze că nu era un ţicnit? Cum? Ce trebuia să mai facă? îi dăduse 2000 de euro, îi povestise totul cu lux de amănunte. De ce nu voia să-l ierte? Avea nevoie de iertarea ei tot aşa cum beduinii au nevoie de apă într-un deşert nemărginit. De fapt, aveau nevoie toţi orăşenii de această iertare. Era dezolat şi nu ştia cum să intre în graţiile jurnalistei cu ochi migdalaţi. Dar îl îngrijora şi faptul că… Natalia Mereacre îi zâmbise mieros tânărului musculos din pizzerie.

Când se duse la culcare, în mintea lui răvăşită se contură pe neaşteptate o amintire îndepărtată, îi apăru în faţa ochilor mama, scumpa lui mamă, care murise la vârsta de şaizeci şi şase de ani într-un sat uitat de lume din raionul Edineţ. Era anul 1993, un an foarte greu. Mama îi tot spunea la telefon că se simte rău, că o apucă deseori ameţeala, dar el, subjugat de bani şi de carieră, amânase de mai multe ori sosirea în sat, până când a fost prea târziu. Nistor Polobok şedea pe marginea patului, în

camera întunecoasă, şi plângea 112

cu lacrimi amare, plângea ca un copil. Îi era dor de mama lui, de mama cea dragă pe care o pierduse pentru totdeauna.

13

Sergentul Jora Curechi fu chemat la Poliţia Sectorului Telecentru pentru a i se încredinţa o nouă misiune: urma să patruleze pe timp de noapte zona periculoasă din preajma gropii uriaşe. Căpitanul Puţintelu, cu faţă mereu buhăită, îl cuprinse afectuos de umeri, încercând să-i atenueze nemulţumirea:

„E un ordin venit de sus, măi, Jora… N-avem încotro… O să vă plimbaţi un pic în jurul gropii blestemate, mai preveniţi vreun trecător întârziat să nu se apropie de marginea ei, mai alungaţi vreun beţivan ca să nu se rostogolească în prăpastie. Poate reuşiţi să trageţi şi un pui de somn pe o bancă. E vară, e cald şi nopţile sunt frumoase acum, măi, Jora!”

Căpitanul Puţintelu zâmbi discret şi îl scrută cu privirea.

„Hm… Da’ de ce trebuie să mă plimb eu în miezul nopţii, şefu’? Eu acum mă ocup de dispariţia tomberonului din curtea Procuraturii…”, bombăni Jora Curechi.

„Ţi-am spus că e un ordin venit de sus, măi, Jora. Iar în ordinul acela scrie negru pe alb că unul dintre poliţiştii care vor patrula zona periculoasă e sergentul Curechi. Sau poate vrei să las eu baltă totul şi să te înlocuiesc?”

Căpitanul Puţintelu îi aruncă o privire reprobatoare subalternului nemulţumit.

„Hm… Şi câte nopţi va trebui să umblăm brambura în jurul gropii?”

„Habar n-am, măi, Jora! Câtă vreme va dura toată povestea asta, adică până nu va mai exista groapa…”

„Dar e cam mare groapa asta, şefu’ Nu se ştie când îi vor veni de hac. Şi noi ce să facem? Să umblăm luni şi ani de zile, ca nişte lunatici, în jurul gropii?”

„Tu cam mult vorbeşti de la o vreme, măi, Jora. Fă ce

ţi se spune şi bucură-te că vei avea un spor la salariu! Hai, du-te, n-am timp să-ţi ascult văicăreala”, ridică vocea căpitanul cu faţa mereu buhăită.

Invocarea sporului salarial nu numai că-i potoli supărarea, ci îl şi unse la inimă pe Jora Curechi. La urma urmei, nu mai erau plimbările acestea nocturne o mare corvoadă. Pe deasupra, aducând mai mulţi bani acasă, îi putea închide mai uşor gura soţiei Sveta – o bucătăreasă la o grădiniţă particulară –, care era de la o vreme veşnic oţărâtă. De aceea, Jora Curechi acceptă provocarea. Pagubă-n ciuperci! Şi, într-o seară de duminică, sergentul Jora Curechi şi colegii săi Grişa Vântu şi Lionea Ursu au purces la îndeplinirea misiunii. Începeau patrularea la ora 23.00 şi trebuiau s-o termine la 07.00, urmând să se odihnească ziua. Au împărţit în trei, la întâmplare, perimetrul gropii şi s-au apucat de treabă. Lui Jora Curechi îi reveni marginea gropii dintre un părculeţ muribund, cu bănci şi coşuri de gunoi distruse, şi o alimentară abandonată, golită în graba mare de proprietar. Îşi pipăi cu grijă revolverul, se asigură că radiotelefonul funcţionează bine, le dori mult succes colegilor şi-şi începu plimbarea lungă sub cerul înstelat. Îi alungă pe doi adolescenţi zănatici care – în căutare de noi aventuri – voiau să coboare în groapă, îi avertiză pe câţiva trecători că marginea abruptă a gropii se poate surpa în orice clipă şi îi sfătui să se îndepărteze de locul periculos. După ora 24.00, oraşul deveni aproape pustiu, oamenii dispăruseră. Jora Curechi stătu o vreme pe marginea gropii, cu privirile aţintite în imensa adâncitură a solului. Cum pizda mă-sii apăruse această groapă înfiorătoare în mijlocul capitalei? Un miros fetid care se ridica din prăpastie îl făcu să plece în cele din urmă. Trecu pe lângă un bloc cocârjat, întunecat, din care cu puţin timp în urmă fuseseră evacuaţi locatarii. Numai câteva geamuri răspândeau o lumină palidă, geamurile unor pensionari încăpăţânaţi care refuzaseră să fie evacuaţi. Jora Curechi hotărî să meargă în părculeţul din care groapa uriaşă muşcase o bucată

mare, să găsească o bancă pe care să încerce măcar să moţăie un pic. Îi luă ceva timp să dea de o bancă distrusă numai pe jumătate. Nu putea să se întindă pe ea, doar să se aşeze. Se uită preţ de câteva minute la luna plină, apoi, ascultând cântecul greierilor, se lăsă toropit de o somnolenţă vâscoasă.

Se făcea că îi aducea Svetei un morman de bancnote de toate felurile. Nu ştia de unde le luase, dar era dornic s-o facă fericită. Numai că soţia, în loc să se bucure, îl privi cu suspiciune, îşi înfipse mâinile în grămada de bani, rupând şi mototolind bancnotele şi urlând cu ochii ieşiţi din orbite: „Sunt falşi, mincinosule! Faaalşi!!!”

Jora Curechi sări ca ars în picioare în puterea nopţii. Părculeţul dormita într-un calm deplin, dar… un geamăt surd îl făcu să-şi ciulească urechile. Ce dracu’! Peste un minut auzi un alt geamăt, mai puternic şi mai senzual. Îşi pipăi revolverul şi se îndreptă în vârful degetelor spre locul din care răzbăteau sunetele ciudate. Şezând pe vine, se iţi de după o tufă stufoasă şi… bolovăni ochii. Un bărbat de circa cincizeci de ani, cu pantalonii căzuţi, o futea pe la spate pe o tânără cu fese bombate, care îmbrăţişa tulpina unui arbore crenguros şi gemea din ce în ce mai tare. Bărbatul o penetra adânc, cu un fel de înverşunare pe care Jora Curechi o văzuse numai în filmele porno, iar ţâţele tinerei zvelte se bălăbăneau ca ugerul unei vaci în care a dat strechea. În mod normal, sergentul Curechi ar fi trebuit să curme imediat desfrâul într-un loc public, dar… îi pierise glasul şi rămase cu ochii holbaţi la indivizii cu simţurile dezlănţuite. Lumina lunii pline îi permitea să vadă bine incredibila scenă erotică. Două lucruri îl frapaseră pe Jora Curechi, îl tulburaseră profund sufleteşte: pasiunea fetei, care începuse să urle de plăcere, şi poziţia sexuală neobişnuită. Păi, Sveta lui nu mai gemea de ani buni sau poate nici nu gemuse vreodată şi făcea sex maşinal, cu o mină mereu plictisită. Mai mult, niciodată în cei doisprezece ani de căsnicie, Jora Curechi n-o frecase pe la spate pe Sveta. Niciodată!!! înţelese dintr-odată cât de

monotonă şi insipidă îi era viaţa de zi cu zi. Bărbatul continua s-o fută cu ardoare pe tânăra focoasă, trăgând-o de păr, pălmuindu-i fesele. Fata zbiera deja ca din gură de şarpe, iar Jora Curechi nu-şi mai putea reveni din uluială.

La un moment dat, marginea gropii se surpă fulgerător, înghiţind o porţiune de parc, ingurgitând pe nerăsuflate copaci, tufe şi bănci stricate de derbedei. Într-o clipită, bărbatul se duse de-a berbeleacul în groapa vicleană care înaintase rapid până la protagoniştii scenei de dragoste pătimaşă. Numai tânăra – smulsă brutal din nirvāṇa sexuală – rămase pe marginea nouă a prăpastiei, încleştată de tulpina încovoiată a arborelui, cu picioarele atârnând în gol. Perplexitatea lui Jora Curechi era atât de mare, încât îi paralizã orice mişcare. După o vreme – putea fi un minut, dar şi o oră, căci sergentul pierduse noţiunea timpului –, fata cu părul despletit, goală puşcă, reuşi să se caţăre pe malul prăpastiei. Îşi adună de pe jos hainele pe care groapa i le cruţase. Apoi silueta ei zveltă se voală în noapte. Într-un târziu, Jora Curechi se mai dezmetici şi-i chemă prin radiotelefon pe coechipierii Grişa şi Lionea.

A doua zi, la faţa locului au sosit reprezentanţii serviciului pentru situaţii de urgenţă, care au coborât pe frânghii în groapă şi au căutat câteva ore bărbatul căzut în prăpastie, înfruntând inexplicabilul miros pestilenţial. Zadarnic efort! Nu l-au mai găsit. Nici viu, nici mort. Bărbatul acela dispăruse. Sau poate halucinanta scenă erotică i se năzărise? Căpitanul Puţintelu, cu faţa mereu buhăită, îl măsură din tălpi până-n creştet:

„Măi, Jora, poate te-ai cherchelit? Iar omul beat poate şi pe Ştefan cel Mare să-l întâlnească într-un parc”.

„Nu eram beat, şefu’ Mă jur că e totul cum v-am spus”, oftă cu năduf Jora Curechi.

„Mde… Dacă e aşa, dă-l în pizda mă-sii pe futăciosul acela. Cum un cadavru nu există, nu există nici problema. Să-l caute cei care-i duc dorul. De pildă, muierea pe care a futut-o pe la spate”.

Căpitanul Puţintelu râse sănătos. Apoi îi ordonă să fie

mai vigilent şi să patruleze în continuare în zona tot mai periculoasă.

În zilele următoare, Jora Curechi se gândi mult la bărbatul şi la fata care-l tulburaseră adânc. Cine era oare bărbatul acela atât de versat în poziţii sexuale? Şi de ce nu-l găsiseră pe fundul prăpastiei? Unde dispăruse? Puteai zice că e o vrăjitorie la mijloc, că e ceva supranatural. Şi cine era tânăra apetisantă şi focoasă care, după o partidă de sex memorabilă, plecase fără să încerce să-şi salveze iubitul căzut în groapă? Dar şi diferenţa de vârstă dintre bărbat şi fată era uriaşă! De ce acceptase ea să facă sex cu un tip mult mai bătrân? Jora Curechi era de-a dreptul descumpănit. Cum naiba să înţelegi aşa ceva? Câteva nopţi la rând, sergentul Curechi stătuse la pândă lângă arborele încovoiat de pe malul gropii, cu rădăcini dezgolite, sperând că fata cu fese bombate va reveni la locul faptei. Însă ea nu mai reveni. Nici presa nu semnalase dispariţia vreunui chişinăuean de circa cincizeci de ani. Curată vrăjitorie!

Într-o dimineaţă, întors acasă cu ochii încercănaţi, nu se duse, ca de obicei, să doarmă, ci se proţăpi înaintea Svetei, care se pregătea să plece la grădiniţă.

„Pentru cine te-ai dichisit, fa?”

„Mă duc la lucru, omule!”

„Şi ca să faci terciuri şi ciorbe trebuie să-ţi dai cu ruj pe buze?”

„Dar trebuie să arăt bine la grădiniţă, zăludule! Mă poate vedea vreun părinte sau vreun inspector…”

Sveta se holbă la el nedumerită.

„Hm… Să zicem că asta am înţeles. Da, iaca altceva, fa, eu nu pot să înţeleg nici în ruptul capului… Noi de ce facem sex o dată în jumătate de an, fa? Care-i problema?!”

Jora Curechi o pironi cu privirea.

„Ceee? Ai înnebunit, măi, Jora? Despre ce fel de sex vorbeşti? Nu-ţi ajunge ce ai?”

„Nu-mi ajunge, fa! Facem sex foarte rar! Sau poate ai uitat că ai un bărbat în casă, fa?”

„Vrei mai des? Eşti bărbat? Păi, fă ceva pentru

familie, zăludule! Fă mai mulţi bani, ca să nu mai trăim în acest cămin împuţit, ca să nu mă mai spetesc toată viaţa la grădiniţă, să am timp liber, să fiu odihnită… Vrei sex, măi, Jora?! Tu nici să vorbeşti frumos cu mine nu poţi! Eşti un… un… un bădăran! Şi mai vrei sex! Ptiu! Pleacă din ochii mei! Trebuie să plec la grădiniţă!”

Multă vreme după plecarea soţiei, Jora Curechi şezu pe marginea patului hrentuit cu privirea pierdută în gol. Încercă apoi să adoarmă, dar nu mai reuşi. Se foi toată ziua în aşternut, gândindu-se la monotonia vieţii sale. Închidea ochii şi îi vedea aievea pe bărbatul şi tânăra din parc. Bărbatul o penetra adânc pe fata încântătoare, iar fata îşi muşca buzele până la sânge şi urla de plăcere…

14

Gândul că Republica Moldova e un spaţiu ciudat-miraculos, că e un soi de basm îi trecu prima oară prin minte profesorului Ion Jizdan într-o dimineaţă de august a anului 2015. În dimineaţa aceea, profesorul de filosofic dormea, dar fusese trezit cu brutalitate de un scrâşnet metalic asurzitor. Sărise din pat cu ochii împăienjeniţi şi ieşise desculţ la balconul garsonierei. Un ZIL matusalemic, încărcat cu nisip, oprise lângă gardul casei de vizavi. Şoferul scosese capul pe geam, strigând: „Ie lopata, băi, şî vină mai rapidi, cî n-am timp!” Un omulean cu părul zbârlit, îmbrăcat într-un maiou larg şi într-un şort cu imprimeu tropical ţâşni din casa aceea cu o lopată în mână şi începu să arunce nisipul din maşină. Apoi ZIL-ul huruitor plecă. Ion Jizdan reveni în cameră şi se holbă la ceas. Era ora 5.50! Brutele îl treziseră la ivirea zorilor!

Şi, cum nu mai putea dormi, profesorul de filosofic se duse în bucătărie ca să-şi facă o cafea, în timp ce turna apă în rezervorul cafetierei, firea sa înclinată mereu spre reflecţie îl îmboldi să analizeze acest episod neplăcut cu ZIL-ul. Constată că nu era vorba de o bizarerie, ci de o piatră de temelie a cotidianului moldovenesc. Aşa era viaţa de zi cu zi în Republica Moldova şi alta nu putea să existe. Aici, în spaţiul tranziţiei interminabile, era firesc ca cineva

să-şi bage piciorul în odihna altora. Să apelezi la bunul-simţ al brutei era ridicol, ea nu arfi înţeles ce vrei, şi chiar periculos, căci putea lesne să te agreseze. Şi nici să chemi poliţia nu avea rost. Aflând că sunt chemaţi pentru un asemenea fleac, poliţiştii ar fi strâmbat din nas sau te-ar fi trimis la plimbare. Ion Jizdan avusese mai demult un vecin foarte gălăgios, care obişnuia să-şi facă burta bute şi să ragă în miezul nopţii. La început, profesorul de filosofie chemase de câteva ori poliţia, dar apărătorii ordinii publice i-au sugerat după o vreme – lehămetiţi – că cel mai bine pentru el ar fi să se înţeleagă cu vecinul excentric… la o agapă!

Ei bine, toate aceste gânduri matinale despre transformarea aberaţiei şi grobianismului în normalitate nu erau nici pe departe insolite. Ele îl vizitaseră nu o dată pe profesorul de filosofie. Chiar şi cauzalitatea deformată şi absenţa unui motiv îndărătul faptei erau nişte lucruri la care Ion Jizdan reflectase îndelung. Dar, în dimineaţa aceea de august în care fusese trezit din somn de ZIL-ul huruitor, un gând îi trecu prin minte prima oară. De fapt, era o imensă revelaţie. Profesorul de filosofie îşi dădu seama că se mişcă de ani de zile şi chiar de decenii printr-un basm, printr-o lume fantasmagorică. De bună seamă, permanentizarea lucrurilor bizare-inexplicabile-năucitoare şi transformarea lor într-un ingredient firesc al vieţii de zi cu zi erau reguli după care funcţiona lumea basmelor! Republica Moldova era un soi de basm!

Ion Jizdan îşi aminti că văzuse într-una din zile, într-un cartier cu blocuri brejneviste, o alimentară care se numea „Biblioteca”! După ce holbă ochii preţ de câteva clipe, intră să vadă dacă erau acolo… cărţi de vânzare. Nici pomeneală de cărţi! Era un magazin alimentar obişnuit, cu sticle de bere şi vin, cu lactate şi produse de patiserie, care însă se numea „Biblioteca” Cuprins de o mare nedumerire, profesorul de filosofie intră în vorbă cu vânzătoarea, apoi cu patronul, pentru a dezlega misterul. Poate fusese cândva o bibliotecă acolo? Nici vorbă!

Proprietarul alimentarei, un individ rumen, cu bărbie dublă, îi oferi o explicaţie halucinantă: „Aşa am vrut eu s-o numesc, bre! Nu ar trebui să-ţi fie totuna? Putea să fie şi *Grădiniţa* sau *Universitatea*. Ce te frământi, omule? Chiar nu ai cu ce să te ocupi?” Şi abia atunci, trezit în zorii zilei de ZIL-ul impertinent, sorbind cafeaua cu înghiţituri mici, Ion Jizdan înţelesese de ce alimentara aceea se numea „Biblioteca” Pentru că nu exista nicio cauză. Era influenţa spaţiului ciudat-miraculos! Aceeaşi irezistibilă influenţă îi făcea pe oameni să distrugă băncile în parcuri şi scaunele în staţiile de troleibuz, să ragă în puterea nopţii pe scările blocurilor, să arunce chiştoace pe trotuare, să-şi facă selfie pe fundalul străzilor cotropite de cerşetori, să nu plătească impozite şi să ceară cu insistenţă salarii şi pensii europene, să-i bălăcărească pe guvernanţii corupţi şi făţarnici şi totuşi să voteze pentru aceiaşi politicieni dubioşi, să-şi parcheze maşinile în curţile blocurilor şi în acelaşi timp să fie nemulţumiţi de faptul că progeniturile lor nu au un loc de joacă în aceste curţi-parcări.

De fapt, dacă se gândea mai bine, un lucru miraculos era chiar şi faptul că soţia îl părăsise după douăzeci de ani de căsnicie, preferându-l pe proprietarul neghiob şi burtos al unei ferme de porci! Fireşte că fermierul acela avea mai mulţi bani, dar să ştergi cu buretele două decenii din viaţa ta şi să pleci la ţară ca să creşti porci cu un nerod, după ce ai fost soţia unui filosof, era o chestie mai mult decât uluitoare. Era un basm, drăcia dracului! Ion Jizdan sorbi nervos din cafea şi se înecă, începând să tuşească.

La 7.45 ieşi din casă. Trebuia să ţină o prelegere la Universitatea Pedagogică de Stat „Dosoftei” înainte să se îndrepte spre staţia de autobuz, se apropie de lada de gunoi din curte ca să arunce resturile de mâncare şi… boldi ochii. Pubela era arhiplină, era bucşită cu gunoaie de tot felul, iar din crăpăturile recipientului ruginit se scurgea un lichid multicolor puturos. Mai demult, pe Ion Jizdan nu-l prea interesa conţinutul lăzii de gunoi. Acum însă ridică încetişor capacul pubelei ca să privească înăuntru, să vadă

mai bine acel conţinut. Formau acolo un amestec aproape indiscernabil un pantof vechi, nişte coji de cartof, de rodie şi de banană, două sticle golite de bere, o baterie, o cutie de conservă, câţiva castraveţi stricaţi, o carte veche, cu pagini îngălbenite, un pampers folosit, un borcan din care se iţeau câteva oase, o periuţă de dinţi uzată, un morman de hârtii, o sacoşă cu resturi de terci, o cârpă umedă, o bucată de brânză alterată… Profesorul de filosofie se uită preţ de câteva minute la amestecul halucinant din pubelă. Se gândi că el era o metaforă destul de reuşită a societăţii dezagregate din Republica Moldova, că numai într-un spaţiu ciudat-miraculos nişte lucruri atât de diferite puteau să ajungă în acelaşi recipient. Dădu a lehamite din mână şi vru să plece.

„Măi, tu parcî eşti profesor, nu?”

Se întoarse şi văzu un vecin de circa şaizeci de ani, un om de afaceri care de obicei era grăbit şi blazat. De această dată omuleanul părea uşor îngrijorat.

„Da…”

„Eu iaca şi vreu să te întreb… Măi, chiar pot să vină aişi soldaţii lui Putin? Pot să vină aşa cum au venit în Crimeea?”

Omul de afaceri îl sfredelea cu privirea.

„Habar n-am… De fapt, nu prea cred. Dar să bag mâna-n foc pentru asta nu pot. Căci, după anexarea Crimeii, nu mai putem fi foarte siguri”.

„Măi, da’ voi, profesorii, nu aveţ vreo informaţie mai exactî?”

„Nu, n-avem. Toate ţin de domeniul supoziţiilor”.

Răspunsul ambiguu al profesorului nu-i plăcu omuleanului speriat de Vladimir Putin. Îngrijorarea de pe chip i se accentuă. Ion Jizdan îi spuse că se grăbeşte să ajungă la prelegere, dar omul de afaceri îi făcu semn să mai zăbovească puţin. El avea ceva important de spus, iar profesorul i se părea un confident perfect. Luând o mină gravă, omul de afaceri îi vorbi despre valorile europene, despre cât de minunat ar fi să intre Moldova în Uniunea

Europeană. Acolo, în mirifica UE, spunea omuleanul, există certitudini, acolo cetăţeanul nu e un fir de nisip în bătaia vântului, acolo drepturile fiecărui individ sunt respectate cu străşnicie şi nimeni, absolut nimeni nu poate să dea buzna cu mitraliera în ograda ta. Omuleanul de circa şaizeci de ani vorbea cu multă convingere despre valorile europene, despre supremaţia legii şi despre respectul faţă de celălalt. Ion Jizdan dădea aprobator din cap, iritat uşor de faptul că era povăţuit de o minte mărginită, dar, la un moment dat, îşi aminti un amănunt. Profesorul de filosofie îşi aminti că omuleanul cu pricina avea o maşină impozantă pe care o parca mereu în curtea blocului. Şi, cum profesorul visa de multă vreme să elibereze curtea de sub dominaţia bolizilor, se gândi să profite de ocazie, de deschiderea nemaipomenită a vecinului spre valorile europene. Şi îl rugă, dacă e posibil, să-şi parcheze automobilul în alt loc. Ei bine, văzu imediat cum perplexitatea i se aşterne omuleanului proeuropean pe faţă:

„Măi, noi despre şi vorbim acum? Despre lucruri serioase sau despre maşina mea? Asta chiar îi culmea, *nah*. Mâine pot veni soldaţii lui Putin, da’ el se gândeşti la maşina mea…”

Era limpede: şi acest vecin era parcă decupat dintr-un basm.

Multe luni apoi, Ion Jizdan a cugetat adânc cum să valorifice mai bine descoperirea sa. Voia să scrie, în premieră, o carte despre infiltrarea imperceptibilă a miraculosului în realitatea post-sovietică. Dar ceva parcă îi mai lipsea ca să fundamenteze ireproşabil coordonatele noii teorii. Se uită însă într-o seară la buletinul de ştiri al PRO TV-ului şi – văzând că sectorul Telecentru e devorat metodic de o nemaipomenită prăpastie – înţelese dintr-odată că anume această prăpastie era detaliul-cheie care îi lipsea. Apariţia şi dilatarea ei erau de domeniul fantasticului, scăpau logicii obişnuite. Un adevărat dezastru, dar, paradoxal, nimeni nu întrezărea miraculosul

dincolo de calamitate! însă asta era problema celorlalţi. Pe el această groapă înfricoşătoare de la Telecentru îl înaripa. Găsise pe neaşteptate un izvor nesecat de inspiraţie şi trebuia să scrie cât mai repede un volum memorabil şi insolit. Teoria sa urma să aibă la bază percutantul concept de „spaţiu ciudat-miraculos” Ion Jizdan îşi frecă mâinile de bucurie chiar în momentul în care prezentatoarea de la PRO TV trecea în revistă, cu sânge-rece, victimele gropii din ultimele 48 de ore. Păi, conceptul vag de „spaţiu mioritic” al lui Lucian Blaga i se părea acum o născocire infantilă, o prostie! Şi Ion Jizdan se puse pe treabă!

Muncea în fiecare seară, muncea pe rupte, înconjurat de zeci de cărţi ale filosofilor faimoşi, de farfurii cu merinde, de ceşti cu cafea şi ceai. Muncea până după miezul nopţii şi era fericit. Simţea că poate da lovitura, că poate să devină un filosof important al Europei de Est! Nu era uşor, dar exista o şansă! Uneori, liniştea nopţii era spintecată de urletele şi chiotele vecinilor. Acum însă gălăgia nocturnă nu-l mai deranja. Dimpotrivă, îl ajuta să zămislească o teorie inedită, să definească „spaţiul ciudat-miraculos” şi, probabil, Ion Jizdan ar fi scris până la urmă acea carte, dacă, într-o seară, nu se întorcea la el soţia. Când o văzu răvăşită, cu lacrimi în ochi, călcându-i pragul garsonierei, profesorul de filosofic rămase tablou. Nu mai ştia: să se întristeze sau să se bucure? apoi i se făcu inima cât un purice. Venirea soţiei alunga miraculosul din realitate, îi zdruncina serios edificiul ideatic construit cu atâta migală şi făcea de-a dreptul improbabilă scrierea pe mai departe a volumului…

15

Găsind o gaură mai largă în plasa geamului, ţânţarul reuşi în cele din urmă să se strecoare în biroul de la etajul trei, se odihni o vreme pe covoraşul persan cu chipul lui Ştefan cel Mare şi apoi se avântă, flămând, spre nasul mare şi coroiat al primarului capitalei.

„Futu-i mama mă-sii! Ce ţânţari scârnavi! Nu pot pricepe cum ajung ei aici!”, se oţărî Denis Cartof,

plesnindu-se peste nas.

„Plasele astea-s de tot căcatul, dom primar. Şi biroul meu e plin de ţânţari”, zise Adrian Coteţov şi se uită temător în jur, de parcă sute de insecte impertinente se adunau acolo în roiuri bâzâitoare.

„Dar de ce ele trebuie să fie de tot căcatul? Aici e Primărie sau depozit de legume? Eu ce sunt: primar sau birjar? De ce nu am cumpărat nişte plase normale? De ce aruncăm banii oamenilor în vânt? Cine, futu-i, a comandat plasele astea ciuruite? Cine e deşteptul ăsta?”

„O să aflu, dom primar. Şi o să vă spun. Dar, apropo de oameni… Ce facem cu proştii care strigă acum în faţa Primăriei?”

„Ce să facem? Să-i ignorăm, fireşte! O să strige un pic şi o să se ducă. N-am timp să stau de vorbă cu orice descreierat. Presupun că nici tu n-ai chef, nu?”

„Normal că n-am chef, dom primar! Dar sunt acum mai mulţi şi mai agresivi. Auziţi cum urlă? De parcă noi suntem de vină că groapa le-a distrus blocurile…”, zise Adrian Coteţov, scărpinându-se abătut la ceafă.

Denis Cartof se ridică din fotoliu şi aruncă o privire pe geam.

„Ai dreptate, sunt mai mulţi acum… Imbecili nerecunoscători! I-am ajutat, i-am cazat în şcoli, le-am adus apă şi mâncare… Şi idioţii ăştia mă înjură acum? Nişte animale!”, pufni primarul.

Şi Adrian Coteţov se apropie de pervaz şi se uitau amândoi acum, scârbiţi, la gloata care se înfierbântase şi profera blesteme. Erau vreo cinci sute de oameni, cu copii, care zbierau, gesticulau şi se certau cu cei patru gardieni ai Primăriei. Din când în când, dirijată de un individ deşirat, dezbrăcat până la brâu, cu portavoce, gloata scanda Jos Cartof! Jos licheaua!”, „Vrem case normale!”, „Primăria hoţilor!” şi „Unu-doi, unu-doi, Primăria la gunoi!”

Denis Cartof se holbă îngândurat câteva minute la protestatari, bătând o darabană nervoasă pe pervaz,

intimidând statuetele blazate ale bravilor români. Apoi, străfulgerat de un gând, se întoarse brusc spre Adrian Coteţov:

„Măi, iese că nebunul de Polobok a avut dreptate într-o oarecare măsură! Păi, groapa asta chiar creşte pe zi ce trece! Sunt deja câteva blocuri distruse. E adevărat că până la apocalipsa prezisă de el mai e mult, dar nici nu ne puteam imagina acum o lună că idioţii aceştia vor rămâne fără case şi vor veni aici să ne înjure! Poate Polobok al nostru ştie ceva ce noi nu ştim? Poate nu e dus cu pluta, futu-i?”

„Din păcate, îi cântă sticleţii în cap, dom primar. Nu mai ştie el nimic. Pur şi simplu s-a ţicnit la bătrâneţe. Am aflat că – după ce groapa i-a bulit castelul – a început să facă acte de filantropie, dom primar. S-a dus la un orfelinat şi a lăsat acolo cinci mii de euro! Pe bune! Păi, un om normal o face pe filantropul după ce rămâne fără casă şi fără job? E dus cu pluta, vă zic eu!”, spuse răspicat Adrian Coteţov.

„Mda… Probabil e aşa cum spui… Dar am impresia de la o vreme că nu-i lucru curat. Cum naiba a dat cu piciorul în ţâţa care l-a alăptat o viaţă? Cum a putut să părăsească Primăria cu atâta uşurinţă? E ceva misterios în toată povestea asta, măi, Adrian!”

„Şi ce vreţi să facem, dom primar? Să-l căutăm pe ţicnit şi să i ne închinăm? Să-l proclamăm un Nostradamus al Moldovei?”

Adrian Coteţov îi aruncă o privire mirată şefului.

„Nu, deocamdată n-o să facem din el un Nostradamus… De fapt, dă-l în pizda mă-sii! Nu ştiu ce mi-a venit”.

Deodată se auzi un ciocănit puternic în uşă.

„Intraţi!”, zise primarul, îndreptându-şi privirea întrebătoare către subaltern.

Un gardian bătrânicios, speriat, cu o vânătaie la ochi, dădu buzna în birou:

„Avem mari probleme, domnule primar! Oamenii au

intrat în Primărie şi vor să vină la dumneata. Le-am spus să plece, le-am explicat că nu au dreptul să năvălească în Primărie, dar s-au enervat şi mai tare, au început să înjure şi au sărit la bătaie… Şi, iaca, am primit un pumn în ochi… Cum să apar aşa în faţa soţiei şi a copiilor? Ei ţipă că vor intra în biroul dumneavoastră, dacă nu coborâţi la parter acum să-i ascultaţi. Ce să facem, domnule primar?”

„Ce să facem? Na-ţi-o bună că ţi-am frânt-o! Păi, să vă îndepliniţi atribuţiile, zevzecilor! Du-te şi spune-le încă o dată să se care!”, răcni Denis Cartof, simţind cum un fior rece îi trece pe şira spinării şi înţelegând dintr-odată că instituţia pe care o conducea adăpostea o sumedenie de nătărăi.

Nici nu prea avea pe cine să se bizuie acum.

Gardianul bătrânicios se pleoşti cu desăvârşire. Se codi câteva clipe, frângându-şi mâinile, apoi murmură:

„N-o să mă asculte, domnule primar. Sunt foarte agresivi, sunt furioşi…”

Cât ai zice peşte, Denis Cartof se făcu livid de mânie:

„Eu pentru ce vă dau salarii, tâmpiţilor!? Ce fel de gardieni sunteţi voi? Găsiţi o soluţie dacă vreţi salarii! Chemaţi poliţia, zevzecilor, dacă nu vă puteţi descurca!”

„Domnule primar, e mai bine să discutaţi cu ei, să nu-i înfuriaţi şi mai tare… N-o să plece şi nici poliţia n-o să vrea să-i alunge. Dacă am fi în Parlament şi dumneata ai fi deputat ar fi altă treabă. Vă rog, discutaţi cu ei… ca să nu vă facă vreun rău”, zise cu voce tremurândă gardianul bătrân.

Perplecşi, Denis Cartof şi Adrian Coteţov schimbară priviri între ei. Deşi spumega de furie, primarul îşi dădu seama că, în fond, gardianul avea dreptate. Pentru oligarhul influent, cu moacă de cimpanzeu, Primăria era a cincea roată la căruţă. Dacă însă ar fi venit în faţa Parlamentului, gloata aceea ar fi fost pusă la respect în doi timpi şi trei mişcări. Oligarhul influent avea la dispoziţie măsuri de securitate inimaginabile pentru un biet primar păzit de patru gardieni molâi. Abia acum Denis Cartof

realiză cât de vulnerabil era în realitate şi se gândi că vulnerabilitatea sa îi convenea de minune cimpanzeului atotputernic. Şi nu cumva mulţimea de idioţi rămaşi fără apartamente fusese asmuţită chiar de marele cimpanzeu? Acestuia îi plăceau strategiile subtile de manipulare şi intimidare şi, de fapt, chiar şi cei care i se supuneau fără crâcnire nu puteau fi siguri că vor fi mereu cruţaţi.

„Mama voastră de cretini şi de neputincioşi… Fie, merg să vorbesc cu imbecilii ăştia. Adrian, sper că vii şi tu cu mine”, zise primarul, învingându-şi cu greu şovăiala.

„Păi, dacă e nevoie…”

„Şi tu ce crezi, futu-i: e sau nu nevoie?!”

„Gata! Vin şi eu, desigur!”

Mulţimea ocupase aproape tot holul Primăriei şi colegii gardianului bătrân, vizibil timoraţi, abia reuşeau să împiedice revărsarea puhoiului de oameni nervoşi în întreaga clădire. Şi toţi aceşti oameni începură să urle şi să tropăie când îl văzură pe Denis Cartof coborând scările. Zbierau din adâncul bojocilor o femeie isterică, stacojie, cu un prunc în braţe, câteva gospodine îmbrobodite şi transpirate, cu sacoşe mari, un ochelarist viclean cu un aparat de fotografiat, un adolescent cu capul alungit şi altul cu urechile căzute, un bărbat obez, îmbrăcat într-un şort multicolor, o tânără ciupită de vărsat cu un bătător de covoare în mână, un bărbat robust-electrizat, cu o sticlă de bere la subsuoară, un copil bezmetic care sugea Chupa Chups, o doamnă impozantă, care flutura un evantai imens, doi tineri îmbrăcaţi în treninguri care mai şi suflau în vuvuzele, un bătrân perfid şi băşinos, cu o greblă pe umăr… Iar deasupra acestei gălăgii insuportabile trona urletul individului deşirat cu portavoce, dezbrăcat până la brâu.

Denis Cartof înlemni, nemaiştiind dacă vrea să mai discute cu această gloată pestriţă şi nemiloasă. La un moment dat, o roşie stricată, aruncată într-o doară de o gospodină îmbrobodită, explodă în capul primarului uluit. Preţ de câteva clipe se aşternu o linişte adâncă. Apoi

răgetul demenţial al mulţimii zgudui Primăria ca un cutremur puternic. Denis Cartof şi Adrian Coteţov o luară la sănătoasa spre biroul primarului, iar protestatarii se repeziră după ei, călcându-i în picioare pe nefericiţii gardieni.

16

Când blocul brejnevist în care îi locuia familia începuse să pârâie din toate încheieturile, Vasile Păvălache făcu aproape totul cum scrie la carte, acţionă ca un adevărat erou, ca un voinic din poveste. I-a scos repede din casă pe cei doi copii, a scos-o pe soţie, în timp ce geamurile şi pereţii crăpau ca o coajă de ou, iar dulapurile se prăbuşeau zgomotos, şi chiar a reuşit să înşface mapa cu documente şi laptopul. Un singur lucru nu izbutise să facă Vasile Păvălache, să-şi salveze soacra, iar această inadvertenţă îi provocă soţiei Măriuca o depresie cruntă.

La drept vorbind, nu fusese chiar o inadvertenţă, căci Vasile Păvălache, în ciuda situaţiei dificile, nu uitase de soacra mereu înăcrită. Pur şi simplu, cu un minut înainte să înceapă dezastrul, pe soacra Liuda o apucase pântecăraia şi baba se închisese în veceu. Din pricina aceasta, după ce îşi scoase copiii şi soţia din casa zgâlţâită, Vasile Păvălache stătu în cumpănă la uşa closetului, pierzând secunde preţioase. De ce nu ieşea baba? Chiar nu simţea ce se întâmplă? Poate trebuia să intre el? Şi dacă o vedea pe soacră şezând pe scaunul veceului? Şi nu mai intră, o lăsă să lupte cu pântecăraia, iar ezitarea ginerelui a fost fatală pentru baba Liuda. Bineînţeles că Vasile Păvălache nu-i spuse nimic soţiei despre şovăiala sa. Asta ar fi dărâmat-o definitiv pe Măriuca lui, care nu mai putea adormi fără Xanax, şi le-ar fi pus în pericol căsnicia. Cât priveşte sentimentele lui Vasile Păvălache, acestea erau destul de amestecate. Pe de o parte, îl durea în cot de soacra bosumflată care, de cum se stabilise la ei, îi tot căuta nod în papură şi-l lua la refec. Bărbatul simţea chiar un soi de uşurare în suflet după dispariţia babei cicălitoare ce şedea de ani de zile pe capul lor şi nu mai voia să

prăşească la ţară. Pe de altă parte, Vasile Păvălache simţea, în mod firesc, că are o vină, ştia că a comis o faptă reprobabilă. Cum, necum, baba îi era un om apropiat, era mama Măriucăi. Şi el ar fi putut totuşi s-o salveze, dacă era mai hotărât. Drăcia dracului!

Situaţia lor, după ce groapa le devorase blocul de locuinţe, era de-a dreptul deplorabilă: nu mai aveau un apartament, rămăseseră, cu excepţia laptopului, fără lucrurile agonisite întreaga viaţă, n-o mai aveau pe baba Liuda, fapt care alimenta depresia soţiei, fuseseră cazaţi într-o şcoală doar până la 1 septembrie, după care urmau să fie azvârliţi pe drumuri. Dormeau acum trei familii într-o clasă, pe nişte paturi pliante vechi, scârţâitoare, şi mâncau ce le aduceau oamenii inimoşi: biscuiţi, covrigi, cartofi, terciuri, bomboane, paste făinoase, conserve de peşte. Dar cum să trăiască după 1 septembrie? Vasile Păvălache nu ştia. Dacă ar fi fost un mahăr sau un cinovnic, ar fi ştiut cu siguranţă, însă Vasile Păvălache era doar un biet taximetrist şi familia sa se limitase toată viaţa la strictul necesar. Acum nu-l aveau nici pe acesta. Fireşte că taximetristul nostru vorbise cu toate rudele. Dar şi acestea erau strâmtorate, nu locuiau în palate împărăteşti. Nu-i vorbă, rudele ar fi împărţit apartamentele cu ei o vreme. Dar ce să facă după ce răbdarea rubedeniilor se termina? Şi o nelinişte grea începuse să-l macine pe Vasile Păvălache. Taximetristul încerca să i se opună în fel şi chip, înţelegând foarte bine ce viitor sumbru îi aştepta pe copiii lui dacă ajungea şi el, ca soţia, să ingurgiteze metodic Xanax.

Într-una din zile, Vasile Păvălache se duse la un cumătru care – scrâşnind din dinţi – acceptase să-i împrumute nişte bani. Era într-un troleibuz arhiplin, suportând cu greu miasmele înţepătoare împrăştiate de oamenii transpiraţi. La o staţie, o femeie îmbrobodită urcă în troleibuz şi începu să se uite cu atenţie şi chiar cu un soi de indiscreţie la feţele pasagerilor, iar când îl văzu pe Vasile Păvălache, ochii îi licăriră ca două stele. Se apropie

imediat de taximetristul nostru şi îi spuse cu voce gravă-şoptită:

„Eşti plin de păcate! Trebuie să te spovedeşti urgent duhovnicului! Eşti într-un mare pericol! Spală-te de păcate, omule!”

Vasile Păvălache simţi cum îi trece un cuţit prin inimă. Era uluit şi uşor speriat. Cine naiba era această femeie îmbrobodită? în acelaşi timp, fapta neobişnuită a necunoscutei îl irită peste măsură:

„De ce vii anume la mine? Numai eu… numai eu sunt păcătos în acest troleu?”

„Nu contează cum sunt alţii! Tu la păcatele tale gândeşte-te! Ele sunt multe şi grele!”, răspunse apăsat femeia îmbrobodită.

Lui Vasile Păvălache i se depănă pe dinaintea ochilor întâmplarea nefericită cu soacra. Se gândi şi la fetele pe care le înjosise în tinereţe. Da, femeia îmbrobodită avea dreptate, păcatele lui erau multe şi grele, dar nici nu era gata acum să se spovedească.

„Dar… cine eşti, de fapt? Cine ţi-a dat dreptul să avertizezi oamenii în troleu?”, se împotrivi fără convingere taximetristul.

„Sunt trimisa Divinităţii!”, făcu femeia îmbrobodită. îl privi câteva clipe cu o compasiune ofensatoare şi coborî din troleibuz la prima staţie.

Din cauza tărăşeniei din vehicul, Vasile Păvălache n-a putut să doarmă vreo trei nopţi. Parcă i se năzărea chipul soacrei şi se simţea strivit de vinovăţie. Parcă o vedea, şezând pe scaunul veceului, vlăguită de diaree, murmurând 142

Încetişor, cu maliţiozitate: „Măriuca va afla că m-ai ucis! Va aflaaa…” Era cât pe ce să recurgă şi el la Xanax, dar se abţinu din răsputeri de la această falsă soluţie şi reuşi în cele din urmă să se mai calmeze. Nu pentru multă vreme însă, căci şefii firmei de taxi începuseră să dea semne din ce în ce mai clare că s-au săturat de el. Înainte, Vasile Păvălache lucra şaisprezece zile pe lună. Acum,

nitam-nisam, i-au zis să muncească numai opt zile şi i-au înjumătăţit salariul. îl loviseră sub centură într-un moment în care avea nevoie de ajutor şi Vasile Păvălache simţi o furie pe care n-o mai simţise niciodată. Şefii aceia erau nişte animale, nişte porci cinici care călcau peste cadavre. Iar într-o zi de sfârşit de august, când număra îngândurat orele rămase până la 1 septembrie, furia sa îşi găsi pe neaşteptate o susţinere robustă, garnisită cu argumente imbatabile.

Veniseră mesagerii unui partid, în frunte cu un deputat fălcos şi grijuliu, ca să le aducă haine şi lenjerie. Vasile Păvălache era total neştiutor în domeniul politicii şi nu înţelegea prea bine ce mâncare de peşte era acest partid. Ştia doar că partidul e condus de cel mai influent oligarh, cu moacă de cimpanzeu, un individ putred de bogat. Iar deputatul fălcos şi grijuliu, după ce le împărţi darurile, îi întrebă între altele ce au de gând să facă. Niciunul dintre sinistraţi nu ştia foarte bine cum să trăiască mai departe. Însă deputatul fălcos şi grijuliu le spuse că cel mai grav lucru ar fi în situaţia lor defetismul.

„Trebuie să fiţi încrezători, dragii mei! Nu vă lăsaţi în voia sorţii, ci apucaţi voi soarta de căpăstru! Noi o să vă ajutăm, desigur, cu ce putem. Dar cel mai important lucru e să nu vă lăsaţi pe tânjală, să fiţi activi şi chiar să încercaţi să-i pedepsiţi pe cei care v-au adus la sapă de lemn!”, declară parlamentarul fălcos şi grijuliu, ridicând degetul arătător în sus.

„Să-i pedepsim pe cei care ne-au adus la sapă de lemn? Dar… cine sunt aceştia, domnule deputat? A fost o calamitate. Natura e de vină…”, zise nedumerit un profesor de biologie, molfăind un covrig mucegăit.

„Hm… Nu doar natura, dragii mei! Ci şi Primăria, această citadelă a indiferenţei care nu a făcut nimic pentru a opri lărgirea gropii. Primarul şi echipa lui de diletanţi v-au lăsat fără apartamente! E la mintea cocoşului, dragii mei!”

„Dar… dar cum putem noi să-i pedepsim?”, întrebă

Vasile Păvălache, plin şi el de nedumerire.

„Offfff… Să protestaţi în faţa Primăriei, dragii mei! Oare nu v-a ajuns cuţitul la os? Oare nu sunteţi într-un mare rahat? Ce-o să faceţi când o să vă alunge de aici? Trebuie să protestaţi şi să le cereţi despăgubiri acestor funcţionari nepăsători! Să vă construiască un alt bloc, să vă dea apartamente!”, tună deputatul fălcos şi grijuliu, stârnind rumoare în cancelaria şcolii.

Sinistraţii se înviorară, îşi descreţiră frunţile, tuturor le pică fisa abia acum. De bună seamă, gaşca lui Cartof era de vină! Banditii aciuaţi în Primărie au lăsat lucrurile să degenereze. Şi oamenii începură să plănuiască însufleţiţi primul lor protest. Era nevoie de un lider şi Vasile Păvălache a fost ales în unanimitate lider al noilor protestatari. Toţi au remarcat curajul şi onestitatea taximetristului. În opinia unei doamne impozante, cu un evantai imens, Vasile Păvălache era altruistul desăvârşit, care îţi oferea, fără să ezite, ultima conservă de carne. Toţi sinistraţii îl felicitau şi-l îmbrăţişau, iar deputatul fălcos şi grijuliu îi dărui o portavoce din epoca „podurilor de flori” cu speranţa că va fi un lider înţelept al cetăţenilor oropsiţi. Transformarea incredibilă-fulgerătoare dintr-un sinistrat pricăjit într-un stimat fruntaş al unei mişcări protestatare îl emoţionă profund pe Vasile Păvălache. În definitiv, nu mai aveau ce să piardă, trebuiau să rişte şi să-i oblige pe iresponsabilii din Primărie să muncească pentru popor, nu pentru burţile lor. Fireşte că Vasile Păvălache nu era chiar un prost şi jumătate şi intuise că deputatul fălcos şi mult prea grijuliu urmărea un interes cu ei, dar, în situaţia lor nasoală, aceasta nu mai conta. Calea pe care le-o arătase fălcosul era singura lor şansă să se aleagă cu o casă. Primăria lui Denis Cartof trebuia atacată! Desigur, să fii lider al sinistraţilor revoltaţi însemna să-ţi asumi nişte riscuri mari şi pesemne unii oameni îl aleseseră pe el ca să scape ei de o mare responsabilitate, dar exista, fără doar şi poate, şi imensa plăcere de a conduce un grup de oameni care lupta cu nedreptatea. În fond, Vasile Păvălache chiar

nu avea ce să piardă, căci familia sa rămăsese pe drumuri. Aşa că protestele nu aveau o alternativă!

În ziua aceea memorabilă în care se adunaseră cu mic, cu mare în faţa Primăriei, Vasile Păvălache era plin de însufleţire. Cu portavocea dăruită de deputatul fălcos, dirija mulţimea electrizată, aruncând în ea sloganuri percutante, pe care le ticluise o noapte întreagă: Jos Cartof! Jos licheaua!", „Vrem case normale!", „Primăria hoţilor!", „Unu-doi, unu-doi, Primăria la gunoi!" Iar în clipa în care văzu chipurile speriate ale câtorva cinovnici apărând la geamuri, Vasile Păvălache simţi o stare de euforie inimaginabilă, o senzaţie de fericire pe care n-o trăise nici la naşterea copiilor săi. Vasile Păvălache era parcă un fel de Tarzan al junglei urbane! îşi scoase cămaşa cu un gest triumfător, o aruncă jos şi, cu ochii ieşiţi din orbite, urlă în portavoce peste capetele sinistraţilor: „Licheaua se teme! Cartof e un fricos! Să intrăm în Primărie, oameni buni! Să ne dea socoteală licheaua!!!"

De la o vreme, Nataliei Mereacre îi era tot mai des dor de copilărie, de cea mai frumoasă perioadă a vieţii. Numai în copilărie omul are impresia că este centrul universului, că ceea ce face este foarte important pentru indivizii din jur. Apoi, pe măsură ce înaintează în vârstă, omul se mişcă spre periferia universului, îşi dă seama că, în fond, lumea nici nu-i observă opinteala, că singurătatea şi moartea sunt singurele certitudini în viaţa lui scurtă şi insignifiantă. Deşi încă era o femeie de o eleganţă eclatantă, de numai patruzeci de ani, o femeie care arăta mult mai tânără, Natalia Mereacre nu mai aştepta nimic de la viaţă şi voia să redevină micuţă şi naivă, să aibă din nou sentimentul nepreţuit că toată lumea are nevoie de ea, să se creadă din nou un buricel al pământului.

Trebuie spus că puseurile nostalgice ale Nataliei Mereacre erau în mare parte urmarea unor decepţii în dragoste. La început a fost dezamăgirea cruntă provocată de Costel, prima iubire, cea care chipurile nu se uită niciodată. Băiatul care părea întruchiparea perfecţiunii,

care dădea impresia că ţine la ea ca la ochii din cap îşi băgase incredibil picioarele în povestea lor răscolitoare de dragoste de cum se înscrisese la un masterat în Franţa. Colac peste pupăză, trădătorul de Costel îşi găsise o franţuzoaică bogată şi urâtă, cu picioarele crăcănate, care – dată fiind diferenţa de vârstă – i s-ar fi potrivit mai bine pe post de mătuşă, nu de concubină. Au fost apoi alte poveşti de dragoste, alte dezamăgiri, dar vârf la toate a pus felul stupid în care s-a rupt legătura ei frumoasă cu Cezar Bostan, om-de-curând-înavuţit şi proprietar al unui supermarket faimos. Iubirea lor a durat ani de zile, în ciuda faptului că Cezar avea o soţie geloasă şi trei copii. Pur şi simplu, Cezar era un bărbat cu totul deosebit, gingaş, ocrotitor, capabil de acţiuni altruiste rarisime şi care, pe deasupra, îi promisese că va divorţa într-un târziu de soţia geloasă. De multe ori, în timp ce făceau sex, Cezar îi şoptea la ureche că se va despărţi de muierea lui insipidă, iar ei vor fi împreună tot restul vieţii. Ei bine, Paradisul Nataliei Mereacre se destrămă în mod neverosimil într-o zi în care ea îl critică aspru, în *Inamicul Corupţiei*, pe cel mai influent oligarh, pe sforarul cu moacă de cimpanzeu. Cezar îi telefonă imediat după apariţia articolului pe site-ul ziarului. Era speriat şi nervos.

„De ce ai scris asta? Nu mai ai cu ce să te ocupi!?”, aproape zbieră buşinessmanul.

Avea o voce schimbată, de nerecunoscut.

„Dar de ce te superi, iubitule?”

„Dumnezeule! Chiar nu înţelegi că cimpanzeul e un om foarte periculos?”

„Dar ce poate să-mi facă, iubitule? Sunt doar o biată ziaristă…”

„Ţie poate nu are ce să-ţi facă! Dar la mine te-ai gândit când ai scris tâmpenia aceea? Sau poate ai uitat că sunt om de afaceri, că am un supermarket? Vrei să rămân fără *buşiness*?”

Vocea lui Cezar era plină de indignare.

„Nu înţeleg nimic, iubitule… Nimeni nu ştie că

suntem amanţi. De ce să-ţi faci griji?”

„Uffff! Chiar atât de proastă eşti? Păi, cimpanzeul poate să afle totul! Absolut totul! Oamenii lui mişună peste tot! Poate a şi aflat deja că mă culc cu tine! Dumnezeule!”

În clipa aceea, Natalia Mereacre a realizat că bărbatul ei gingaş și ocrotitor era în realitate o puşlama, un individ mincinos şi slab de înger. Paradisul se sparse ca un balon de săpun, spulberând orice urmă de încredere într-o dragoste curată, în sinceritatea şi nobleţea sufletească ale bărbaţilor. Cum de fusese ani de zile atât de oarbă? De fapt, dincolo de aparenţe şi iluzii, toţi bărbaţii erau nişte masculi egolatri, perfizi şi laşi. Iar dacă te uitai mai bine în jur, puteai lesne să constaţi cât de câinoşi-ipocriţi-miserupişti erau mai toţi protagoniştii tranziţiei moldoveneşti. Răul plutea în aer aici, fraiereala putea să te atace de după orice colţ. De aceea, Natalia Mereacre devenise pesimistă şi voia să se-ntoarcă în copilărie. Ce minunat e să fii un copil senin, lipsit de griji!

Ei bine, când funcţionarul supercorupt Nistor Polobok îi dădu, de bunăvoie, 2000 de euro, Natalia Mereacre rămase paf. În primul rând, aparatul de filmat stricat de funcţionar n-ar fi costat atâta nici dacă ar fi fost nou-nouţ. În al doilea rând, era de-a dreptul uluitor că un individ rapace, care făcea bani şi din piatră seacă, era atât de generos. Explicaţia cea mai la îndemână, întărită şi de confesiunea din pizzerie a cinovnicului, era că Nistor Polobok îşi pierduse minţile. Unde mai pui că într-o zi individul devenise celebru în toată urbea după ce a făcut o donaţie de 5.000 de euro (!) unui orfelinat. Într-un interviu ulterior, solicitat de postul de televiziune Mântuirea, funcţionarul dus cu pluta spuse, cu voce gâtuită, că gestul său e un fleac, că donaţia sa ar fi trebuit să fie mai mare şi că – în ceasul al doisprezecelea – numai lepădarea de păcate putea să mai salveze omenirea.

În mod cu totul ciudat, Natalia Mereacre începuse să se gândească uneori la acest ţicnit care, după discuţia din pizzerie, îi tot aţinea calea cu rugămintea să fie iertat.

Omul avea nevoie numai de două cuvinte – „Te iert!” – şi Natalia Mereacre, care primise o despăgubire bună, ar fi putut foarte uşor să le rostească. Dar n-ar fi însemnat asta o 150

acceptare a cretinismului, o ridicare a tâmpeniei la rangul de normalitate? Cât de idiot trebuia să fie acest Polobok ca să creadă că iertarea ei poate salva oraşul? Ce se întâmplase cu acest funcţionar avar şi şmecher, cunoscut în toată urbea ca un sac fără fund? în acelaşi timp, Natalia Mereacre vedea că groapa de la Telecentru devenea din ce în ce mai mare şi adâncă şi distrugea tot ce-i ieşea în cale. Era parcă ceva nefiresc în apariţia şi lărgirea acestui hău. Gândul că de ea depinde supravieţuirea Chişinăului, cum susţinea cretinul Polobok, o amuza foarte tare, dar, pe măsură ce groapa se lărgea, începuse s-o îngrijoreze niţel. Şi mai era un detaliu care o făcea uneori să cadă pe gânduri. Ţicnitul de Polobok manifesta un altruism pe care oamenii „normali” îl uitaseră cu desăvârşire. Păi, trebuia neapărat să devii tâmpit ca să poţi acţiona dezinteresat în favoarea altcuiva? Câtă vreme fusese „normal”, Nistor Polobok văzuse în jur numai vaci bune de muls. Toată presa scria că e unul dintre cei mai corupţi cinovnici. Acum însă era gata să-şi dea şi cămaşa de pe el. Natalia Mereacre se simţea contrariată. Fără îndoială, Nistor Polobok era un idiot. Dar de ce se gândea atât de des la idiotul acesta bătrân şi pleşuv?

Un Land Rover nărăvaş nu poate intra în curtea blocului de locuinţe din cauză că cineva şi-a parcat BMW-ul de-a curmezişul, blocând accesul. Stăpânul Land Roverului, un bărbat în floarea vârstei, de circa cincizeci de ani, începe a claxona prelung-asurzitor. Dintr-o scară a blocului ţâşnește stăpânul BMW-ului, un omulean de aproximativ şaizeci de ani. Cei doi se iau la sfadă.

„Unde ţ-ai pus maşina, uăi?”

„Hai, nu mai urla! Am lăsat-o oleacî…”

„Şi oleacî, uăi? Eu stau aişi şî aştept de-amu zăşi minute, uăi!”

„Băi, nu urla la mini. Nu vezi cî tătî curtea îi plină? Unde s-o pun? Poati s-o pun în apartament?”

„Uăi, tu nu eşti drept! Aista *voobşce* îi locul meu, uăi!”

„Cum îi al tău, băi? Undi îi scris cî îi al tău?”

Cei doi bărbaţi aprigi îşi aruncă vorbe grele, înjurând birjăreşte din când în când. Ziaristul de aproximativ patruzeci de ani se uită la ei o vreme dintr-o parte, apoi simte nevoia să intre în discuţie.

„Eu cred că niciunul dintre voi nu are dreptate!”, le zice cu convingere ziaristul.

Cei doi îşi întorc privirile încruntate spre el. îl scrutează nedumeriţi, de parcă ar fi un marţian.

„Şi vrei, uăi?”

„Eu cred că voi nu mai trebuie să parcaţi maşinile în curte! Curtea asta nu e pentru maşini!”

„Băi, tu şini eşti aşa de *blatnoi*? Di unde te-ai luat?”

„Sunt vecinul vostru, locuiesc şi eu în acest bloc…”

„Care vecin, uăi? Cî nu te-am văzut nişiodatî! *Bratan*, tu l-ai văzut pe aista?”

„Nu l-am văzut…”

Cei doi deja nu se mai ceartă. Acum sunt supăraţi pe ziarist.

„Oameni buni, de ce nu găsiţi o parcare pentru maşinile voastre? Şi e normal să vă spălaţi maşinile chiar în curte?”, insistă ziaristul.

„Da ţâie nu ţi-i totuna?”

„Nu…”

„Uăi, asta îi problema noastrî şi faşim cu maşinile noastre? îi clar?”

„Nu e numai a voastră…”

„Şî dacă nu-i numai a noastrî? Şi o sî ne faşi? O sî ne obişduieşti? Ha, ha!”

„Păi, pot să scriu despre comportamentul vostru urât într-un ziar. Că sunt jurnalist…”

Jurnalist? Bua-ha-ha-ha! auzi, fraţi? Aista îi jurnalist! Bua-ha-ha-ha-ha! Du-ti, uăi, şî ti culcă, jurnalistule! Bua-

ha-ha-ha-ha! Jurnalist sî numeşti! Ahahahaha!”

„N-aş râde în locul vostru! Pentru că mă gândesc să scriu despre voi în ziarul celui mai influent om din Moldova! Şi e posibil să aveţi…”

Nu mai reuşi însă ziaristul să-şi termine gândul. Pământul se cutremură pe neaşteptate şi începu să crape sub ei. O prăpastie adâncă apăru într-o clipită şi tustrei bărbaţii se rostogoliră în ea cu un ţipăt prelung. Apoi se prăbuşiră în hău Land Roverul, BMW-ul şi celelalte maşini parcate în curte. Se duse de-a berbeleacul în groapă o gospodină care tocmai venise de la piaţă cu sacoşele pline. Căzu în prăpastie şi un copilaş drăgălaș trimis de părinţi să arunce gunoiul la tomberon. Moartea tuturor acestor oameni fusese fulgerătoare. Blocul de locuinţe rezistă însă în mod miraculos. O pensionară care ieşise la balcon ca să-şi bea ceaiul de păducel scăpă ceaşca din mână şi-şi pierdu graiul de groază.

Pensionarul Vladislav Alekseevici Selihov era de la o vreme un pachet de nervi. Din cauza gropii spurcate de la Telecentru, mai multe ţevi fuseseră distruse şi blocul lor nu mai avea apă de aproape o săptămână. Şiştarea furnizării apei, pe lângă că-i pricinuise probleme în gospodărie, îi zdruncinase serios sănătatea. Acum Vladislav Alekseevici înghiţea nişte pastile scârboase, îşi lua de câteva ori pe zi tensiunea arterială şi dormea cu tensiometrul în mână.

Situaţia era strigătoare la cer, fără doar şi poate. Cum, în pizda mă-sii, să nu aibă blocul apă tocmai o săptămână? Păi, ei trăiau în secolul XXI sau în Evul Mediu? în disperare de cauză, după ce cărase vreo şase zile găleţi cu apă de la o cişmea aflată la un kilometru de bloc, pensionarul Selihov le telefonă celor de la „Apă-Chişinău” La celălalt capăt al firului, o voce de femeie plictisită mormăi ceva în limba moldovenească, punându-l în dificultate. O rugă să vorbească ruseşte şi vocea plictisită se conformă rugăminţii fără prea mare chef, devenind iritată şi întrebându-l ce doreşte.

„Vreau să ştiu când vom avea apă, doamnă! Nu mai putem trăi aşa! Cişmeaua e la un kilometru depărtare de casă, eu sunt în etate şi trebuie să aduc apă de câteva ori pe zi. E bătaie de joc! Fără apă la robinet ne putem îmbolnăvi! Când vom avea apă?”, strigă Vladislav Alekseevici în receptor.

„De ce zbieraţi? Habar n-am! Trebuie să aşteptaţi. Asta e tot ce vă pot spune! Groapa a distrus ţevile, n-avem ce face!”

„Cum adică n-aveţi ce face? Păi, reparaţi ţevile sau construiţi nişte ţevi care să ocolească groapa asta blestemată!”, strigă din nou pensionarul Selihov.

„Mata ai căzut de pe Lună sau nu vrei cu tot dinadinsul să înţelegi cum stau lucrurile? Nu putem repara sau construi nimic acum! Trebuie să vedem ce face groapa mai departe. Degeaba vom construi ceva, dacă ea se va lăţi în continuare şi va distruge ţevile noi!”, îl mustră vocea iritată de la „Apă-Chişinău” şi puse punct discuţiei.

Vladislav Alekseevici rămase perplex. Simţi că-i năvăleşte tot sângele-n cap şi scoase repede tensiometrul dintr-un sertar. Din spusele muierii plictisite-iritate rezulta că săptămâna fără apă era doar începutul calvarului şi că locatarii blocului aveau de aşteptat mult şi bine livrarea apei. *Ohreneti*!

Într-o dimineaţă, în timp ce soţia Liusea Fiodorovna îi turna apă încălzită dintr-o cratiţă, ca să se spele pe cap, Vladislav Alekseevici înjură ca la uşa cortului, străbătut de o revelaţie. Păi, de ce burţile îmbuibate de la Primărie nu îi ajutau pe oamenii rămaşi fără apă? Văzuse un reportaj, la Russia Forever, despre o localitate mică din Siberia în care câteva blocuri rămăseseră fără apă din cauza gerurilor năprasnice. Ei bine, în curţile acelor blocuri venea în fiecare zi câte o autocisternă cu apă potabilă! Şi de ce nu venea şi în curtea lor o autocisternă? Ce făceau burţile îmbuibate din Primărie, care se lăudau mereu că oraşul Chişinău e capitală europeană? Nu cumva frecau berbunca din zori şi până-n noapte? Spumegând de furie, înghiţind

un pumn de pastile greţoase, Vladislav Alekseevici dădu telefon la Primărie. Însă o secretară repezită îi tăie imediat elanul:

„Nu urlaţi, domnule! Aşteptaţi! Acum n-are cine să vă ajute! E debandadă în Primărie! Nişte lepădături agresive au atacat Primăria cu câteva zile în urmă, provocând daune şi rănind mai mulţi consilieri şi funcţionari. Şi primarul Cartof a ajuns în comă la spital, după ce, din cauza haimanalelor înfuriate, s-a aruncat de la etajul trei… Aşa că aşteptaţi! Nu vă putem ajuta! Succese!”

Pensionarul Selihov rămase din nou perplex. Ce naiba se întâmplase la Primărie? Află după o vreme, dintr-un buletin de ştiri al postului Russia Forever, că Primăria condusă de „unionistul” Denis Cartof fusese luată cu asalt de sinistraţii disperaţi, cărora groapa nemiloasă le distrusese casele. „Laşitatea şi vinovăţia l-au făcut pe primarul românofil să refuze dialogul cu oamenii necăjiţi şi revoltaţi, l-au făcut să se arunce de la etaj!”, spuse cu convingere prezentatoarea tânără şi frumoasă. Aha! Iată ce păţise primarul românizator! Păi, aşa îi trebuie! Era şi mai bine poate dacă pramatia zdohnea! Acest Cartof, cu nas mare şi coroiat, nu făcea nimic pentru cetăţeni, se gândea numai la propriile buzunare şi la unirea cu România! Bucuria asta fu însă repede eclipsată de presupunerea că blocul lor nu va avea apă multă vreme, că aşteptarea locatarilor va fi foarte luuungă. Evident, putea fi şi mai rău, puteau să ajungă în situaţia sinistraţilor care intraseră în Primărie, dar nici aşa nu era bine. Era chiar nasol de tot!

Aşa trecură două săptămâni de chin. Într-o dimineaţă, în timp ce se ducea la cişmea să ia apă, Vladislav Alekseevici se holbă la norii groşi care plumbuiau cerul şi-şi aminti de cuvintele profetice ale fiului Slava, care se mutase cu toată familia lui la Volgograd. La plecare, în aeroportul din Chişinău, Slava îi spuse că îl aşteaptă cu drag în Rusia, îl sfătui să părăsească cât mai repede „Moldovioara păduchioasă” Acum, Vladislav

Alekseevici înţelegea mult mai bine repulsia cu care îi vorbise atunci Slava. Fiul avusese dreptate. Mai bine plecau şi ei în Rusia împreună cu familia fiului. Unde mai pui că şi pensiile erau mult mai mari în Federaţia Rusă! Poate să plece acum? Dar era posibil oare să-şi vândă bine apartamentul ameninţat de ofensiva gropii spurcate? Nu prea. Şi-apoi, nici nu voia să devină o nouă povară pentru Slava. Fiul avea tocmai trei copii, adică o mie şi o sută de probleme pe cap. Aşa că el şi Liusea mai bine rămâneau la Chişinău. Fireşte, dacă îi lovea şi pe ei o tragedie asemănătoare cu cea a sinistraţilor care luaseră cu asalt Primăria românizatoare, n-ar fi avut încotro, ar fi plecat în Volgograd…

Din cauză că drumul până la cişmea era prea lung, căratul găleţilor se transformase într-o adevărată tortură. îl durea spatele, îi creştea brusc tensiunea arterială, gâfâia ca o locomotivă. De aceea, fiindcă fiul şi nepoţii erau foarte departe şi nu-l puteau ajuta, trebuia să găsească o altă soluţie. Şi Vladislav Alekseevici o găsi. La o zvârlitură de băţ de blocul lor era o clădire veche, cu pereţi coşcoviţi, care fusese cămin de familişti în epoca sovietică. Iar în clădirea aceea oamenii aveau apă! Era un paradox, o bizarerie, căci distanţa dintre blocul lui Vladislav Alekseevici şi căminul cu pricina era de vreo sută de metri. De ce groapa distrusese ţevile care livrau apa în casa lui şi le cruţase pe acelea care aduceau apa în căminul matusalemic? Pensionarul Selihov nu ştia şi nici nu avea sens să caute o explicaţie. Important era acum că acest cămin dărăpănat putea înlocui cişmeaua îndepărtată! O sută de metri în loc de un kilometru! Asta era altă mâncare de peşte!

Numai că nu era chiar atât de simplu să-ţi umpli căldările în acest cămin. Dimineaţa şi mai cu seamă seara, bucătăriile comune şi grupurile sanitare comune de pe fiecare etaj erau pline de oameni, iar aceşti oameni erau nemulţumiţi de invazia intruşilor cu găleţi şi bidoane. De aceea, Vladislav Alekseevici intra pe furiş în cămin doar

între orele 11.00 şi 15.00. O gospodină vigilentă remarcase însă şmecheria pensionarului, îl pândi într-o zi şi-l luă la trei parale:

„Mata cât timp o să mai furi apa noastră? Sau crezi că suntem într-atât de bogaţi, încât putem plăti şi pentru tine? Mata ai măcar un pic de bun-simţ? Sau nici la bătrâneţe nu ţi l-a dat Dumnezeu?”

Gospodina cu şorţ slinos îl privi cu dispreţ şi Vladislav Alekseevici îşi pironi ochii în pământ. Ce situaţie stupidă, stânjenitoare! Sentimentul de jenă nu-l împiedică însă să vină şi a doua zi. Avea nevoie de apă, în pizda măsii! Dar în clipa în care ieşi cu găleţile pline din bucătăria comună i se postă provocator în faţă un ţăran tânăr şi zdravăn, îmbrăcat într-un trening ieftin şi cu sandale în picioare.

„Tu, *blea*, ce faci aici, boşorogule? *Pizdeşti* apa noastră? Vezi cada aceea? Verşi apa în ea chiar acum şi te duci frumuşel acasă! Iar dacă te mai prind o singură dată aici, îţi rup capul, boşorogule! 160

Ai înţeles ce-am spus sau vrei să-ţi repet?!”, se zborşi la el moldoveanul ţărănos.

Gospodina cu şorţ slinos, care-l admonestase în ajun, se iţea de după umărul vânjos al ţăranului. Vladislav Alekseevici simţea cum îi zvâcneau tâmplele de frică şi de mânie. Lucrurile erau clare: nu mai putea să-şi umple aici căldările. Trebuia să revină la traseul vechi, lung şi neplăcut. Drăcia dracului! Ţărani proşti şi afurisiţi!

Într-o seară în care îşi încălzea apa pe aragaz, într-o cratiţă imensă, ca să facă baie, Vladislav Alekseevici o întrebă iritat pe soţie:

„Nu ţi se pare ciudat că groapa asta mârşavă a apărut anume în Chişinău?”

„Păi, o fi ciudat, dar ce putem să facem? Poţi oare să te iei la trântă cu Natura?”, înălţă din umeri Liusea Fiodorovna, care tocmai îşi făcea un ceai de păducel.

„Nu înţelegi ce vreau să zic, femeie! Groapa asta e o anomalie, e ceva anormal, ilogic. Nu a mai fost aşa ceva

aici. Dar asemenea calamităţi nu au fost nici în Tiraspol, Moscova, Vladivostok sau Tambov. Şi de ce numai în Chişinău a apărut acum această groapă? De ce nu au apărut gropi şi în Tiraspol, Moscova, Vladivostok sau Tambov? înţelegi ce zic? De ce numai Chişinăul se confruntă cu această urgie?”

Vladislav Alekseevici se holbă nemulţumit la soţie.

„Păi, aşa a vrut Dumnezeu, omule! Putea să fie şi în Tiraspol sau în Tambov…”, răspunse Liusea Fiodorovna, mirată profund de aceste întrebări ale soţului.

„Zici că putea fi oriunde, dar avem acum o groapă nemaivăzută numai în Chişinău! Şi asta nu e întâmplător, cred eu! Nu e deloc întâmplător că groapa a apărut în Chişinău, nu în Tiraspol!”

Vladislav Alekseevici ridică degetul arătător spre tavan.

„Hm… Şi de ce crezi că nu e întâmplător?”, întrebă Liusea Fiodorovna, numai ca să audă mai repede supoziţia soţului şi să scape de această discuţie plictisitoare şi inutilă.

„O să-ţi spun numai un detaliu, iar tu, dacă ai minte, încearcă să pricepi singură cum stau lucrurile, femeie. În acest Chişinău, de la 1991 încoace, de la venirea la putere a ţăranilor, s-au făcut atâtea mişmașuri şi porcării, atâtea crime şi nedreptăţi, câte nu s-au comis în Tiraspol, Moscova, Vladivostok şi Tambov luate împreună! De aceea, groapa asta putea să apară numai aici, numai în Chişinău! Aici, în Chişinău, s-a făcut căcatul cel mai mare din lume, nu în Tiraspol sau în Moscova, draga mea! Şi anume din cauza acestui căcat a plecat fiul nostru în Rusia! înţelegi acum ce spun, fa?!”

Vladislav Alekseevici o pironi pe soţie cu o privire pătrunzătoare şi uşor dispreţuitoare. Liusea

Fiodorovna ridică iarăşi din umeri, sorbind zgomotos ceaiul de păducel. Ea parcă înţelegea câte ceva. Dar mult mai sigur era că nu înţelegea nimic.

20

Într-o dimineaţă faimoasă de august, mergând pe bulevardul Ştefan cel Mare, bibliotecarul sexagenar Corneliu Smochină văzu vreo cincizeci de oameni agitaţi care protestau în faţa Guvernului, scandând „Opriţi Groapa! Opriţi Genocidul!” Un pensionar cu gura ştirbă etalase o bucată de carton pe care scria: „Partidul Anti-Groapă (PAG) e adevăratul partid al poporului!”, iar un bărbat robust striga într-un megafon că guvernanţii sunt incapabili să soluţioneze problema gropii. Dacă distanţa dintre groapa înfiorătoare şi blocul în care locuia ar fi fost considerabilă, Corneliu Smochină ar fi trecut probabil pe lângă protestatarii gălăgioşi, ignorându-i cu desăvârşire. Însă distanţa sus-pomenită nu era foarte mare şi chiar se micşora în fiecare zi. De aceea, Corneliu Smochină se apropie intrigat de grupul agitaţilor.

Zări o gospodină între două vârste, în şlapi, care stătea mai la o parte şi scanda cu jumătate de gură, fără elanul celor din primele rânduri.

Cornelia Smochină încercă să lege o conversaţie cu ea. Protestatara îl privi însă cu neîncredere:

„Da’ ce doriţi?”

„Păi, vreau să ştiu ce problemă v-a adus aici…”

„Da’ ce nu-i clar? Nu suntem de acord cu felul în care cei de sus luptă cu groapa…”

„Şi ce anume nu vă convine?”

„Offff… Multe nu ne convin… Ei nu fac nimic, absolut nimic”.

„Văd că pe bucata de carton a unui om scrie *Partidul Anti-Groapă*… E o glumă?”

„Da’ de ce să fie glumă? Există un asemenea partid. Noi l-am făcut cu o lună în urmă…”

„Şi sunteţi convinsă că e nevoie de un partid ca să putem lupta cu groapa?”

„Ştiţi ce, ia lăsaţi-mă-n pace… Ce mă tot întrebaţi? Eu nu ştiu totul. Întrebaţi-i pe oamenii din faţă, ei o să vă explice”, oftă cu năduf protestatara molcuţă şi-i aruncă din nou lui Corneliu Smochină o privire plină de suspiciune.

„Vreau totuşi să înţeleg, doamnă… Partidul vostru e înregistrat la Ministerul Justiţiei?”

„Offff… Ce vrei de la mine, om bun? Iaca, este bărbatul din faţă, cu megafon, care spune totul cum e în realitate. El e preşedintele partidului. Iaca, sunt oamenii cu pancarte. La dânşii du-te. Ce-mi tot pui întrebări? Cine eşti? Eu n-am timp să discut”.

Gospodina în şlapi se uită speriată de jur-împrejur, ca şi cum ar fi fost urmărită de nişte indivizi foarte periculoşi, şi se îndepărtă de bibliotecarul sexagenar. Cum niciun funcţionar din Guvern nu ieşise să discute cu ei, protestatarii au mai strigat în van vreo jumătate de oră şi au început să se împrăştie. Corneliu Smochină se apropie de bărbatul robust, cu megafon, care voia şi el să plece. Preşedintele partidului se uită la bibliotecar pe sub sprâncene, ca şi gospodina în şlapi, şi acceptă să discute numai după ce Corneliu Smochină îi arătă legitimaţia de serviciu:

„Chestia e că trebuie să fim vigilenţi, căci sunt mulţi spioni ai cimpanzeului din Parlament care vor să ne bage beţe-n roate! Aşadar, nenicule, presupun că locuieşti nu departe de groapă…”

„Da, distanţa dintre blocul meu şi groapă e de numai patru sute de metri şi sunt foarte îngrijorat…”

„Perfect! Păi, ai venit unde trebuie, nenicule! Tânărul nostru partid chiar asta îşi propune – să-i apere pe oamenii ameninţaţi de extensia gropii. Vrem să câştigăm alegerile din noiembrie şi să ajungem în Parlament! Şi avem nevoie de membri noi, energici. Eşti gata să intri în Partidul Anti-Groapă?”

Preşedintele robust îl bătu prietenește pe umăr.

„Hm… S-ar putea… Dar n-ar fi mai bine să vă ocupaţi exclusiv de groapă, nu de alegeri şi politică?”

„Offff… Dumneata ai citit pesemne multe cărţi în bibliotecă şi eşti un idealist! Crezi că noi nu vrem să ne ocupăm numai de lupta cu groapa? Vrem, fireşte! Dar ce posibilităţi avem, nenicule? Zero! Şi-apoi, o să ne permită

să facem ceva guvernanţii care şi-au băgat picioarele în suferinţa cetăţenilor? Nu! Pentru că nu le convine să înţeleagă oamenii cine are grijă de ei! De aceea n-avem încotro, nenicule! Trebuie să intrăm în Parlament ca să putem soluţiona problema gropii! E o necesitate imperioasă pe care o impune situaţia tragică!”

„Hm… Asta parcă am înţeles. Dar, domnule preşedinte, alegerile vor avea loc tocmai în noiembrie şi nici nu e sigur că veţi învinge. Acum e august. Ce facem dacă groapa ne va distruge casele până la alegeri? Nu vedeţi că ea se lărgeşte în fiecare zi?”, întrebă Corneliu Smochină, scărpinându-se descumpănit la ceafă.

„Offff… Se vede de la o poştă că eşti un idealist incurabil, nenicule! Păi, fireşte că groapa poate să distrugă mai multe case până-n noiembrie. Asta e la mintea cocoşului! în acest caz însă, victoria noastră în alegeri e şi mai necesară, fiindcă vom avea mai multe de făcut! Atunci când conducătorii scuipă în suferinţa oamenilor, singura posibilitate să-i ajuţi pe cetăţeni este să-i alungi pe aceşti conducători mârşavi! Deci trebuie să învingem, să intrăm în Parlament!”

Preşedintele robust se uită la bibliotecarul sexagenar cu o vagă compasiune care nu putea să-i camufleze iritarea.

„Dar… dacă groapa nu se va mai extinde, dacă se va opri? Ce rost mai are în acest caz un Partid care se numeşte Anti-Groapă?”, îngăimă Corneliu Smochină, nereuşind încă să scape de îndoială.

„Mda… Dumneata, nenicule, parcă ai fi un procuror! Sau poate eşti totuşi un sol al cimpanzeului? Orice argument ţi-aş aduce, îmi cauţi nod în papură! Nu contează, în fond, ce va face mai departe groapa! Contează doar amănuntul că guvernanţii actuali i-au lăsat pe cetăţeni de izbelişte, nenicule! Şi, chiar dacă groapa se va opri vreodată, Partidul Anti-Groapă nu-şi va pierde niciodată raţiunea de a exista! Pentru că va rămâne un partid al oamenilor simpli, cu nevoi, un partid al

sinistraţilor, nu al funcţionarilor ghiftuiţi. Mă uit la mata şi sunt foarte mirat. Să-ţi fie casa la patru sute de metri depărtare de marea urgie şi să te codeşti atâta… De fapt, cine vrei să te ajute? Poate aştepţi sprijinul Marelui Cimpanzeu? O să-l aştepţi o veşnicie! Numai Partidul Anti-Groapă te mai poate ajuta! Păi, ce faci? Vii în formaţiunea noastră sau dormi ca prostul pe cuptor în timp ce nevoia vine peste tine, nenicule?”

„Păi, cred că m-aţi convins… Intru în partidul vostru, cu toate că m-am ţinut departe toată viaţa de partide. Dar… ce-aş putea să fac eu în calitate de membru de partid?”, întrebă bibliotecarul, cu sentimentul că luase o decizie ce urma să-i schimbe substanţial cursul vieţii.

„Mă bucur că te-ai dumirit, nenicule! Felicitări! Avem, ca partid, o mie de lucruri de făcut. Te întrebi ce-ai putea să faci. Să ştii că vei avea ce face! în orice om mocneşte un talent neştiut! Trebuie doar să vină momentul care să scoată talentul acesta la iveală! Pentru dumneata, nenicule, momentul a venit acum! Trebuie să vii la sediul Partidului Anti-Groapă, care nu e prea mare deocamdată, căci nu avem banii oligarhilor, şi să punem ţara la cale!”

A doua zi, Corneliu Smochină îşi amână o vizită la dentist ca să se ducă la sediul Partidului Anti-Groapă. De fapt, sediul era atelierul unui pictor, iar pictorul era chiar pensionarul cu gură ştirbă pe care-l văzuse la protest cu o bucată de carton în mână. Preşedintele robust îl îmbrăţişă ca pe un frate şi-i propuse să se aşeze pe un taburet şubred care fusese mai toată viaţa sa un suport pentru vopsele de ulei. Îi ceru buletinul de identitate, îl felicită încă o dată pentru alegerea făcută, îi lămuri că deocamdată partidul nu are bani pentru carnete de membru, dar că trebuia achitată urgent cotizaţia de membru, o cotizaţie de cincizeci de lei pe lună. După ce Corneliu Smochină plăti, niţel surprins de valoarea cotizaţiei, amfitrionul cu gură ştirbă îşi servi musafirii cu ceai verde şi tustrei începură să discute despre agenda partidului pentru următoarele zile. Mai întâi însă, şeful

robust le povesti, scârbit, despre vizita pe care le-o făcuse sinistraţilor cazaţi până la 1 septembrie într-o şcoală:

„Mi-e jale de idioţii aceştia, fraţilor! I-am invitat să intre în partidul nostru, le-am propus să luptăm împreună împotriva guvernanţilor, dar debilii, deşi au rămas fără case, n-au vrut! Vă imaginaţi aşa ceva? Să-ţi hulească groapa toată averea şi să nu vrei să intri în Partidul Anti-Groapă! Iar liderul lor, un tip ciudat şi agresiv, dezbrăcat până la brâu, mi-a declarat că ei nu văd rostul luptei cu Groapa de vreme ce nu mai au case. Mi-a zis că trebuie să lupte cei care mai au încă ce să piardă! Vă imaginaţi aşa ceva, fraţilor? Idioţii au un singur scop acum – să obţină despăgubiri de la Primărie. Din păcate, aceşti sinistraţi proşti fac jocul Marelui Cimpanzeu! Mă tem chiar că cimpanzeul a şi pus la cale această dezbinare. Dar mai dă-i în mă-sa! O să învingem şi fără fripturiştii aceştia!”

„E pur şi simplu respingător, domnule preşedinte!”, exclamă pictorul cu gură ştirbă, privindu-l cercetător, cu un zâmbet hidos de complicitate, pe Corneliu Smochină.

„Aşa este, dragă coleg! Dar să trecem la alte chestiuni, fraţilor. Am vorbit cu doamna Marusea, vicepreşedintele PAG, despre munca noastră în provincie. Din păcate, majoritatea membrilor PAG 170

sunt chişinăueni. E nevoie însă să avem adepţi şi în sate şi în alte centre administrative, dacă vrem cu adevărat să învingem în alegeri! Fireşte, trebuie să fim vigilenţi, pentru că nu suntem încă în campanie electorală şi Marele Cimpanzeu ar putea să ne acuze de publicitate ilegală. Dar câte ceva se poate face şi acum. Iată, de pildă, doamna Marusea a fost în satul ei natal, Mongoleni, şi le-a spus mai multor oameni, la alimentară, la biserică, la livadă, că în Chişinău a apărut PAG-ul! Şi trei mongolenieni au acceptat să intre în PAG! E un început promiţător şi trebuie să consolidăm acest succes!”

„Dar… dar nu înţeleg un lucru… Cum putem să racolăm adepţi în sate, dacă Groapa e în Chişinău? Adică avem de-a face cu o problemă care îi vizează numai pe

chişinăueni…”, zise uşor nedumerit Corneliu Smochină.

„Offff… Acum nu te deosebeşti prea tare de sinistraţii proşti şi egoişti, nenicule! Normal că groapa e o problemă a chişinăuenilor. Dar mâine ar putea să fie şi problema celor din laloveni sau Suruceni! Sau chiar a celor din Mongoleni! Groapa asta blestemată creşte şi nimeni nu ştie ce ambiţii are ea. Poate întreaga republică va deveni o groapă uriaşă! Te-ai gândit la asta, nenicule? Sau cărţile pe care le-ai citit în bibliotecă nu ţi-au alimentat fantezia?”

Preşedintele robust se uită la Corneliu Smochină ca la un nepoţel naiv şi şotios.

„Mi-au alimentat-o…”, îngăimă bibliotecarul şi-şi fripse limba în ceaiul foarte fierbinte.

„Aşadar, dumneata, nenicule, în ce sat sau centru administrativ ai vrea să te duci ca să le vorbeşti oamenilor despre PAG?”, îl întrebă răspicat preşedintele robust.

„Hm… Dar cum să mă duc? Să fiu sincer, mi-e cam ruşine… Să mă apropii de nişte oameni străini pe stradă… N-am această experienţă”, bombăni descurajat bibliotecarul.

„Offff… Zici că ţi-e ruşine? Dar când groapa îţi va înghiţi casa, tot la ruşine o să te gândeşti, nenicule? Ori eşti bărbat şi lupţi cu această urgie care ne ameninţă vieţile, ori eşti un căcat şi te laşi în voia sorţii! Am avut impresia că ai făcut deja o alegere corectă, nenicule! Sau impresia mea e greşită?”

„Nu, nu e greşită. Dar trebuie să mă gândesc…”

„Asta-i altă vorbă, nenicule! Fireşte că trebuie să ne gândim, căci nu suntem nişte oi descreierate. Iar ca să ne gândim mai bine, poate ar trebui să bem, în loc de ceai, un vin bun moldovenesc? Ce zici, domnule pictor?”

Preşedintele robust îi făcu cu ochiul amfitrionului cu gura ştirbă, care se repezi imediat spre uşa unei bucătării micuţe. Peste un minut, pictorul reveni, zâmbind până la urechi, cu un Negru de Purcari în mână.

Nistor Polobok se trezi dis-de-dimineaţă şi-şi făcu o cafea. O bău cu înghiţituri mici, admirând o vreme, de la

geam, coroana bogată a nucului bătrân. Deschise laptopul şi citi, îngândurat, ultimele ştiri, reportaje şi interviuri generate de catastrofa de la Telecentru. Vru să-i trimită fiicei mai mari un e-mail, scrise chiar câteva propoziţii, dar renunţă în cele din urmă. Se apropie apoi tiptil de camera soţiei şi se uită preţ de câteva minute prin uşa întredeschisă cum Luminiţa bolboroseşte ceva, foindu-se în aşternut. îmbrăcă pe urmă cel mai fain costum, pe care-l cumpărase într-un magazin Pierre Cardin din Paris, şi ieşi din vilă. Urcă într-un microbuz rablagit care mergea spre Chişinău şi coborî din el pe bulevardul Ştefan cel Mare din capitală. Intră într-o bancă faimoasă şi transferă o sumă uriaşă de bani în două conturi: al soţiei şi al ziaristei Natalia Mereacre. Se duse apoi să se plimbe pe Aleea Clasicilor şi se aşează pe o bancă, alături de doi pensionari ramoliţi care discutau despre groapă. Nistor Polobok îşi ciuli urechile.

Bătrânii considerau că groapa e o urgie divină care se abătuse asupra chişinăuenilor din cauza dezmăţului de după 1991. Unul dintre pensionari vorbi, oftând din greu, despre destrăbălarea tinerilor. Nistor Polobok vru parcă să intervină, să le spună adevărul, dar nu mai zise nimic. Se ridică de pe bancă şi plecă, plin de amărăciune.

Mergea acum spre sectorul Telecentru. Şoseaua era aproape goală. Circulaţia maşinilor fusese redirecţionată din cauza gropii. Pereţii blocurilor erau brăzdaţi de fisuri tot mai adânci. Trecu pe lingă un panou publicitar pe care acum scria: „ATENŢIE! PERICOL DE SURPARE A PĂMÂNTULUI! OCOLIŢI ZONA PERICULOASĂ!” Pe măsură ce se apropia de groapă, creştea numărul de boschetari, câini vagabonzi, hoţi care-i apăreau în cale. Îşi aminti dintr-odată de filmul *Stalker* al lui Tarkovski. El acum era parcă într-un *Stalker* moldovenesc. Un individ deşirat, cu un cercel mare într-o ureche, i se plantă în faţă şi-i spuse pe un ton ameninţător că are nevoie de un sacou bun. Nistor Polobok îi dădu sacoul fără niciun regret şi merse mai departe. Trecu pe lângă câteva case părăsite-

înclinate, în care fojgăiau o sumedenie de boschetari. Pereţii acestor case erau acoperiţi cu inscripţii obscene sau greu de înţeles. Când îi mai rămăseseră vreo două sute de metri până la groapă, îl opriră vocile severe ale unor poliţişti cu bastoane de cauciuc:

„Moşule, n-ai voie să mergi într-acolo! E periculos!”

„Ştiu, flăcăi, ştiu. Dar o să fiu foarte atent. Vreau să văd şi eu groapa. N-am văzut-o niciodată. Lăsaţi-mă să arunc o privire, flăcăi!”, îi rugă cu o amabilitate afectată Nistor Polobok.

„Hm… Te lăsăm, moşule. Dar să te întorci repede! Ai zece minute! Ai înţeles?”, se milostiviră de el poliţiştii.

„Am înţeles, flăcăi! Mă duc, mă uit şi revin imediat. Taaare vrea să vadă şi moşul minunăţia asta…”

Nistor Polobok se apropie cu paşi iuţi de marginea prăpastiei. Vasta ei întindere îl ului. Nu mai exista Turnul Televiziunii Moldova 1 din vârful căruia Chişinăul se vedea ca-n palmă. Dispăruse clădirea mare a Radioului Public. Nistor Polobok se uită în hăul fără fund şi i se tăie respiraţia. Inima începu să-i bată cu putere. Închise ochii şi câteva clipe murmură ceva în şoaptă. Apoi sări în prăpastie.

În anii ’90, în zorii tranziţiei interminabile, bărbatul robust a avut o revelaţie care l-a făcut să abandoneze bişniţa: numai îmbrăţişând politica poţi avea o soartă aurită în Republica Moldova! Şi bărbatul robust a intrat cu hotărâre într-un partid care le promitea tuturor, cu surle şi trâmbiţe, un viitor luminos. Însă partidul pe lângă care se aciuase a suferit, în ciuda sloganurilor îmbietoare, un eşec usturător chiar în primele alegeri, iar bărbatul robust a înţeles pe loc că formaţiunea învinsă nu-i va putea oferi niciuna din funcţiile pe care el le jinduia. De aceea, omul abandonă cât ai zice peşte formaţiunea perdantă şi sări într-o ambarcaţiune partinică mare, cu şanse sigure.

Fireşte, în partidul mare şi concurenţa era mai serioasă. Bărbatul robust a trebuit să muncească o vreme cu osârdie, să distribuie fluturaşi electorali, să cutreiere

republica în lungiş şi-n curmeziş, să pregătească minuţios întâlnirile şefilor cu alegătorii naivi. N-a fost însă un efort zadarnic, căci, într-una din zile, conducătorul marelui partid, un bătrânel faceţios, îi remarcă hărnicia şi-l teleportă pe palierul nacealnicilor formaţiunii. Iar după victoria răsunătoare a marelui partid în alegeri, bărbatul robust obţinu o funcţie importantă în Guvern, una care îi permitea să călătorească pe banii contribuabililor prin toată Europa! Acum, bărbatul robust huzurea şi-şi rezolva cu uşurinţă problemele personale! Ce minunat e să fii cocoţat în vârful unui partid învingător!

Dar bărbatul robust nu putea să se mulţumească doar cu atât. El visa să devină un colos al partidului, o mână dreaptă a eternului şi charismaticului conducător, a bătrânelului faceţios. Şi anume această dorinţă arzătoare îi jucă festa. Avertizat de câţiva cârcotaşi care râvneau acelaşi statut, bătrânelul faceţios întrezări un pericol în ascensiunea rapidă a bărbatului robust. Şi i-a ordonat bărbatului robust să elibereze funcţia importantă. Iar eroul nostru a înţeles imediat că e trecut pe linie moartă în partidul mare.

Plecarea din partidul mare nu mai putea fi amânată. Unde mai pui că liderul unui partid mijlociu îi propuse jilţul de vicepreşedinte. Şi bărbatul robust plecă zgomotos din partidul mare, organizând o conferinţă de presă, făcându-l cu ou şi cu oţet pe şeful charismatic al marelui partid.

Nici în partidul mijlociu însă lucrurile nu au mers prea bine. Da, bărbatul robust era vicepreşedinte, dar partidul mijlociu mai avea alţi trei vicepreşedinţi. Şi toţi aceştia visau să ajungă în fotoliul de preşedinte. Şi a început o luptă surdă între vicepreşedinţi, iar bărbatul robust, însoţit de câţiva ortaci, a părăsit zgomotos formaţiunea politică mijlocie, organizând o conferinţă de presă, fireşte.

Cu puţinii săi ortaci, bărbatul robust a creat un partid nou, minuscul, realizându-şi în sfârşit visul de a fi

preşedinte. Numai că partidul nou minuscul se destrămă peste câteva luni, iar preşedintele robust rămase doar cu un blazon frumos şi inutil.

Au venit apoi nişte ani foarte dificili, ani în care bărbatul robust a trebuit să recurgă la tot felul de matrapazlâcuri economice ca să-şi hrănească familia. Politica, acest tărâm al opulenţei, părea un paradis pierdut, irecuperabil. Unde mai pui că cel mai influent personaj în arena politică devenise un discipol al bătrânelului faceţios, un individ tânăr şi rapace, cu moacă de cimpanzeu. De la o vreme, şi afacerile îi mergeau prost bărbatului robust. O mulţime de controlori şi inspectori începuseră să-i aplice amenzi, să-i confişte marfa în vămi. Bărbatul robust înţelegea că era torpilat metodic de cimpanzeul atotputernic şi de bătrânelul faceţios, care-i purta pică. Să intre însă în partidele leşinate ale opoziţiei nu avea rost şi însemna în mod sigur să-şi complice şi mai mult viaţa. Trebuia totuşi să găsească un colac de salvare, de vreme ce afacerile i se duceau de râpă.

Nu se ştie ce ar fi făcut bărbatul robust, dacă într-o vară – în care problemele îl sugrumau – n-ar fi apărut în Chişinău, ca din senin, o groapă înfiorătoare şi nesăţioasă. De cum văzu la televizor primul reportaj despre prăpastia nemiloasă, bărbatul robust fu străbătut de o revelaţie: trebuia să înfiinţeze urgent un partid şi acest partid trebuia să se numească PAG! Era poate ultima lui şansă de a ieşi la liman, de a scăpa de şicanele pe care i le făceau cimpanzeul şi bătrânelul faceţios şi răzbunător. Bărbatul robust înţelesese dintr-odată că aparenta luptă cu groapa îi poate aduce nişte profituri colosale, pe care nu le avusese nici în anii cei mai buni, anii parteneriatului cu bătrânelul faceţios. Acum, bărbatul robust putea să-i învingă pe toţi, să devină un conducător al naţiunii! Putea în pizda pizdelor!

În dimineaţa aceea fatală, la ora 09-38, pe un coridor al spitalului privat Arcadia, Arsenie Cartof şi Parascovia Crudu-Cartof se luaseră la sfadă cu şeful Secţiei

Reanimare, Ion Vicol. Surescitaţi, cu ochii roşii de nesomn, domnul Cartof şi doamna Crudu-Cartof voiau ca şeful secţiei să le spună exact când va ieşi din comă fiul lor Denis. Medicul Ion Vicol nu ştia însă când îşi va reveni primarul şi repeta, ca papagalul, nişte sintagme scoase parcă de la naftalină: „Pacientul se află în stare critică; noi facem tot ce ne stă în putinţă; trebuie să sperăm; să vedem ce va fi mâine…” Sintagmele acestea se înfigeau ca nişte cuţite în inimile părinţilor primarului şi cearta lua amploare. La un moment dat, cutremurată nu numai de ipocrizia şefului de secţie, ci şi de perfidia funcţionarilor din Primărie, care uitaseră cu desăvârşire de binefăcătorul lor bolnav, doamna Parascovia Crudu-Cartof începu să plângă în hohote, iar Arsenie Cartof îl ameninţă pe medicul Vicol cu „consecinţe juridice deosebit de grave”.

În cealaltă aripă a spitalului privat Arcadia, la ora 09-38, gastroenterologul Mihaela Periuţă îi recomanda fermierului Mircea Baltag o operaţie urgentă de scoatere a colecistului. Domnului Baltag nu-i venea să creadă că avea tocmai treisprezece pietre la fiere (!) după ce nu avusese niciuna cu un an în urmă. Însă Mihaela Periuţă îi explică, ţuguindu-şi buzele cărnoase, că orice e posibil în absenţa unui regim alimentar sănătos. Uitându-se la gastroenterologul cu siluetă elegantă, care părea mai degrabă un top-model, fermierul Mircea Baltag simţi cum o ciudă mare pune încetişor stăpânire pe el. Îşi dădea seama oare această muiere câte griji îl apasă pe un agricultor care are patruzeci de hectare de livadă? Tipei îi era uşor să peroreze despre „regimul alimentar sănătos” în cabinetul ei călduţ, dar ştia oare doctoriţa arătoasă că el nu reuşea de multe ori să mănânce în cursul zilei? Dacă muierea asta cu buze ţuguiate ar fi muncit aşa cum munceşte el, ar fi leşinat şi i s-ar fi umplut fierea nu cu treisprezece, ci cu treizeci şi trei de pietre! Mircea Baltag nu era deloc convins că avea nevoie de operaţie. Nu putea să scape altfel de pietrele afurisite? Gastroenterologul cu siluetă de top-model susţinea că nu există alternative. Ce

căcat imens!

La ora 09-38, bodyguardul Marelui Cimpanzeu, Vitalie Chiperi, ieşea nervos din cabinetul stomatologic al spitalului privat Arcadia. Vitalie Chiperi crezuse că are doar o banală carie, dar dentistul îi scosese o măsea, obligându-l să suporte o adevărată caznă. Cu mare greu se abţinu bodyguardul să nu-l plesnească pe dentistul spurcat. Dar după numai câţiva paşi lui Vitalie Chiperi îi licări privirea: pe coridor, o infirmieră apetisantă, cu talie de viespe, ducea o cutie mare cu eprubete. Uitând pe loc de măseaua scoasă, bodyguardul se oferi s-o ajute pe tânăra infirmieră şi-i făcu amical cu ochiul. Apoi se prezentă, plin de importanţă, şi, arzând etapele, o invită la o cafea mai spre seară. Fata seducătoare cu talie de viespe, care se numea Valeria Zubcu, se făcu roşie ca racul, neputând să-şi înfrâneze emoţia. Pe de o parte, nu se cădea să accepte propunerea oarecum ciudată a unui necunoscut, dar, pe de altă parte, necunoscutul era un bărbat bine făcut şi îmbrăcat cu gust, care îl eclipsa în mod evident pe logodnicul ei slăbănog şi pistruiat. Iar dacă acest necunoscut era într-adevăr bodyguardul Marelui Cimpanzeu, rezulta că destinul îi oferea o şansă incredibilă! Totuşi, amănuntul care o împiedica cel mai mult pe Valeria Zubcu să accepte cu bucurie invitaţia la cafea era teama că bărbatul bine făcut, deşi nu purta pe degete niciun inel, putea fi căsătorit. N-ar fi fost o mare problemă dacă era logodit. La urma urmei, şi ea era logodită cu un slăbănog. Important era să nu fie căsătorit, să nu aibă copii. Infirmiera Valeria Zubcu se uita în ochii pofticioşi ai lui Vitalie Chiperi, încercând să găsească rapid soluţia cea mai bună.

La ora 09-38, într-un salon al spitalului privat Arcadia, transnistreanul Eduard Poddubnîi aştepta – cufundat în gânduri – să i se facă operaţia de menise. Eduard era un instalator din Slobozia şi venise la Chişinău din simplul motiv că în Tiraspol chirurgii erau mai proşti. Omul de patruzeci şi trei de ani era destul de supărat pe

ţara sa – Republica Moldovenească Nistreană – pentru faptul că nu avea medici buni. Şi, ori de câte ori se confruntau cu o problemă de sănătate gravă, cetăţenii de pe malul stâng al Nistrului trebuiau să se ducă la Chişinău. Păi, ce fel de ţară era această RMN, din care toţi medicii normali dăduseră bir cu fugiţii? Probabil, una de rahat. Fireşte, şi Republica Moldova era o ţară de căcat, dar măcar avea câţiva medici renumiţi şi asta nu era puţin. Dar şi mai tare îl enerva pe Eduard Poddubnîi felul stupid în care se pricopsise cu ruptura de menise. Omul voise să joace fotbal cu nişte colegi pe o toloacă din Slobozia şi – chiar la primul *tackling* – simţi o durere groaznică în genunchi, o durere care-l doborî imediat la pământ. Nu jucase nici trei minute şi… gata! Meciul se terminase prematur, iar el avea nevoie de o operaţie urgentă. Ce căcat! Şi ăsta era doar începutul dramei, căci urmau zile lungi cu fizioterapie şi gimnastică medicală de recuperare, adică zile în care nu putea să lucreze şi în care trebuia să cheltuiască bani în loc să-i facă. În mod sigur, situaţia asta o va enerva şi pe soţia Anfisa. Eduard Poddubnîi simţea că în viaţa sa dăduse buzna *Pizdeţul*\

La ora 09-38, într-un cabinet al spitalului privat Arcadia, infirmierele Snejana Lână (35 de ani) şi Victoria Rânză (29 de ani) stăteau la taclale după ce lăsaseră, în laborator, urina şi materiile fecale aduse în recipiente de pacienţi în zorii zilei. Snejana Lână îi mărturisi mai tinerei sale prietene că are de la o vreme un amant „fantastic”.

„Dar… nu e riscant, Snejana?”, întrebă Victoria Rânză, plesnind de invidie.

„De ce, fa, să fie riscant?”

Snejana Lână se uită nedumerită la mai tânăra colegă.

„Păi, mă gândeam la soţul tău… Dacă află că ai un amant?”

„Phi… Nu mai află nimic soţul. El e preocupat numai de muncă şi de bani. Şi bine face! în schimb, eu sunt o femeie deosebită, care are nevoie de pasiune, de dragoste!

De aceea, mi-am găsit un amant! Şi ce amant, fa, Vică! Dacă ai şti cum mă mai fute, fa! E de o virilitate incredibilă! Niciodată nu am fost futută atât de bine, fa! Are un penis enooorm, care pătrunde foarte adânc în vaginul meu, atât de adânc, ah…”, suspină Snejana Lână, privind lung şi visător în tavan.

Victoria Rânză simţi un ghimpe în inimă: deşi avea douăzeci şi nouă de ani, nu reuşise încă să se mărite, pe când colega ei avea şi un soţ grijuliu, şi un amant focos. De ce era viaţa atât de nedreaptă? De ce Snejana, mai bătrână şi mai urâtă, avea tocmai doi bărbaţi, iar ea, mai tânără şi mai frumoasă, nu avea niciunul? Şi de ce Snejana îi povestise acum cât de viril îi era amantul? Nu cumva pentru că voia s-o rănească?

La ora 09-38, în spitalul privat Arcadia, judecătorul Gheorghe Bâtlan ieşea foarte îngrijorat din cabinetul urologului. Din cauza problemelor cu prostata, tot mai supărătoare în ultima vreme, renunţase la o fabuloasă croazieră pe Marea Mediterană. Cum naiba să pleci într-o călătorie de două săptămâni dacă vrei să te pişi la fiecare jumătate de oră? Şi nici întrunirile instanţelor judecătoreşti nu mai erau pentru Gheorghe Bâtlan ca altădată. Acum se ducea pe mică de ceas la veceu şi toată lumea din sala de judecată trebuia să-l aştepte minute bune. Ruşinoasă chestie! Iar odată, când simţi imperios nevoia să se pişe în timp ce îşi futea amanta, îi veni să intre în pământ de jenă! Încet-încet, judecătorului Bâtlan i se strecura în suflet o bănuială: nu cumva căcatul de urolog era un ageamiu şi-l pusese să urmeze un tratament ineficient? Pizda vacii! Păi, de ce îi plătea el o groază de bani acestui urolog parşiv dacă prostata sa nu mai putea fi îmblânzită?

Ei bine, peste numai trei minute, la ora 09.41, imensa groapă de la Telecentru se întinse brusc în toate direcţiile, înghiţind câteva zeci de case, chioşcuri, automobile, panouri publicitare, buticuri şi sute de oameni nevinovaţi. Spitalul privat Arcadia se prăbuşi în prăpastie cu un vuiet

lung şi puternic şi toţi oamenii care se aflau în clipa aceea fatală în măruntaiele instituţiei medicale s-au prăpădit, lăsând în urma lor multă durere. Au murit toţi, cu micile lor drame şi bucurii: primarul Denis Cartof şi părinţii acestuia, Arsenie Cartof şi Parascovia Crudu-Cartof, medicul Ion Vicol, gastroenterologul Mihaela Periuţă şi fermierul Mircea Baltag, bodyguardul Marelui Cimpanzeu, Vitalie Chiperi, şi infirmiera Valeria Zubcu, transnistreanul Eduard Poddubnîi şi infirmierele Snejana Lână şi Victoria Rânză, judecătorul Gheorghe Bâtlan şi mulţi alţi medici şi pacienţi. Au murit toţi, deşi niciunul dintre ei nu voia să moară…

24

Natalia Mereacre se afla sub arest la domiciliu de mai mult de o săptămână, iar în dimineaţa acelei zile de septembrie fusese dusă cu escortă la Procuratura Generală. Pe coridoarele largi forfoteau zeci de hamali agitaţi, care scoteau mobilierul din clădirea cenuşie, construită în secolul al XIX-lea. Un poliţist vânjos deschise o uşă şi o împinse pe ziaristă spre mijlocul biroului gol, în care rămăseseră numai două scaune. Pe unul dintre aceste scaune şedea un bărbat uşor obosit, cu ochi foarte mici.

„Aşezaţi-vă, doamnă Natalia… Trebuie să discutăm foarte serios despre foarte multe lucruri”, zise cu blândeţe procurorul Balabanov, uitându-se cercetător la jurnalista indignată şi uluită.

„Nu discut nimic cu dumneavoastră până nu-mi explicaţi de ce mi s-a interzis să părăsesc domiciliul! Nu aveţi dreptul să faceţi asta! E pur şi simplu incredibil! Nu am comis nicio infracţiune! Cum vă permiteţi să faceţi ce vreţi cu libertatea cetăţenilor? Vă imaginaţi poate că suntem în anul ’37?”

În camera goală, vocea revoltată a Nataliei Mereacre răsuna ca un ecou.

„Vă rog să nu strigaţi, doamnă Natalia! în primul rând, am dureri de cap când cineva strigă la mine. În al doilea rând, vi s-a explicat deja de ce sunteţi sub arest la

domiciliu şi, dacă e nevoie, vă mai explic o dată. În al treilea rând, e mai bine pentru dumneavoastră să fiţi cooperantă decât să faceţi scandal. Ştiu ce spun. Şi în al patrulea rând, e ridicol şi jenant să invocaţi aici anul ’37. Uitaţi-vă în jur. Nu vi se pare ciudat că în acest birou nu mai există mobilă? Nu vi se pare straniu că oamenii sunt evacuaţi din clădirea Procuraturii? E o mare primejdie care ne ameninţă şi noi avem suficiente motive să credem că dumneata, doamnă Natalia, ai o legătură cu primejdia aceasta!”, o apostrofă procurorul, încreţindu-şi fruntea de parcă o muscă agasantă îi atacase faţa.

„Bine, explicaţi-mi care-i problema şi ce legătură am eu cu aceasta…”, se conformă Natalia Mereacre, gândindu-se că era poate mai profitabil să încerce să înţeleagă ce învinuiri anume i se aduc.

„Mă bucur că aţi devenit mai calmă. Tare nu-mi plac cetăţenii care strigă, care se simt victime ale unei conjuraţii şi refuză să asculte supoziţiile procurorilor. Aşadar, să discutăm normal, ca doi 188

oameni înţelepţi, să încercăm să ne ascultăm unul pe altul şi să găsim împreună adevărul. Presupun că ştiţi ce ravagii face groapa blestemată. Ea se apropie acum de centrul capitalei şi, iată, trebuie şi noi să părăsim clădirea în care am muncit un car de ani. Domnul Nistor Polobok, care s-a sinucis acum câteva zile, îmi spusese, când groapa nu era încă foarte mare, că are nişte premoniţii, că întreg Chişinăul se va prăbuşi într-o imensă prăpastie! Nistor Polobok era sigur că întreg oraşul va pieri! Şi se pare că vorbele lui se adeveresc! Nu vi se pare ciudat faptul acesta, doamnă Natalia?”

„Păi, o fi ciudat, dar ce legătură am eu cu premoniţiile domnului Polobok?”

„Hm… Nouă ni se pare că există o legătură, doamnă Natalia. Chestia e că în ultima vreme domnul Polobok a fost văzut de câteva ori în compania dumneavoastră. Apoi el vă transferă, în mod cu totul ciudat, o sumă uriaşă de bani şi în aceeaşi zi se sinucide! Nu credeţi că avem

motive să ne punem întrebări legate de rolul dumneavoastră în toată povestea asta?”

Procurorul Balabanov se uită la ziaristă cu ochişorii măriţi de curiozitate.

„Vă înţeleg… Probabil e normal să fiţi suspicioşi. Numai că rolul meu nu e cel la care faceţi aluzie. Acest Polobok era pesemne ţicnit de-a binelea. Îmi spunea şi mie că oraşul va pieri şi că… nici nu ştiu cum să vă zic asta, căci pare o aberaţie”.

Natalia Mereacre tăcu. Părea contrariată de ceea ce dorise să pronunţe.

„Nu ştiţi cum să-mi ziceţi? Hm… Ziceţi-mi exact aşa cum este, doamnă Natalia. Trebuie sau nu să dezlegăm misterul acesta?”

„Păi, Polobok îmi spunea că numai eu pot salva Chişinăul, spunea că e suficient să-l iert de o faptă urâtă pe care mi-o făcuse. Spunea că de iertarea mea depinde soarta oraşului. Presupun că mi-a transferat banii ca să-l iert. Îmi dăduse mai înainte 2000 de euro tot ca să-l iert şi eu nu voiam… E o adevărată nerozie”.

„Dar ce faptă urâtă a făcut domnul Polobok?”

„Mi-a distrus aparatul de filmat când venisem să-i filmez castelul. După o vreme m-a găsit şi voia să-l iert pentru ieşirea lui nervoasă. Şi spunea că groapa va deveni inofensivă în clipa în care îl voi ierta”.

„Hm… Foarte curios, doamnă Natalia! Deci domnul Polobok considera că există o legătură între fapta lui rea şi groapă. Scăpând el de vinovăţie, oraşul ar fi scăpat de groapă, nu?”

„Cam aşa…”, îngăimă Natalia Mereacre.

„Hm… Foaaarte curios! înainte să analizăm versiunea asta, aş vrea să-mi spuneţi repede ce credeţi despre o altă versiune, una mai realistă. 190

Să zicem că acest Polobok s-a ţicnit, iar dumneavoastră aţi profitat de ţicneala bietului om ca să-l stoarceţi de bani!”

Procurorul Balabanov o ţintui cu ochii lui mici.

„Eu nu ştiam că-mi va transfera suma aceea mare înainte să se sinucidă. Chiar nu ştiam şi nici nu voiam să-l storc de bani, domnule procuror, într-adevăr, am luat de la el 2000 de euro, dar i-am luat fiindcă insistase el să mă despăgubească pentru aparatul de filmat stricat…”

„Mda… Nu e bine că aţi luat banii aceştia, doamnă Natalia. Nu e deloc bine! Iar şi mai rău e că domnul Polobok v-a transferat suma aceea mare înainte să se sinucidă. Banii aceştia vă complică situaţia. Dar… să lăsăm acum banii şi să revenim la convingerea ciudată a domnului Polobok, aceea că oraşul va scăpa de groapă numai dacă îl veţi ierta dumneavoastră. Probabil că ar trebui să considerăm ideea asta o emanaţie a unei minţi bolnave. Ce credeţi?”

„Păi, ce ar mai putea să fie?”, înălţă din umeri Natalia Mereacre.

„Da, e greu de presupus că ar putea fi altceva… Dar, pe de altă parte, groapa asta afurisită se lărgeşte şi ne alungă deja şi pe noi din clădirea Procuraturii. Reiese că acest domn Polobok avea dreptate când spunea că oraşul va pieri. Nu a pierit deocamdată, dar spre asta mergem, după toate probabilităţile. De unde ştia domnul Polobok că groapa se va extinde? Poate era mai curând un vizionar decât un idiot?”

„Nu ştiu ce să vă spun… Şi pe mine mă obsedează acest gând. Oricum, chiar dacă era un vizionar, era şi un idiot, de vreme ce întrezărea o legătură între iertarea mea şi salvarea oraşului”.

„Da, asta chiar pare o tâmpenie, doamnă Natalia. E o poveste foaaarte încurcată. Domnul Polobok ne interesa pentru că declarase de la bun început că groapa se va lărgi şi va provoca un dezastru. După dispariţia lui nu ne rămâne însă altceva decât să ne ocupăm de dumneavoastră, căci anume dumneavoastră sunteţi omul de care s-a ţinut scai Polobok în ultima vreme. Probabil domnul Polobok ştia ceva… Ce ziceţi?”

„Ce să zic? Poate că ştia…”

„Dar de ce nu l-aţi iertat? Poate iertarea dumneavoastră salva într-adevăr oraşul? Hi-hi…”

Ochii mici ai procurorului o sfredeliră pe ziaristă până la inimă.

„Nu ştiu. Ar fi însemnat să devin şi eu o idioată, nu?”

„Fireşte… Numai că groapa asta se tot lărgeşte şi poate trebuia să-l iertaţi”, zise procurorul şi privi o vreme îngândurat spre un perete gol.

„Vreţi să spuneţi că sunt vinovată fiindcă nu am acceptat jocul unui ţicnit?”, bulbucă ochii Natalia Mereacre.

„Nu spun nimic deocamdată, doamnă Natalia. Şi vă rog să nu strigaţi! Datele problemei sunt următoarele: Polobok ştia probabil ceva important despre groapă şi, fiindcă el s-a sinucis, trebuie în mod normal să ne ocupăm de omul care, în opinia lui Polobok, putea să oprească lărgirea gropii. N-avem încotro, doamnă Natalia! Dumneavoastră sunteţi acum personajul cel mai important al acestei poveşti sinistre”.

„Eu? Dar toate ţin de domeniul presupunerilor. De ce, în atare situaţie, trebuie să fiu sub arest la domiciliu?”

„Vă explic, doamnă Natalia. Pentru că e prea mult mister în povestea asta. Pentru că sunt prea multe victime. Pentru că cei de sus ne cer să găsim un vinovat. Şi acest vinovat părea să fie domnul Polobok. Iar acum, vinovată pare a fi doamna Natalia Mereacre! E clar? De aceea, dumneavoastră o să mai staţi acasă o vreme. Cred că e mai bine acasă decât la închisoare! Nu-i aşa, doamnă Natalia?”

Procurorul Balabanov se ridică de pe scaun, se gândi la ceva preţ de câteva clipe, mijindu-şi ochii obosiţi, apoi îi chemă pe poliţiştii vânjoşi şi le zise s-o ia în primire pe arestată.

E o dimineaţă foarte geroasă de octombrie. Ora 7.15. Lângă o *brusciovkă* dărăpănată, câţiva cetăţeni aşteaptă dârdâind apariţia microbuzului izbăvitor. Un bărbat îndesat, de vreo cincizeci de ani, o doamnă impozantă, cu buzele rujate strident, doi elevi somnoroşi, cu genţi uriaşe.

După vreo zece minute de aşteptare chinuitoare, vine un maxi-taxi hârbuit, care îşi deschide larg uşa. Cei patru încearcă să intre în microbuzul plin până la refuz. Înăuntru, pasagerii sunt lipiţi unul de altul ca sardinele în conservă.

„Intraţ mai rapidi!”, strigă şoferul cu ochi încercănaţi, cu faţa brăzdată de riduri adânci.

„Cum să intrăm, om bun?!”, întreabă doamna impozantă, în timp ce face eforturi disperate să urce în microbuz.

„Ci ti împinji? Nu vezi cî tăt îi plin?”, se răsteşte la doamna impozantă, dinăuntru, un bărbat nervos.

„Intraţ mai rapidi! Hai, băi, odată!”, îi îndeamnă din nou pe cei patru şoferul bătrânicios.

Apoi se întoarce către „sardinele conservate” şi le ordonă:

„Treşiţ în fund! Cî eşti loc! Hai, rapidi!”

„Nu mai eşti nişiun loc! Câtă lume vrei sî iei cu tini?”, ripostează bărbatul nervos.

„Bă, da’ voi nişte jenţi mai normale nu aveţ pentru şcoală?”, bombăneşte, icnind, omuleanul îndesat de cincizeci de ani în timp ce îi împinge înăuntru, din răsputeri, pe elevi.

„De parcă numai genţile noastre te încurcă să intri…”, răspunde iritat unul dintre adolescenţi.

Busculada de la uşa microbuzului durează deja de vreo trei minute. Mai multe „sardine conservate” încep să-şi piardă răbdarea.

O gospodină îl somează pe şofer să pornească. Ea întârzie la serviciu, iar vocea piţigăiată îi este plină de nemulţumire.

„Da’ eu şi vină am, băi? Ii vor să intre, nu eu! Băi, voi intraţ sau şi faşiţ? Ori intraţ, ori spleaja”, răcneşte şoferul cu ochii încercănaţi.

Omuleanul îndesat de circa cincizeci de ani se vede obligat să renunţe. Îi împinge supărat pe cei doi adolescenţi cu genţi uriaşe şi trânteşte portiera, înjurând

ca la uşa cortului.

Când microbuzul cu „sardine conservate” demară în trombă, pământul de sub el se cufundă şi-l înghiţi într-o fracţiune de secundă. Au murit toţi pasagerii. Numai omuleanul îndesat a scăpat cu viaţă, dar va avea nevoie multă vreme de ajutorul psihiatrilor.

Primarul satului Pârjolteni, Fiodor Ţugui, văzuse într-o seară la televizor o emisiune despre groapa uriaşă din Chişinău şi rămase uluit. Groapa aceea se lărgea pe mică de ceas şi distrugea totul în calea ei. Dar şi mai întristător era faptul că invitaţii emisiunii – trei edili şi doi experţi – nu aveau nicio soluţie şi păreau prizonieri ai unui defetism incurabil. Unul dintre edili mai cu seamă, Adrian Coteţov, şedea ca o curcă plouată şi bombănea ceva despre ajutorul pe care ar trebui să-l ofere Uniunea Europeană. Fiodor Ţugui era cât pe ce să scuipe dezgustat pe covorul persan din cameră: cum naiba să speri că străinii te vor ajuta, dacă tu însuţi nu eşti de nicio brânză? Şi asemenea fricoşi şi neputincioşi conduceau Chişinăul! Ptiu, drace! Păi, ei nu meritau să conducă nici măcar satul Pârjolteni! Nişte mormoloci penibili!

Aproape un deceniu, Fiodor Ţugui fusese un fermier vestit în raionul Străşeni, cu zeci de hectare de livezi. Apoi însă abandonă agricultura din cauza pagubelor provocate de capriciile vremii şi de embargourile impuse de Rusia. Dar şi toanele lucrătorilor îi puseseră mereu beţe-n roate. Într-atât se boieriseră străşenenii lui, încât nu mai voiau să lucreze pentru 150-200 de lei pe zi şi Fiodor Ţugui a trebuit să aducă o vreme, cu microbuze închiriate, lucrători tocmai din raionul Cahul. În cele din urmă, Fiodor Ţugui înţelesese că agricultura, în Moldova, e un soi de muncă silnică, îşi vându livezile şi sări în ambarcaţiunea politică a celui mai influent oligarh, devenind peste un an primar al satului Pârjolteni.

Emisiunea din seara aceea, nu se ştie de ce, îl irită foarte tare pe Fiodor Ţugui. Poate din cauza ei vărsă paharul cu vin la cină. Înainte de culcare, în dormitor,

edilul satului Pârjolteni o întrebă pe soţia Vera ce crede despre emisiune.

„Of, e mare jale, măi, Fiodoraş. Atâta lume a rămas fără rude şi fără case… Offf… mare jale. Ce să facă oamenii aceia? Chiar nu ştiu”, îngână Vera în timp ce îşi examina în oglindă sprâncenele încondeiate.

„Nu de oameni te întreb, fa, ci de căcaţii care conduc capitala după moartea lui Cartof. Ai văzut că le ţâţâie fundul şi nu ştiu ce să facă? îi normal, fa, ca nişte tâmpiţi să conducă o capitală europeană?”, făcu Fiodor Ţugui şi-i aruncă o privire piezişă soţiei.

„Nu ştiu ce să zic, Fiodoraş. Poate că ai dreptate. Dar pune-te în locul lor… Nu ţi-ar fi frică?

Şi ce poţi să faci împotriva acestei urgii? Tu, Fiodoraş, ai putea să opreşti creşterea gropii?”

Acum, soţia îşi examina în oglindă un neg care-i apăruse din senin pe obraz.

„Ştii ce cred eu, fa, Veră? Fiecare trebuie să muncească la locul lui! Dacă eşti primar în Chişinău, trebuie să rezolvi problemele Chişinăului, oricare ar fi ele. De aceea, idioţii despre care vorbim sunt obligaţi să găsească o soluţie pentru groapă! Eu sunt primar în Pârjolteni şi mă ocup de problemele satului nostru. Şi cred că mă descurc mai bine decât tâmpiţii lui Cartof!”, bombăni Fiodor Ţugui, apoi se întoarse pe-o parte şi, după ce se uită o vreme la covorul cu cerbi de pe perete, reuşi să adoarmă.

Se făcea că Marele Oligarh îi convocase pe toţi primarii din Moldova la Palatul Republicii. În sala mare, cu lustre de cristal, se adunaseră vreo 900 de oameni, mici conducători ai tranziţiei. Marele Oligarh le spuse că, după moartea lui Denis Cartof, capitala are nevoie de un nou primar şi întrebă cine dintre ei se simte vrednic să conducă oraşul Chişinău. Întrebarea celui mai influent om din ţară stârni rumoare şi emoţii puternice în sală. Rând pe rând, primarii începură să sară de pe scaune şi să strige că sunt cei mai buni şi cei mai demni. Unii strigau cu ochii

ieşiţi din orbite de mare dorinţă, alţii cădeau în genunchi înaintea Marelui Oligarh, implorându-l să fie aleşi în funcţia de edil-şef al capitalei. O gălăgie asurzitoare se instaură în sala cu lustre de cristal. Iar Fiodor Ţugui, înţepenit de emoţie, nu ştia cum să procedeze. Să strige şi să-l implore pe Marele Oligarh nu avea sens, fiindcă vocea sa ar fi răsunat ca o coardă de vioară între sute de contrabasuri. Trebuia să facă ceva, căci voia şi el să fie uns primar al Chişinăului. Dar ce să facă? De pe scena sălii, înconjurat de bodyguarzi, Marele Oligarh îşi plimba încet privirea deasupra capetelor micilor conducători care ţipau sau băteau mătănii. Marele Oligarh zâmbea şi părea foarte mulţumit de ceea ce se întâmpla. Cât de mult ar fi vrut Fiodor Ţugui ca atotputernicul oligarh să-l remarce şi să-l facă pe dânsul primar al capitalei! Şi, la un moment dat, Fiodor Ţugui avu chiar impresia că gigantul politicii moldoveneşti îl zărise, că-l priveşte cu o mare curiozitate şi imediat inima îi zvâcni cu putere în piept…

A doua zi, după o şedinţă lungă şi obositoare a Consiliului Local, Fiodor Ţugui îl invită la un pahar de vin pe consilierul Mişu Matros, care, deşi era unionist, îi susţinea de multe ori pe colegii din partidul Marelui Oligarh. Vera nu era acasă şi bărbaţii puteau să pună ţara la cale nestingheriţi. Amfitrionul aduse nişte cârnăciori fripţi, apoi – din beci – un urcior cu vin şi un borcan cu murături de anul trecut şi fruntaşii satului s-au aşezat sfătoşi la masa din grădină.

„Ai văzut, măi, Mişu, ce căcat face groapa aceea din Chişinău?”, îl întrebă primarul pe coleg în timp ce turna vinul în pahare.

„Daaa… Mare nevoie, domnu’ Fiodor! Mare tragedie…”, oftă Mişu Matros, încercând să ghicească dacă va bea pe săturate până la întoarcerea doamnei Vera.

„Şi ştii de ce e mare tragedia, măi, Mişu? Pentru că nişte diletanţi conduc Chişinăul! Mă uitam ieri la Coteţov… Acesta e complet zăpăcit, măi, Mişu! Noi, cei din Pârjolteni, n-am fi admis ca o groapă să distrugă atâtea

case şi să omoare atâţia oameni! Noi i-am fi venit de hac! Am sau nu dreptate?”

„Hm… Probabil, domnu’ Fiodor. Dar mă tem că nu ne-ar fi fost uşor nici nouă…”

„Măi, Mişu, cum poţi să ai îndoieli? Noi suntem de o mie de ori mai deştepţi şi mai competenţi decât nepricepuţii ăştia ai lui Cartof! Parcă noi nu avem probleme în Pârjolteni? Avem, frate, câtă frunză şi iarbă! Dar noi nu ne lăsăm striviţi de problemele astea, noi luptăm şi găsim soluţii, măi, Mişu! mai ia un cârnăcior! Să luăm, de pildă, drumul din centrul satului. Ştii bine că Primăria nu avea bani ca să-l repare. N-are satul atâta bănet! Dar m-am zbătut să rezolv problema şi am reuşit!”, spuse cu mândrie Fiodor Ţugui, dând peste cap un păhărel.

„Aşa e, domnu’ Fiodor! Te-ai zbătut şi eşti demn de toată lauda! Dar ai fi făcut ceva fără banii pe care ţi i-a dat oligarhul vostru? Te-ai zbătut, nu-i vorbă, dar norocul tău şi al nostru a fost că oligarhul ne-a ajutat”.

„Norocul şi-l face omul cu mâna lui, măi, Mişu! Oligarhul nostru m-a ajutat, mi-a dat bani. Dar asta numai pentru că eu am insistat şi am scris zeci de cereri. Înţelegi, măi, Mişu?”

„Hm… înţeleg…”, dădu aprobator din cap Mişu Matros, ca nu cumva discuţia să se termine mult prea repede.

Vinul primarului era foarte gustos!

„Iar idioţii de la Chişinău, deşi au un căcălău de bani, nu pot învinge o groapă! Pentru că sunt proşti ca oaia! Nişte putori, măi, Mişu!”, zise cu năduf Fiodor Ţugui şi trânti cu pumnul în masă.

Într-una din zile, lui Fiodor Ţugui i se făcu dor de amantă. N-o mai futuse de mult şi simţi nevoia s-o vadă, s-o atingă, s-o apuce de păr, să-i dea o palmă peste fund… Amanta, o femeie frumuşică, între două vârste, lucra la Oficiul de Cadastru din Străşeni şi era dornică de futai, căci soţului i se pierduseră urmele în imensitatea Rusiei cu

mulţi ani în urmă. Au mers la o pensiune turistică de lângă Nisporeni şi au petrecut acolo o după-amiază superbă, de neuitat. Amanta frumuşică îl stoarse de vlagă, îi satisfăcu toate poftele sexuale, îl făcu să simtă ca niciodată dorinţa de a scăpa de Vera cea plictisitoare. Se întoarse acasă tulburat, când noaptea învăluise satul. În clipa în care vru să deschidă poarta solidă, piciorul drept i se înfipse într-o crăpătură adâncă din pământ, se împiedică şi căzu caraghios, scoţând un oftat apăsat. „Ce căcat!”, exclamă Fiodor Ţugui, simţind o durere ascuţită în gleznă…

februarie 2016 – octombrie 2017